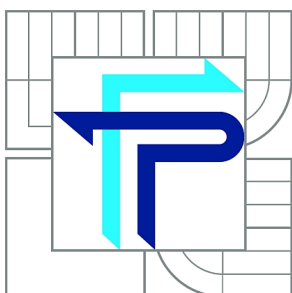

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV FINANCÍ

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF FINANCES

KONSOLIDOVANÁ ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. LUCIE VĚŽNÍKOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

doc. Ing. ANNA FEDOROVÁ, CSc.

BRNO 2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Věžníková Lucie, Bc.

Účetnictví a finanční řízení podniku (6208T117)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Konsolidovaná účetní závěrka

v anglickém jazyce:

Consolidated Financial Statements

Pokyny pro vypracování:

Úvod

Vymezení problému a cíle práce

Teoretická východiska práce

Analýza problému a současné situace

Vlastní návrhy řešení, přínos návrhů řešení

Závěr

Seznam použité literatury

Přílohy

Seznam odborné literatury:

- HARNA, L. Konsolidovaná účetní závěrka. Praha: Bilance, 1996. ISBN neuvedeno.
LOJA, R. Konsolidovaná účetní závěrka: příručka. 1. vyd. Praha: Bilance, 2002. 139 s. ISBN 80-86371-30-1.
HVOŽDAROVÁ, J. a kol. Konsolidácia účtovnej závierky a jej analýza. Bratislava: Ekonóm, 2009. ISBN 978-80-225-2804-7.
HVOŽDAROVÁ, J., J. SAPARA a J. UŽÍK. Konsolidovaná účtovná závierka: zostavenie a analýza. Bratislava: Ekonóm, 2012. ISBN 978-80-225-3509-0.
FARKAŠ, F. Konsolidovaná účtovná závierka v Slovenskej republike. Bratislava: Iura Edition, 2013. ISBN 978-80-8078-527-7.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Anna Fedorová, CSc.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2013/2014.

L.S.

prof. Ing. Mária Režňáková, CSc.
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 20.05.2014

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou konsolidace účetní závěrky v situaci, kdy účetní jednotka dosud nesplňuje podmínky pro její zpracování, ale v nejbližší době je pravděpodobně naplní. V práci je zpracován postupný harmonogram prací při sestavování konsolidované účetní závěrky pro konkrétní analyzovaný konsolidační celek v čele s mateřskou společností ENVINET a.s..

Abstract

This thesis deals with the consolidation of the financial statements in a situation where the unite does not fulfil the conditions for its processing yet, but in the near future it is likely to be confirmed. The thesis includes description of progressive time schedule of work while preparing the consolidated financial statements for the specific analyzed consolidation group headed by parent company ENVINET a.s..

Klíčová slova

Konsolidace, konsolidovaná účetní závěrka, mateřská společnost, dceřiná společnost, přidružený podnik, podnik pod společným vlivem, rozhodující vliv, podstatný vliv, společný vliv, konsolidační rozdíl, konsolidační celek, mezinárodní účetní standardy IFRS.

Key words

Consolidation, Consolidated financial statements, Join stock company, Subsidiary, Associated company, Joint venture company, decisive influence, significant influence, joint influence, Goodwill, Consolidation unit, International accounting standards IFRS.

Bibliografická citace

VĚŽNÍKOVÁ, L. *Konsolidovaná účetní závěrka*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2014. 100 s. Vedoucí diplomové práce doc. Ing. Anna Fedorová, CSc..

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracovala jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušila autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dne 28. května 2014

.....

podpis

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí práce doc. Ing. Anně Fedorové, CSc. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce. Dále bych ráda poděkovala společnosti ENVINET a.s., především Mgr. Marku Paláskovi, za poskytnutí potřebných materiálů a dat k této diplomové práci.

Obsah

Úvod	10
Cíle práce, metody a postupy zpracování.....	12
1 Teoretická část	14
1.1 Harmonizace	16
1.2 Základní pojmy	17
1.2.1 Vliv	17
1.2.2 Mateřská společnost.....	20
1.2.3 Dceřiná společnost.....	21
1.2.4 Přidružený podnik.....	21
1.2.5 Podnik pod společným vlivem.....	22
1.2.6 Konsolidační celek.....	22
1.3 Konsolidace účetní závěrky z pohledu mezinárodních účetních standardů.....	22
1.3.1 IFRS 3 - Podnikové kombinace	24
1.3.2 Goodwill	26
1.3.3 Menšinové podíly	27
1.3.4 Konsolidační metody dle IFRS.....	27
1.4 Konsolidace účetní závěrky dle českých právních předpisů.....	31
1.4.1 Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku	31
1.4.2 Zásady konsolidované účetní závěrky	34
1.4.3 Metody konsolidace a účetní závěrky.....	36
1.4.4 Plná metoda konsolidace	36
1.5 Vylučování vzájemných vztahů	42
1.5.1 Vyloučení vzájemných pohledávek a závazků	43
1.5.2 Vyloučení cenných papírů a operací se zpětnou vazbou	44
1.5.3 Vyloučení vzájemných spotřebovaných dodávek.....	44
1.5.4 Vyloučení nespotebovaných dodávek	45
1.5.5 Vyloučení vyplacených dividend.....	46
1.5.6 Vyloučení darů a ostatních operací.....	47

2	Analytická část	48
2.1	Společnost ENVINET a.s.....	48
2.2	Kapitálová struktura	49
2.3	Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku.....	52
3	Návrhová část.....	55
3.1	Kroky směřující ke konsolidaci	56
3.1.1	Vyrozumění o zahrnutí dceřiné společnosti do konsolidačního celku	57
3.1.2	Sestavní konsolidačních pravidel a jejich představení dceřiným společností.....	58
3.1.3	Stanovení formální podoby účetních výkazů.....	77
3.1.4	Sestavní pravidla pro vykazování vzájemných transakcí	81
3.1.5	Sestavení reportu.....	84
3.2	Postup konsolidace.....	86
3.2.1	Agregace údajů z individuálních účetních závěrek	86
3.2.2	Goodwill	86
3.2.3	Konsolidace vlastního kapitálu	88
3.2.4	Konsolidace výkazu zisku a ztráty.....	89
3.2.5	Vyloučení vnitropodnikových zůstatků a transakcí.....	90
3.3.	Shrnutí jednotlivých postupových kroků konsolidace	91
	Závěr	93
	Seznam literatury.....	95
	Seznam tabulek, schémat a rovnic	98
	Seznam použitých zkratk	99
	Seznam příloh.....	100

Úvod

V současném globalizovaném světě se podniky snaží upevnit svoji pozici na trhu. Pro upevnění této pozice a oslabení konkurence dochází ke kapitálovým vazbám mezi jednotlivými podniky. V rámci rozšíření působnosti nebo zvětšení tržního podílu či jiných pro společnosti důležitých důvodů tak dochází k zakládání vlastních společností nebo ke koupi celých již existujících společností nebo jejich částí. V řadě případů jde právě o koupi podílů konkurenčních společností. Takto propojené podniky jsou nazývány koncerny či holdingy. Jedná se o skupinu podniků, která je vzájemně propojena a podniky mezi sebou uplatňují svá práva ve výši jejich vkladů. Všechny tyto společnosti jsou povinny sestavovat své individuální účetní závěrky. Tyto závěrky však nejsou schopny zachytit vztahy mezi podniky a tudíž nepodávají věrný obraz o celé skupině kapitálově propojených podniků. Majetkové vazby jsou schopny zachytit konsolidované výkazy, které zohledňují míru vlivu v ostatních společnostech na základě výše uplatňovaných hlasovacích práv v podniku. Konsolidací účetních výkazů je možné zachytit majetkový prospěch z podílů držených v jiných společnostech. Na základě výše vlastnického podílu a vztahů mezi společnostmi je pak možné určit metodu, která se při konsolidaci uplatní a která vhodně zobrazí majetkový stav kapitálové struktury.

Konsolidace účetní závěrky je v rámci České republiky upravena zejména v zákoně o účetnictví a v českých účetních standardech pro podnikatele. Zákon tak stanoví podmínky konsolidace a její postup. Jelikož je však Česká republika součástí Evropské unie, vztahuje se na právní úpravu konsolidace v rámci České republiky také ustanovení Evropské unie v podobě nařízení a směrnic, které jsou pro nás jako členský stát závazné. Evropská unie se snaží harmonizovat účetní standardy tak, aby výstup účetnictví byl v rámci EU mezi jednotlivými podniky srovnatelný. Evropská unie přijala požadavek na harmonizaci účetních standardů a v roce 2005 vstoupila v platnost zásada vedení účetnictví dle mezinárodních účetních standardů IFRS. Standardy IFRS ve svých člancích rovněž upravují postup a metody konsolidace. Mimo tyto mezinárodní účetní standardy byly pro oblast účetnictví v rámci Evropské unie vypracovány tři direktivy, které dohromady tvoří tzv. kodex účetní legislativy Evropské unie. Přičemž 7. direktiva upravuje přímo problematiku konsolidace účetních výkazů.

Jelikož problematika holdingů přesahuje hranice jednoho státu a kapitálové struktury jsou stále složitější, snaží se jednotlivé státy přizpůsobovat své právní podmínky tak, aby vytvářely vhodné prostředí pro investiční záměry těchto skupin podniků. Je tak globálně harmonizována nejen oblast podnikových vztahů ale i oblast účetnictví. Česká republika se novelou zákona o účetnictví přiblížila úpravě Evropské Unie. Investoři tak mohou využívat srovnatelné údaje a účetní výstupy nabývají na vypovídací hodnotě. V současné době probíhají rovněž snahy o přiblížení úpravy mezinárodních účetních standardů IFRS s mezinárodními standardy US GAAP, které jsou využívány zejména v amerických státech.

Právě z důvodu větrného zobrazení vztahů mezi společnostmi je sestavována konsolidovaná účetní závěrka. V diplomové práci budu vypracovávat metodiku postupu zpracování konsolidované účetní závěrky pro skupinu podniků v čele se společností ENVINET a.s., která ještě nesplňuje podmínky nutné pro sestavení konsolidované účetní závěrky, avšak v brzké době tyto podmínky naplní a bude povinna sama tuto závěrku sestavit. Páce by tak měla být účinným návodem pro sestavení reálné konsolidace.

Věřím, že diplomová práce, poslouží jednak jako návod, ale také jako obraz reálného stavu společnosti ENVINET a.s., která v současnou dobu vlastní podíly ve třech společnostech a její individuální účetní závěrka tyto skutečnosti není schopna zachytit.

Cíle práce, metody a postupy zpracování

Cílem práce je podrobně stanovit metodiku sestavování konsolidované účetní závěrky v situaci, kdy účetní jednotka zatím nesplňuje podmínky pro její sestavení, ale v nejbližší době je pravděpodobně naplní. Postup konsolidované účetní závěrky a vhodné použití účetních standardů bude konzultováno s mateřskou společností, která bude mít v budoucnu povinnost konsolidovanou účetní závěrku sama sestavit.

Diplomová práce bude rozdělena do tří hlavních částí a to části teoretické, analytické a zejména části návrhové.

V první kapitole bude zpracován teoretický základ práce, z dostupné literatury, se zaměřením na evropskou a českou právní úpravu. V práci budou zpracovány obě úpravy zejména proto, že mateřská společnost se pohybuje v českém prostředí, avšak některé její dceřiné společnosti mají sídla v jiných státech a pro harmonizaci je vhodné uvést rovněž nadnárodní úpravu, která je přijatelná pro všechny podniky ve skupině.

Ve druhé části bude podrobně analyzován stav jednotlivých společností. Budou zhodnocena zákonná kritéria pro sestavení konsolidované účetní závěrky. Budou provedeny dílčí výpočty nezbytné pro stanovení konsolidačního celku a vyhodnocení vzájemných vztahů mezi společnostmi.

V poslední návrhové části bude navrhnut postup konsolidace konsolidačního celku. Jednotlivé postupové kroky budou podrobně rozepsány tak, aby je mateřská společnost mohla reálně využít v praxi. Budou stanovena pravidla konsolidace, formální podoba účetních výkazů, pravidla pro evidenci a vylučování vzájemných transakcí. Rovněž budou stanoveny termíny pro jednotlivé přípravné etapy. V této části bude rovněž uveden postup samotné konsolidace a budou uvedeny vzorce zejména pro výpočet konsolidačních rozdílů a menšinových podílů jednotlivých společností. Výstupem návrhové části bude harmonogram prací pro sestavení konsolidované účetní závěrky, který podrobně popíše přípravu a postup konsolidace a určí reálné termíny pro jednotlivé fáze.

Práce by měla být účinnou pomůckou pro reálné zpracování konsolidované účetní závěrky pro společnost ENVINET a.s., již bude vyhotovená diplomová práce předložena ke zhodnocení.

1 Teoretická část

Konsolidace účetních výkazů je poměrně nový fenomén účetního výkaznictví. Konsolidovaná účetní závěrka je závěrka sestavovaná za skupinu samostatných účetních jednotek, které jsou spolu vzájemně propojeny. Konsolidovaná účetní závěrka je tedy účetní závěrka skupiny podniků, která zobrazuje a zachycuje stav majetku a závazků a také dosažené výsledky hospodaření spojených podniků, přičemž zohledňuje podílovou účast jednotlivých společností. Takto sestavována závěrka za skupinu podniků, vyjadřuje stav, jako by šlo o jednu účetní jednotku, přičemž právní subjektivita zůstává na úrovni individuálních účetních jednotek. Hlavní funkcí takto sestavované účetní závěrky je poskytování relevantních informací o finanční situaci, výkonnosti a změnách finanční situace. Hlavními uživateli těchto informací na konsolidovaném základě jsou akcionáři mateřských podniků, ale v posledních letech slouží pro mnohem širší okruh uživatelů. Konsolidované výkazy jsou také významnými podklady pro rozhodování o budoucích investicích pro investory. Konsolidovaná účetní závěrka sestává zejména z konsolidované rozvahy, konsolidovaného výkazu zisku a ztráty a přílohy.

Způsob kapitálového propojení je pro konsolidaci stěžejní otázkou stejně jako hodnota podílu, kterou jedna společnost vlastní ve druhé společnosti. Proto je potřeba rozlišovat postupy a potřeby, které vyhovují různým uživatelům účetních závěrek. Z tohoto důvodu můžeme rozlišovat různé koncepty pojetí konsolidované účetní závěrky a to například koncepci vlastnickou, koncepci ekonomické jednotky nebo koncepci mateřského podniku.

Vlastnická koncepce

Tato koncepce doplňuje individuální účetní závěrku o hodnoty vyjadřující odpovídající vlastnické podíly. Nejdůležitějšími informacemi jsou zde informace o ekonomických dopadech vyplývajících z kapitálových účastí a konkrétních hodnot podílů. Ve vlastnické koncepci se bere ohled na zahrnutá aktiva a pasiva a to pouze ve výši odpovídající konkrétním podílům. Stejným způsobem se přistupuje také k výnosům a nákladům. Koncepce však nepracuje s jinými hodnotami, které vyplývají z kapitálových

účastí, jako jsou menšinové podíly aj. Díky tomu nám chybí informace o tom, jak velký objem majetku je vlastně ovládán. Tato koncepce se do jisté míry ztotožňuje s ekvivalenční a poměrnou metodou konsolidace.

Koncepce ekonomické jednoty

Tato koncepce nahlíží na skupinu podniků jako na jeden celek a potlačuje informace o výši vlastnických podílů. Pro koncepci je typické, že spíše celkově posuzuje ekonomickou sílu celku a nezohledňuje příliš individuální závěrky jednotlivých společností. Konsolidovaná účetní závěrka, která je sestavena primárně na základě této koncepce, není určena jen vlastníkům mateřského podniku, ale je určena také pro všechny ostatní podniky ve skupině.

Koncepce mateřského podniku

Tato koncepce je kombinací obou předchozích koncepcí. Závěrka sestavovaná na základě této koncepce tedy udává přehled jak o majetku, který je představován finančními investicemi, tak také celkový pohled na majetek a výnosnost kapitálu. Tato koncepce je v současné době výchozí koncepcí pro sestavování konsolidovaných účetních závěrek.

Při sestavování účetní závěrky v České republice by za nejvhodnější postup při konsolidaci mohl být považován postup dle českých právních předpisů. V našem právním prostředí je však možné sestavovat konsolidovanou účetní závěrku také podle mezinárodních účetních standardů. Přičemž v rámci Evropy jsou za nejvýznamnější regulaci účetních standardů považovány mezinárodní účetní standardy IFRS (International Financial Reporting Standards). Pro Českou republiku jako člena v Evropské unie (dále jen EU) je velmi významná harmonizace této oblasti a směrnice a nařízení EU jsou pro Českou republiku v tomto směru závazná.

3.1 Harmonizace

Regulování finančního účetnictví probíhá ve všech státech světa odlišným způsobem. Je dáno tradicemi a zvyklostmi, hospodářsko-politickým uspořádáním, ekonomickým a legislativním prostředím dané země. Regulace účetnictví i přesto může probíhat ve dvou formách¹:

- regulace vnější, kdy jde o regulaci prostřednictvím státu a to zejména unifikací účetnictví
- samoregulace, kdy si účetnictví regulují přímo podniky samy. Samoregulace je řízena národními účetními standardy.

Jelikož je Česká republika součástí Evropské unie vztahují se na ni směrnice a nařízení upravující účetnictví, které byly vydány v rámci EU. Pro oblast úpravy účetnictví byly vypracovány tři direktivy, které dohromady tvoří tzv. kodex účetní legislativy Evropské unie. Česká republika je těmito direktivami vázána a musí je zakomponovat do své právní úpravy. Jde konkrétně o²:

- 4. Direktiva, která upravuje účetní výkazy a přílohu účetní závěrky
- 7. Direktiva, která upravuje pravidla pro konsolidaci účetních výkazů
- 8. Direktiva, která upravuje osoby, které ověřují účetní výkazy, tedy auditory

Sedmá direktiva z roku 1983 se dotýká zejména konsolidace. Požaduje, aby mateřská společnost sestavovala výkazy za celou skupinu podniků a nejenom sama za sebe. Vyžaduje tedy, aby byla vyhotovována konsolidovaná účetní závěrka společně s konsolidovanou výroční zprávou, ve které mateřská společnost uvede finanční pozici celé skupiny. Jelikož se konsolidace často týká nadnárodních společností, ponechává tato direktiva menší prostor pro národní úpravu.³

¹ KOVANICOVÁ, D a kol. *Finanční účetnictví světový koncept*. 2002. s. 10.

² Tamtéž, s. 18.

³ Tamtéž, s. 20.

1.2 Základní pojmy

Pro správné pochopení dalšího textu je nutné vymezit pojmy, se kterými se bude v práci dále pracovat. Pojmy budou vysvětleny jak v z pohledu českých předpisů, tak z pohledu mezinárodních účetních standardů IFRS.

1.2.1 Vliv

Jako první je nutné vysvětlit pojem vliv, který je rozhodující pro celý postup konsolidace. Vliv je chápán jako uplatňování kontroly jednoho subjektu na jiném subjektu. Přičemž vliv v jiném podniku je možné získat⁴:

- získáním podílu na základním kapitálu, přičemž tento podíl představuje také podíl na hlasovacích právech
- získáním zprostředkovatelského podílu, a to zejména podílu na hlasovacích právech, prostřednictvím podniku, který uplatňuje vliv v další společnosti
- dohodou o hlasovacích právech odlišnou od podílu na základním jmění. Zde je například o situaci, kdy připadá jeden hlas na 1000 Kč vkladu, pokud to tak stanoví společenská smlouva nebo stanovy společnosti. V případě akciových společností je takové nabytí vlivu spojeno s prioritními akciemi, kde mohou být omezena hlasovací práva
- jinými dohodami, na jejichž základě je založena existence vlivu na jiný podnik. Může jít například o právo jmenovat vedení podniku a tímto způsobem uplatnit rozhodující vliv bez ohledu na výši vkladu

Vliv můžeme rozlišit na základě několika hledisek. Jednak podle toho, zda je vliv v jiném subjektu uplatňován přes prostředníka či nikoli, takto můžeme vliv členit na přímý a nepřímý.

⁴ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 11.

Přímý vliv

Jde o vliv, který je uplatňován v jiném subjektu prostřednictvím přímé kontroly nebo účasti a to způsobem, kdy jedna společnost na základě vlastnického podílu ve společnosti vykonává vliv v jiném podniku na základě dvoustranných právních aktů. Tedy případ, kdy společnost A se přímo podílí na chodu společnosti B.⁵ A -> B

Nepřímý vliv

Nepřímý vliv se od přímého liší tím, že společnost neuplatňuje vliv přímo, ale prostřednictvím jiného podniku. Tedy v případě, že podnik A má přímý vliv v podniku B a podnik B má dále přímý vliv v podniku C. Pak A má nepřímý vliv v podniku C.⁶ A -> B -> C

Vliv dále může rozlišovat na základě míry kontroly na vliv rozhodující, podstatný a společný. Přičemž nejsilnější intenzita vlivu, při které jeden podnik ovládá druhý je vliv rozhodující. Jako nižší intenzitu vlivu označujeme vliv podstatný a posledním rozlišovaným vlivem je vliv společný, kde hovoříme o společnostech pod společným vlivem.

Rozhodující vliv

Rozhodující vliv je podle české právní úpravy takový vliv, který dává jednoznačně právo řídit a kontrolovat jiný podnik, přičemž je definován na základě hlasovacích práv a to na 40% těchto hlasovacích práv. Rozhodující vliv může být nabytý i jinými způsoby, musí však být prokazatelné, že rozhodující kontrola a vliv jsou v rukou konkrétního podniku v porovnání s ostatními podniky. Důležité je však zmínit, že při výpočtech konkrétních vztahů a vazeb mezi podniky není brán v potaz uplatňovaný vliv, ale vlastnický podíl, pokud se liší. Přičemž subjekt, u něhož je tento vliv

⁵ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 12.

⁶ Tamtéž s. 12.

uplatňován, je v obchodním zákoníku vymezen jako osoba ovládaná nebo také blíže dceřiná osoba.⁷

Definice tohoto vlivu je dle mezinárodních účetních standardů odlišná. Po novele standardů IFRS účinné od 1. 1. 2013 se pojem rozhodující vliv vymezuje jiným způsobem. IFRS 10 stanoví, že „investor ovládá jednotku, do níž bylo investováno, pokud je vystavena účinku práv na proměnlivé výnosy ze své angažovanosti na jednotce, do níž bylo investováno, nebo na ně má právo, a je schopen ovlivňovat tyto výnosy pomocí své moci nad touto účetní jednotkou“⁸ Což můžeme zjednodušeně vysvětlit tak, že mocí (rozhodujícím vlivem) se dle mezinárodních účetních standardů míní práva investora, která mu umožňují ovlivňovat významné činnosti účetní jednotky do níž bylo investováno.

Podstatný vliv

Podstatným vlivem se rozumí takový vliv, který není definován jako vliv rozhodující ani společný a není menší než 20%. To znamená, že podstatný vliv vyjadřuje podíl na hlasovacích právech větší nebo roven 20% a menší než 40%. Tedy podíl na hlasovacích právech, který je menší jak 20% můžeme definovat jako nepodstatný vliv. Subjekt, ve kterém je uplatňován podstatný vliv, je označován termínem přidružený podnik.⁹

Mezinárodní účetní standard IAS 10 definuje podstatný vliv jako práva, která je možné uplatnit tehdy, pokud je třeba rozhodovat o významných činnostech, přičemž jejich držitel musí mít schopnost tato práva uplatnit. Při posuzování, zda jde o podstatný vliv či nikoli je nutné zvážit skutečnosti, zda existují překážky, které znemožňují investorovi uplatňovat toto právo. Dále by ostatní strany měly souhlasit s tím, aby práva investora mohla být uplatněna.¹⁰

⁷ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 12.

⁸ ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů*. 2013. s. 32.

⁹ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 13.

¹⁰ Tamtéž, s. 13.

Společný vliv

Společný vliv je vliv, kdy se pro účely sestavení konsolidované účetní závěrky rozumí vliv, kdy jedna nebo více osob v konsolidačním celku společně s osobami nezahrnutými do konsolidačního celku podílejí na ovládnutí jiné osoby. Přičemž osoba, která vykonává společný vliv, nemůže samostatně vykonávat rozhodující vliv v tomto podniku. Osoba, ve které je uplatňován společný vliv, je pak označována jako osoba pod společným vlivem.¹¹

Dle mezinárodních účetních standardů je společný vliv od roku 2013 vymezen v IFRS 11, který vymezuje společné ovládnutí a definuje dva druhy společných uspořádání a to společnou činnost a společné podnikání. Přičemž společnou činnost můžeme chápat jako analogii českého výrazu sdružení a společné podnikání jako společný podnik. Společné podnikání je uspořádání, jehož pomocí mají zúčastněné strany společnou kontrolu a práva na čistá aktiva daného uspořádání.¹²

Na základě uplatňovaného vlivu můžeme posléze jednotlivé společnosti charakterizovat. Podle míry uplatňovaného vlivu rozlišujeme společnost mateřskou a dceřinou a dále přidružený podnik a podnik pod společným vlivem.

1.2.2 Mateřská společnost

Mateřskou společnost je možné definovat na základě různých právních předpisů. Můžeme jej hodnotit z pohledu obchodního zákoníku, zákona o daních z příjmu a zákona o daních z přidané hodnoty. Pro účely této práce je však stěžejní definice uvedená v obchodním zákoníku. Ostatní definice jsou uvedeny spíše pro zajímavost.

Obchodní zákoník definuje v §66a odst. 2 mateřskou společnost pomocí tzv. osoby ovládající, přičemž za ovládající společnost se považuje jak společnost, tedy právnická osoba, tak osoba fyzická. Přičemž osobu ovládanou lze nazvat jako dceřinou společnost. Ovládající společnost se jedná tehdy, pokud:

- jedna společnost je většinovým vlastníkem druhé společnosti
- disponuje většinou hlasovacích práv vůči druhé společnosti

¹¹ Ustanovení § 22 odst. 4 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví

¹² ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů*. 2013. s. 46.

- jedna společnost může prosadit jmenování, volbu nebo odvolání většiny osob, které jsou statutárním orgánem nebo členem statutárního orgánu, nebo členem dozorčího orgánu ve druhé společnosti.

Zároveň musí platit, že jedna společnost disponuje alespoň 40% hlasovacích práv vůči druhé společnosti, pokud zákon neříká něco jiného.

Z pohledu zákona o DPH obdobné vymezení mateřské a dceřiné společnosti neexistuje. Zákon pracuje pouze s pojmem spojených osob, vymezených v §5 zákona o dani z přidané hodnoty a dále v § 36 odst. 3 téhož zákona. Přičemž spojené osoby jsou kapitálově či jinak spojené osoby, kdy se jedna z nich přímo nebo nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech druhé osoby, přičemž tento podíl představuje aspoň 40% základního kapitálu nebo hlasovacích práv.

V zákoně o dani z příjmu nalezneme definici mateřské a dceřiné společnosti v §19 odst. 3 písm. b) a písm. c).

Mateřská společnost je tedy společnost, která uplatňuje rozhodující míru vlivu v jiném podniku.

1.2.3 Dceřiná společnost

Dceřiný podnik je podnik, který je ovládán jinou společností, která vykonává rozhodující vliv v této společnosti. Přičemž vliv v této společnosti může být jak přímý tak nepřímý nebo může jít o kombinaci obou vlivů. Přičemž uplatňovaný vliv v této společnosti podle české úpravy musí činit nejméně 40%.

1.2.4 Přidružený podnik

Za přidružený podnik je považován takový podnik, ve kterém jiný podnik uplatňuje podstatný vliv a to buď přímo, nebo nepřímo. V případě nepřímého vlivu jde o vliv prostřednictvím dceřiných podniků. Může tedy jít o situaci, kdy společnost A vlastní ve společnosti B 50% a společnost B přitom uplatní 100% v podniku C.¹³ A -> 50% -> B -> 100% -> C.

¹³ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 13.

1.2.5 Podnik pod společným vlivem

Společný podnik je podnik, ve kterém dva nebo více podniků provádějí spolu kontrolu, která má smluvní základ, přičemž pro každého z nich nevyplývá rozhodující podíl a všechna rozhodnutí musí být přijata jednohlasně. V českých podmínkách jsou tyto podniky považovány za podniky přidružené a daný vliv je považován za podstatný.¹⁴

1.2.6 Konsolidační celek

Po určení míry uplatňovaného vlivu a určení vztahů je mezi společnostmi, vyvstává ještě jedna otázka a to, co můžeme považovat za konsolidační celek. Konsolidační celek tvoří konsolidované účetní jednotky, které konsolidují. Konsolidační celek se vymezuje vzhledem k podniku, který má povinnost sestavovat konsolidovanou účetní závěrku. Konsolidační celek tak může tvořit:

- mateřská společnost s dceřinými společnostmi
- mateřská společnost s dceřinými společnostmi a přidruženými podniky
- účetní jednotka s podstatným vlivem s přidruženými podniky

Tentýž podnik může být součástí více konsolidačních celků, přičemž v jednom celku může být dceřiným podnikem a ve druhém například podnikem přidruženým.

1.3 Konsolidace účetní závěrky z pohledu mezinárodních účetních standardů

Účetní jednotka v českém právním prostředí má povinnost postupovat podle mezinárodních účetních standardů IFRS v případě, že je společnost emitentem cenných papírů obchodovaných na regulovaném evropském trhu. Druhým případem, kdy je možné setkat se s postupy dle mezinárodních standardů, je ten, kdy se společnost stane dceřinou společností podniku, který již podle IFRS vykazuje. Pak musí nejenom pro účely konsolidace ale i pro pravidelné reporty dceřiná společnost postupovat ve svém účetnictví také dle těchto standardů.

¹⁴ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 14.

Požadavek na vedení účetní dle IFRS vycházel z požadavku Evropské unie, jež vstoupil v účinnost v roce 2005, a platil zejména pro společnosti kótované na burzách. IFRS tvoří jeden ze dvou nejvýznamnějších účetních systémů, přičemž druhým významným systémem je americký US GAAP (Generally Accepted Accounting Principles).

Účetní závěrka dle požadavků IFRS je blíže popsána v koncepčním rámci pro sestavování a předkládání závěrky a v IAS 1 – Presentace účetní závěrky. Koncepční rámec definuje cíle účetní závěrky, kvalitativní charakteristiky účetní závěrky, pojetí a uchování kapitálu a dále specifikuje obsah, způsoby vykazování a oceňování základních prvků.

Cílem účetní závěrky dle IFRS je tedy poskytovat informace o finanční situaci, výkonnosti a o změnách ve finanční situaci podniku. Přičemž tyto informace slouží nejen širokému okruhu uživatelů, ale provádějí se na jejich základě také ekonomická rozhodnutí.

V roce 2011 došlo k novelizaci stávajících mezinárodních účetních standardů, kdy byla vydána sada 5 standardů, které nahrazují nebo zásadně mění dosavadní účinné standardy. Účinnost této novelizace byla stanovena na počátek roku 2013. Dosavadní IAS 27 – Konsolidovaná a separátní účetní závěrka byl plně nahrazen standardem IFRS 10 – Konsolidovaná účetní závěrka, který vymezuje zásady pro prezentaci a sestavení konsolidované účetní závěrky v případě, kdy je uplatňován rozhodující vliv. Další ze skupiny 5 nových standardů je IAS 27 – Separátní účetní závěrka, který upravuje již jen vykazování individuálních účetních výkazů investory do jednotek s podstatným podílem. Dále IAS 28 – Investice do přidružených jednotek a společných podnikání, který se zabývá problematikou zachycování investic do přidružených podniků a užitím ekvivalenční metody. Předposledním nově vydaným standardem týkající se konsolidace účetní závěrky je IFRS 11 – Společné upořádání, který nahradil IAS 31 – Účasti na společných podnikáních, určuje zásady pro vykazování stran společných uspořádání. Posledním nově vydaným standardem je IFRS 12 – Zveřejnění účastí na jiných jednotkách, který řeší zveřejňování týkající se investic do dceřiných a přidružených jednotek, do společných upořádání a také do nekonsolidovaných struktur.¹⁵ Důležitým standardem je rovněž IFRS 3 – Podnikové kombinace, který bude podrobněji popsán níže.

¹⁵ ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů*. 2013. s. 15.

Další standardy významné pro sestavení konsolidované účetní závěrky jsou zejména IAS 7 – Výkaz peněžních toků, který upravuje pravidla pro konsolidaci výkazu peněžních toků, IAS 12 – Daně ze zisku, který vymezuje pravidla pro vykazování odložené daně při konsolidaci, dále IAS 21 – Dopady změn směnných měnových kurzů, který určuje pravidla pro převod účetních výkazů na jinou měnu. V neposlední řadě sem patří IAS 29 – Vykazování v hyperinflačních ekonomikách a IAS 36 – Snížení hodnoty aktiv.¹⁶ Přehled jednotlivých standardů IFRS je součástí příloh diplomové práce.

1.3.1 IFRS 3 - Podnikové kombinace

V posledních letech dochází stále častěji k významným vlastnickým transakcím mezi podniky, na jejichž základě dochází ke spojování společností. Podnikové kombinace řeší IFRS 3 mezinárodních účetních standardů. Jedná se o nejvýznamnější směr harmonizace v této oblasti. Za podnikové kombinace se považují zejména akvizice, fúze, slučování nebo splývání aj. IFRS 3 určuje základní účetní postupy pro proces spojování podniků a definuje podnikovou kombinaci jako spojování samostatných podniků v jeden celek, v němž jeden podnik spojuje nebo získává kontrolu nad čistými aktivy a hospodařením druhého podniku¹⁷.

Standard zdůrazňuje, že ke spojování společností může docházet více různými způsoby, přičemž rozlišuje tři základní a to:

- kapitálová akvizice – tedy spojování na základě koupě, získání podílu na vlastním kapitálu, přičemž musí jít o získání rozhodujícího vlivu v dceřiné nebo přidružené společnosti
- majetková akvizice – zde se jedná o spojování koupí spíše čistých aktiv, tedy souhrnu veškerého majetku a převzetím všech závazků. Jde tedy o koupi majetkové podstaty podniku
- fúze – jedná se o spojování založením nové společnosti, převodem aktiv jednoho nebo více podniků nebo zrušením jedné nebo více společností.

¹⁶ ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů*. 2013. s. 18.

¹⁷ VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizic, fúzí, a jiných vlastnických transakcí*. 2002. s. 79.

Mezinárodní standardy uvádí dva základní pohledy na procesy podnikových kombinací, které v české právní úpravě chybí a to pohled na kombinaci jako na¹⁸:

- směnu, koupi, akvizici, kdy jde o spojovací procesy věcného charakteru, tedy jde zejména o majetek – aktiva, investice v podobě akcií. Přičemž je tento majetek kupován za určitou kupní cenu. Při koupi tohoto majetku dochází k jeho ocenění a to buď v podniku jako celku nebo jeho části.
- dohoda o spojení podílů, kde jde zejména o dohodu na vyváženém spolurozhodování v nové společnosti či ekonomickém celku. Zde nedochází k o oceňování majetku, jelikož se nejedná o žádný druh koupě. Je zda však potřeba sjednotit způsoby oceňování a další účetní principy.

V rámci české právní úpravy se stejně jako v praxi setkáváme spíše s nabytím vlivu na společnosti její úplnou nebo částečnou koupí, proto bude v práci dále věnován prostor pouze akvizicím.

IFRS 3 stanovuje, jak se do konsolidované účetní závěrky sestavované mateřskou společností promítne nově pořízená dceřiná společnost. Tento standard používá pro mateřskou společnost pojem acquirer – nabyvatel a pro společnost dceřinou acquiree – nabývaná společnost. Standard řeší otázku, kdo je ekonomická matka a kdo dcera. Přičemž matku definuje jako společnost, která drží většinu hlasovacích práv, jmenuje vedení a členy orgánů, má právo řídit a určovat politiku společnosti.

Náklady na podnikovou kombinaci představují hodnotu, kterou matka vydala za pořízení dceřiné společnosti. Náklady na podnikovou kombinaci mohou být tvořeny různými formami úhrad, jako například, částka splatná okamžitě, současná hodnota odložené platby, emise akcií a další přímo související náklady. V účetnictví se tedy náklady promítnou na straně MD (má dáti) u aktiv umístěných v dceřiné společnosti a u goodwillu a na straně D (dal) se promítnou v závazcích dceřiné společnosti a na účtu nákladů se objeví vydaná protihodnota za pořízení dceřiné společnosti.¹⁹

Standard IFRS 3 řeší také problémy spojené s otázkou ocenění získaných aktiv a závazků, dále také která aktiva je možné vykazovat a která ne a jak vyčíslit a nakládat s goodwillem. Při koupi společnosti se všechna její aktiva, závazky a

¹⁸ VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizic, fúzí, a jiných vlastnických transakcí*. 2002. s. 81.

¹⁹ KRUPOVÁ, L. *IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 2009. s. 597.

podmíněné závazky k datu akvizice ocení ve fair value a pro mateřskou společnost se tato hodnota stává pořizovací cenou daných položek. Fair value je tržní cena příslušného aktiva nebo závazku. Hlavním důvodem použití této oceňovací metody je zajistit, aby bylo možné co nejpřesněji identifikovat, které položky majetku byly akvizicí pořízeny.²⁰

1.3.2 Goodwill

Dalším tématem standardu je goodwill, přičemž je definován jako rozdíl mezi cenou akvizice a hodnotou čistých aktiv získaný při podnikové kombinaci. Goodwill tedy může být jak kladný tak záporný. Zajímavou otázkou je oblast nehmotných aktiv v konsolidaci, jelikož při koupi velké známe společnost jako Dior či Nestlé apod. bude její jméno popřípadě její patent ceněn daleko více než její ostatní aktiva. Někdy tyto nehmotná aktiva mohou být samotnou příčinou akvizice. Nevykázání takového nehmotného aktiva potom vede ke zvýšení hodnoty goodwillu. Standard tedy vyžaduje, aby byl goodwill položkou, která je schopná obsáhnout položky, které není možné samostatně identifikovat a ocenit.²¹

Přičemž přímá definice goodwillu je standardem určena jako: „*budoucí ekonomické přínosy vyplývající z aktiv, které není možné jednotlivě identifikovat a samostatně vykázat.*“²². Goodwill se vykazuje jako aktivum, které se zpravidla neodepisuje, přičemž se pravidelně testuje na snížení hodnoty.

Záporný goodwill nastává v situaci, kdy čistá aktiva nabyté společnosti jsou větší než náklad na podnikovou kombinaci. Takový goodwill se zachytí v okamžiku akvizice jako jednorázový výnos.

Pokud při výpočtu konsolidačního rozdílu podle mezinárodních standardů vycházíme z identifikovaných čistých aktiv nabývané jednotky oceněných ve fair value k datu akvizice, pak vzorec pro jeho výpočet vypadá následovně.

²⁰ KRUPOVÁ, L. *IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 2009. s. 599.

²¹ Tamtéž, s. 600.

²² Tamtéž, s. 600.

Rovnice 1 – výpočet goodwillu

$$GW = MU_{PN} - p \times I\check{C}A_{FV/DA}$$

IČA – identifikovatelná čistá aktiva nabývané jednotky

FV – fair value

DA – datum akvizice

MU – majetková účast

p – podílová účast

Zdroj: ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů – principy a praktické aplikace*. 2013. s. 95.

1.3.3 Menšinové podíly

Novela IFRS 3 umožnila volbu pro výpočet menšinových podílů při akvizici. Tato novela umožnila stanovit výši menšinových podílů jako²³:

- procentní podíl na čistých aktivech dceřiné společnosti
- nebo ocenit menšinový podíl ve fair value

Na zvolené metodě výpočtu menšinového podílu závisí výše goodwillu v konsolidované rozvaze.

Problémem při konsolidaci jak dle české právní úprava tak podle mezinárodních účetních standardů jsou odlišnosti v oceňování majetku. Oceňování se řídí jednotlivými standardy, které přesně určují typy oceňování pro jednotlivé formy majetku. Přičemž předmětem ocenění jsou veškerá aktiva, závazky a podmíněné závazky. Z toho vyplývá, že mateřská společnost, která sestavuje konsolidovanou účetní závěrku dle mezinárodních účetních standardů, musí ke dni akvizice ocenit veškerá aktiva, závazky a podmíněné závazky ve fair value a v této hodnotě je zařadit do konsolidované rozvahy.²⁴

1.3.4 Konsolidační metody dle IFRS

Konsolidovaná závěrka se v případě konsolidace skládá z rozvahy, výkazu o úplném výsledku (výsledovky), výkazu peněžních toků, výkazu změn vlastního kapitálu a přílohy závěrky na konsolidovaném základě a konsolidované výroční zprávy.

²³ KRUPOVÁ, L. *IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 2009. s. 410.

²⁴ Tamtéž, s. 605.

Mezinárodní standardy IRFS rozlišují tři metody konsolidace a to plnou metodu při uplatňování rozhodujícího vlivu, poměrnou metodu při uplatňování vlivu podstatného a v neposlední řadě metodu ekvivalenční. Přičemž ekvivalenční metoda není považována za plnohodnotnou konsolidační metodu, jelikož při jejím použití nejsou agregována čistá aktiva nabývaných společností s aktivy investora. Jelikož v praktické části bude použita pouze plná metoda konsolidace, bude se následující text zabývat pouze touto metodou.

Postup při konsolidaci účetní rozvahy plnou metodou podle mezinárodních účetních standardů je k datu účetní závěrky je následovný:²⁵

1. Agregace položek čistých aktiv mateřské společnosti s identifikovatelnými čistými aktivy dceřiné společnosti. Údaje z individuální účetní závěrky dceřiných společností se agregují řádek po řádku s údaji z účetní závěrky mateřské společnosti v plné výši.
2. Vykázání hodnoty investice matky do nabývané jednotky. Z pravidel pro agregaci vyplývá, že není možné zahrnout do agregace majetkovou účast matky na dceřiné společnosti, která je zpravidla vykazovaná v aktivech. Tuto hodnotu je tedy nutné vyloučit.
3. Vykázání čistých aktiv dceřiné společnosti, která byla nově shledána k datu účetní závěrky a jejich dopad na výši konsolidovaného vlastního kapitálu. Tato nově shledaná čistá aktiva jsou oceněna ve fair value. Konsolidovaná účetní závěrka tedy obsahuje jak aktiva k datu akvizice, tak nově shledaná aktiva po tomto datu, jakož i odložený daňový závazek plynoucí z rozdílu mezi účetní hodnotou a hodnotnou těchto aktiv v konsolidované rozvaze. K datu účetní závěrky tedy může být hodnota odloženého daňového závazku odlišná od hodnoty vypočtené k datu akvizice.
4. Zaúčtování dopadů vykázání čistých aktiv dcery oceněných v jiné výši než v její individuální výsledovce a dopad těchto rozdílů z přecenění na výši konsolidovaného vlastního kapitálu k datu účetní závěrky. Pokud došlo k zaúčtování aktiv dcery a použití jiných oceňovacích metod, je nutné, stejně jako u shledání nových aktiv vykázat odloženou daň

²⁵ ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů*. 2013. s. 98.

5. Vyčíslení goodwillu a jeho vykázání v konsolidované rozvaze. Mezi datem akvizice a datem účetní závěrky může dojít ze snížení hodnoty goodwillu, což je třeba vzít v potaz a snížit jeho hodnotu na vrub výsledku hospodaření. Standardy IFRS umožňují také postupný odpis goodwillu a to pro malé a střední podniky, což so rovněž promítá do výsledku hospodaření. Přičemž délka odepisování je stanovena na maximální dobu 10 let.
6. Vyčíslení a vyloučení menšinových (nekontrolních) podílů k datu účetní závěrky. V IFRS není striktně uvedeno, že jednotlivé položky vlastního kapitálu musí být rozděleny podle menšinových podílů. Podle IFRS je tedy možné vykázat a konsolidované rozvaze společnosti jedinou položku nekontrolních podílů. Podrobné informace o tom, jaká je výše menšinových podílů, musí být povinně uvedeny ve výkaze o úplném výsledku.

Postup při konsolidaci výkazu o úplném výsledku plnou metodou.²⁶

1. Agregace jednotlivých položek výkazů mateřské a dceřiných společností. Přičemž u dcery, u které došlo k akvizici v roce, za který je sestavována konsolidovaná účetní závěrka, se agregují položky až od okamžiku akvizice. Výnosy, náklady a položky ostatního úplného výsledku hospodaření nabyté do data akvizice se tedy do konsolidovaného výkazu nezahrnují, jelikož z konsolidačního hlediska nejde o výsledek skupiny, ale pouze o část vlastního kapitálu dceřiné společnosti.
2. Vykázání specifických položek vzniklých a k datu akvizice. Jde především o položky akvizičního rozdílu u nově nabytých společností a vedlejší pořizovací náklady s tím spojené, které se vykazují jako náklad běžného období. Déle jde o rozdíly mezi fair value akcií dceřiné společnosti jež mateřská společnost pořídila již před datem akvizice a jejich účetní hodnotou u matky, který se vyjádří jako výnos nebo náklad běžného období.
3. Zaúčtování dopadů změn ve výši goodwillu. Jak již bylo uvedeno výše u postupu pro konsolidaci rozvahy, goodwill se testuje na snížení hodnoty a tento případný rozdíl se promítne do konsolidovaného výsledku hospodaření.
4. Vykázání dopadu nově shledaných položek a rozdílů z přecenění na fair value. K datu konsolidované účetní závěrky může dojít ke snížení hodnoty

²⁶ ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů*. 2013. s. 136.

přeceněného nebo nově identifikovaného dlouhodobého majetku v důsledku odepisování, snížení jeho reálné hodnoty nebo může být hodnota aktiva zcela vyřazena v důsledku jeho pozbytí (např. prodejem). V těchto případech je nutné výrazně upravit výsledek k datu účetní závěrky. V první řadě je nutné upravit výsledek dceřiné společnosti, ve které ke změně přecenění došlo, na konsolidovanou úroveň, která zároveň zvýší či sníží hodnotu položky dlouhodobého aktiva. Přecenění má vliv také na výši odložené daně, tudíž je nutné i tuto položku snížit či zvýšit o hodnotu odložené daně z přecenění. Tyto dvě úpravy jsou provedeny ve výkazech dceřiné společnosti a jejich dopad se promítne také při vyčíslení menšinového vlastního kapitálu v konsolidovaných výkazech, zejména výkazu o úplném výsledku.

5. Vyčíslení celkového konsolidovaného výsledku hospodaření. Po výše uvedených úpravách dojdeme k celkovému výsledku hospodaření celé skupiny podniků. Tento však zahrnuje VH mateřské společnosti i společností dceřiných, ale není očištěn o hodnotu menšinových podílů ostatních akcionářů.
6. Vykázání menšinového (nekontrolního) úplného výsledku. Menšinový výsledek je nutné rozdělit na menšinový nekontrolní podíl na výsledku hospodaření a menšinový podíl na ostatních složkách úplného výsledku. Z agregovaných položek výnosů, nákladů a ostatních položek úplného výsledku dceřiné společnosti je nutné vyloučit hodnotu těchto položek odpovídajících podílu nekontrolujících akcionářů. Po oddělení menšinových podílů pak získáváme konsolidovaný výsledek připadající pouze na mateřskou společnost. Menšinový výsledek se pak objeví ve výkaze o úplném výsledku jako samostatný řádek.

Pro zjednodušení přípravy pro sestavení konsolidované účetní závěrky zasílá mateřská společnost svým dceřiným společnostem tzv. Reporting Package, většinou ve formě tabulky či formuláře, kam dceřiné společnosti vyplňují potřebné údaje.²⁷ Podrobný vzor reportingu je součástí příloh diplomové práce.

²⁷ KRUPOVÁ, L. *IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 2009. s. 605.

1.4 Konsolidace účetní závěrky dle českých právních předpisů

Česká úprava konsolidace účetní závěrky se po změnách provedených v roce 2002 značně přiblížila úpravě konsolidace platné v mezinárodních účetních standardech. Právní předpisy, které upravují konsolidaci účetní závěrky v České republice, jsou zejména tyto:

- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
- Vyhláška 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví
- Český účetní standard pro podnikatele č. 20 – Konsolidovaná účetní závěrka
- Český účetní standard pro podnikatele č. 10 – Operace s podnikem
- Český účetní standard pro podnikatele č. 03 – Odložená daň

Český zákon o účetnictví vymezuje konsolidovanou účetní závěrku jako závěrku sestavenou a upravenou metodami konsolidace. Přičemž povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku mají účetní jednotky, které jsou obchodními společnostmi a ovládajícími společnostmi, s výjimkou těch, které vykonávají vliv společný.²⁸

V České republice nenahrazuje konsolidovaná účetní závěrka individuální závěrky, nýbrž pouze doplňuje informace, které individuální účetní závěrky nejsou schopny obsáhnout. Při sestavování konsolidované účetní závěrky se vychází z individuálních závěrek a o použitých postupech a metodách se neúčtuje, nejsou nijak zachyceny v účetnictví. Při sestavování jsou však uplatňovány některé účetní principy, například princip kontinuity.

1.4.1 Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku

Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku je v České republice dána zákonem o účetnictví a má ji účetní jednotka, která je obchodní společností a je ovládající osobou, přičemž musí dodržovat podmínky stanovené zákonem o účetnictví a příslušnými

²⁸ Ustanovení § 22 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví

vyhláškami a nařízeními. Povinnost podílet se na sestavování konsolidované účetní závěrky je má společnost dána podmínkami stanovenými zákonem v § 22 odst. 3 tedy v případě, že je:²⁹

- *ovládanou osobou – konsolidovaná účetní jednotka*
- *osobou, ve které konsolidující nebo konsolidovaná účetní jednotka vykonává společný vliv – účetní jednotka pod společným vlivem*
- *osobou, ve které konsolidující účetní jednotka vykonává podstatný vliv – účetní jednotka přidružená*

Konsolidovaná účetní závěrka musí dodržovat zásady účetnictví a to zejména zásadu věrného a poctivého obrazu účetnictví a finanční situace všech jednotek zahrnutých do konsolidace.

Konsolidující účetní jednotka, tedy jednotka, která je povinna sestavit konsolidovanou účetní závěrku, musí společně s konsolidovanými účetními jednotkami na základě individuálních účetních závěrek splňovat aspoň dvě ze tří níže uvedených kritérií, a to³⁰:

- aktiva celkem musí činit více než 350 000 000 Kč, přičemž aktivy celkem se rozumí úhrn zjištěných aktiv z jednotlivých rozvah
- roční úhrn čistého obratu musí činit více než 700 000 000 Kč, přičemž ročním úhrnem obratu se rozumí výše výnosů snížená o prodejní slevy, dělená počtem započatých měsíců, po které trvalo účetní období a vynásobená dvanácti
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců musí v průběhu účetního období činit více než 250

Konsolidující společnost nemusí provádět konsolidovanou účetní závěrku v případě, že k podání věrného a poctivého obrazu společnosti postačují pouze údaje konsolidující společnosti, jelikož ostatní společnosti jsou jednotlivě či v úhrnu nevýznamné.

Kritérium významnosti je do jisté míry výsledkem subjektivního rozhodnutí každého podniku. Z výše uvedených informací vyplývá, že v případě, že společnost uplatňuje v jiné společnosti méně než 20% vliv, nemusí tuto jednotku zahrnovat do konsolidace. Stejnou možnost má společnost v případě, že sice má ve společnosti 100% vliv, ale

²⁹ Ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví

³⁰ Ustanovení § 22a odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

hodnota obratu a zisku této dceřiné společnosti jsou tak nízké, že by významným způsobem neovlivnili konsolidovanou účetní závěrku.

Osvobození pro zahrnutí podniku do konsolidačního celku je dáno také v případech, kdy mateřský podnik z nějakých důvodů nemůže dlouhodobě uplatňovat svá vlastnická a rozhodovací práva. Může se jednat o politické či jiné důvody, obecně se však předpokládá, že se jedná o podniky ze zahraničí. U společností, mající sídlo v jiném státě, je také možné uplatnit to, že podnik nelze zahrnout do konsolidace z důvodu, že by náklady na zajištění potřebných informací pro konsolidaci byly neúměrně vysoké. Pro případ konsolidace se dále nevyužijí vlastnické podíly získané pouze za účelem obchodování, i když jsou s nimi spojena hlasovací práva.³¹

Další otázkou v případě sestavování konsolidované účetní závěrky je druh činnosti jednotlivých konsolidujících společností. V případě, že v rámci konsolidace dojde ke spojení společností se stejným nebo podobným oborem podnikání, nedochází k výraznému zkreslení a ztrátě průhlednosti účetní závěrky. Spojí-li se však v rámci konsolidované účetní závěrky společnosti s odlišnými obory podnikání, pak dostáváme velmi nesourodé a neprůhledné údaje. Právě z těchto důvodů se hledají cesty pro řešení těchto mnoho oborových skupin. V rámci české právní úpravy je povoleno osvobození takové společnosti od povinnosti zahrnutí do konsolidačního celku. Mezinárodní účetní standardy však takové osvobození neumožňují. V praxi se však častěji použije možnost, kdy je možné místo plné metody konsolidace v tomto případě použít jednodušší metodu a to metodu ekvivalenční.

Podle vyhlášky 500/2002 Sb. konsolidační celek nevytváří konsolidující účetní jednotka v případě, že je zahrnuta do konsolidačního celku jiné konsolidující osoby a dále za předpokladu, že takto konsolidující účetní jednotka³²:

- drží veškeré akcie nebo podíly konsolidující účetní jednotky. K akciím nebo podílům držným na základě zvláštních právních předpisů se nepřihlíží
- drží aspoň 90% akcií nebo podílů konsolidující účetní jednotky a nesestavení konsolidované účetní závěrky schválili ostatní akcionáři nebo společníci

³¹ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 22.

³² Ustanovení § 62 odst. 2 vyhlášky 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví

- nebo drží nejméně 90% akcií nebo podílů konsolidující účetní jednotky a ostatní akcionáři držící určitý podíl v konsolidující účetní jednotce nepožádali do 6 měsíců pře koncem účetního období o sestavení konsolidované účetní závěrky. Tento podíl činí v případě akciové společnosti nejméně 10% a u ostatních společností nejméně 20%

1.4.2 Zásady konsolidované účetní závěrky

Konsolidovaná účetní závěrka je účetní závěrkou sestavenou za skupinu kapitálově propojených podniků. Při sestavování této účetní závěry se tedy propojují údaje o majetku, finanční situaci a hospodářském výsledku jednotlivých podniků zahrnutých do konsolidačního celku, přičemž se musí eliminovat všechny vzájemné vztahy uvnitř tohoto celku.

Konsolidovaná účetní závěrka svým obsahem odpovídá individuální účetní závěrce, tak jak ji vymezuje zákon o účetnictví. V případě, že konsolidující účetní jednotka je emitentem cenných papírů, které jsou obchodovatelné na evropském regulovaném trhu, musí účetní jednotka postupovat při sestavování konsolidované účetní závěrky v souladu s mezinárodními účetními standardy³³.

Konsolidující účetní jednotka, pro sestavení konsolidované účetní závěrky, stanoví a vyhlásí konsolidační pravidla, podle kterých konsolidované účetní jednotky včetně zahraničních podniků upraví potřebné údaje pro konsolidaci. Tyto pravidla obsahují zejména³⁴:

- způsoby oceňování majetku a závazků
- požadavky na údaje určené ke konsolidaci předkládané konsolidovanými podniky
- v neposlední řadě také termíny předložení potřebných údajů a konsolidovaných účetních závěrek nižších konsolidačních celků

³³ Ustanovení § 23a odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví

³⁴ Odst. 3. Konsolidační pravidla bod 3.2 Českého účetního standardu pro podnikatele č. 20 konsolidované účetní závěrka

Konsolidující účetní jednotka také vymezí konsolidační celek, tedy určí, které společnosti budou součástí konsolidovaného celku a které nikoli. Popřípadě určí dílčí konsolidační celky ve formě organizačního schématu.³⁵

Konsolidovaná účetní závěrka sestává z:

- konsolidované rozvahy
- konsolidovaného výkazu zisku a ztráty
- konsolidované přílohy
- součástí může být také konsolidovaný přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu konsolidovaného celku

Jelikož skupina podniků, za kterou je sestavovaná konsolidovaná účetní závěrka nemá právní subjektivitu, nemá tudíž konsolidovaná účetní závěrka žádnou souvislost s daní z příjmů nebo s rozdělováním vytvořeného zisku. Tyto záležitosti, řeší každá účetní jednotka individuálně v rámci dosažených vlastních výsledků. Konsolidovaná účetní závěrka tedy nenahrazuje individuální závěrky, nýbrž slouží jako doplňují informace k těmto závěrkám. O příslušných úpravách a operacích v průběhu konsolidace se v účetnictví konsolidujícího podniku neúčtuje.

Datum konsolidované účetní závěrky je shodné s datem řádné závěrky konsolidující účetní jednotky. Délka účetního období musí být stejná u všech konsolidovaných podniků a je dána zákonem o účetnictví. Pokud však účetní jednotka zahrne do konsolidované účetní závěrky účetní jednotku s odlišným rozvahovým dnem, zohlední se skutečnosti, které nastaly v této účetní jednotce pouze, jsou-li významné. Tuto skutečnost je možné zohlednit pouze v případě, že odlišný rozvahový den, musí předcházet rozvahový den, ke kterému se sestavuje konsolidovaná účetní jednotka, o méně než tři měsíce. Informace o této skutečnosti uvede konsolidující společnost v příloze ke konsolidované účetní závěrce. Tutu situaci je rovněž možné vyřešit tak, že účetní jednotka, která má odlišný rozvahový den, sestaví k požadovanému datu mezitímní účetní závěrku.

³⁵ Odst. 3. Konsolidační pravidla bod 3.3 Českého účetního standardu pro podnikatele č. 20 konsolidované účetní závěrka

1.4.3 Metody konsolidace a účetní závěrky

Spojení účetních údajů z individuálních účetních závěrek, tedy jejich přiřazení k účetní závěrce konsolidujícího podniku a sestavení konsolidované účetní závěrky je možné provést hned několika způsoby. Přičemž se rozeznávají tři základní metody konsolidace a to metody:

- ekvivalenční
- poměrná
- plná

Rozdíly mezi jednotlivými metodami v podstatě odrážejí rozdílnost přístupů ke konsolidaci, tedy vlastnický a ekonomický pohled. Výběr jednotlivých metod pro konsolidaci není libovolný, je dán českým účetním standardem pro podnikatele č. 20. Ten výběr metody upravuje takto:

- ekvivalenční metodou se provádí úprava účetních údajů v případě uplatňování podstatného vlivu v konsolidované účetní závěrce, tj. při spojení s přidruženými podniky
- poměrná metoda konsolidace se použije při konsolidaci podniků pod společným vlivem
- plná metoda se použije v případě uplatňování rozhodujícího vlivu v konsolidované účetní jednotce, tedy ve vztahu mateřský a dceřiný podnik

Jelikož v návrhové části práce bude použita pouze plná metoda konsolidace, bude podrobněji popsána pouze tato metoda.

1.4.4 Plná metoda konsolidace

Plná metoda konsolidace se použije v případě, že konsolidující podnik uplatňuje v jiném podniku rozhodující vliv a neexistují žádné výjimky, které by umožňovaly, aby nebyla daná konsolidovaná společnost zahrnuta do konsolidačního celku. Plnou metodu je tedy možné uplatnit pouze u podniků označených jako dceřiné společnosti. Plná metoda vychází na rozdíl od dvou předchozích metod z ekonomické koncepce celku. Tato

metoda tedy dává ucelený pohled na ekonomické výsledky a finanční situaci celku, jako by šlo o jediný podnik. Pomocí této metody můžeme získat informace o struktuře majetku a zdrojů v celkové výši a nikoli jen jejich části odvozené od vlastnického podílu, jak to bylo u dříve uvedených metod. Podíl ostatních účastníků je zohledněn v rozdělení pasiv a ve strukturování hospodářského výsledku ve výkazu zisku a ztrát.³⁶

V souvislosti s plnou metodou je nutné definovat ještě související pojmy, jako menšinové podíly, cenné papíry a účasti se zpětnou vazbou.

Menšinový vlastní kapitál

Při použití plné metody konsolidace se do konsolidované účetní závěrky zahrnuje veškerý majetek patřící dceřiným podnikům, tedy i veškeré zdroje. To stejné platí také pro výkaz zisku a ztráty, kam se rovněž zahrnuje celkový hospodářský výsledek dosažený celou skupinou podniků za dané účetní období. Aby bylo možné vyjádřit podíl mateřské společnosti na majetku a ostatních výsledcích celé skupiny podniků odpovídající vlastnickému podílu, vyčleňuje se z vlastního kapitálu a dosaženého zisku dceřiných společností patřičná podílová část, která připadá na podíl ostatních držitelů cenných papírů. Tyto vyčleněné podíly označujeme jako podíly menšinové. Přičemž menšinové podíly rozčleňujeme v souladu se strukturou vlastního jmění a rozlišujeme tedy³⁷:

- menšinový základní kapitál
- menšinové kapitálové fondy
- menšinové ziskové fondy včetně menšinového nerozděleného zisku minulých let
- menšinový výsledek hospodaření běžného účetního období

Menšinový výsledek hospodaření běžného účetního období je samostatnou položkou konsolidovaného výkazu zisku a ztráty, při použití plné metody konsolidace.

Označení menšinové podíly vyjadřuje souvislost s uplatňovaným vlivem a nemusí být vždy odvozován od významu slova „menší“, jelikož rozhodující vliv může mít společnost, která vlastní 10% akcií, kde ostatní akcionáři jsou pouze drobní investoři. V tomto případě by byly menšinové podíly vykazovány ve výši 90%.

³⁶ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 77.

³⁷ Tamtéž, s. 77.

Cenné papíry a účasti se zpětnou vazbou

Pod tímto pojmem si můžeme představit cenné papíry a účasti, které vyjadřují podíl na mateřské společnosti, které mají v držení společnosti dceřiné. Přičemž, pokud není zvláštními předpisy určeno jinak, může se i dceřiný podnik kapitálově podílet na mateřském podniku. Z pohledu konsolidačního celku se jedná o vztah, který je v rozporu s uplatňováním pohledu na konsolidační celkem jako na jeden podnik. Z tohoto důvodu musí být tyto vztahy vyloučeny. Cenné papíry a účasti se zpětnou vazbou se nevylučují pouze v případě, že jde o cenné papíry pořízené krátkodobě za účelem jejich prodeje. Pak jde o krátkodobé cenné papíry, které se promítnou do aktiv společnosti. Jde-li však o dlouhodobé cenné papíry nebo účasti na mateřském podniku vyloučí se při konsolidaci z aktiv oproti snížení vlastního jmění, a to konkrétně v položce fondů ze zisku. Tato operace se posléze uvede do přílohy konsolidované účetní závěrky.³⁸

Postup při konsolidaci plnou metodou

Postup při použití plné metody se velmi liší od postupů při použití poměrné či ekvivalenční metody. Přípravné operace spočívají zejména v roztřídění a úpravě potřebných údajů, tomu pak odpovídá úprava jednotlivých účetních závěrek před samotnou konsolidací. Ve většině případů jde o úpravu postupů a metod v účetnictví dceřiných podniků, které je nutné aplikovat po celé účetní období, za které je sestavována konsolidovaná účetní závěrka. Získané informace jsou pak přehlednější a lépe zjištělné.

Jednotlivé kory konsolidace pomocí poměrné metody jsou popsány v Českém účetním standardu pro podnikatele číslo 20 v odstavci 4. Etapy konsolidace plnou metodou jsou následující³⁹:

1. Nejprve musí dojít k přetřídění a úpravě položek individuálních účetních závěrek dceřiných i mateřských společností. Úpravy se provedou podle vyhlášených principů oceňování v konsolidačních pravidlech, a to v případě, že se oceňovací metody mateřských a dceřiných společností liší od principů stanovených konsolidačními pravidly a ovlivnily by tak pohled na celkové

³⁸ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 78.

³⁹ Odst. 4 českého účetního standardu pro podnikatele č. 020 Konsolidovaná účetní závěrka

ocenění majetku v konsolidované rozvaze i výkazu zisku a ztráty. Mají-li ovládané společnosti sídlo v zahraničí a vedou účetnictví v jiné měně, musí se jejich individuální účetní závěrky přepočítat platným kursem ke dni, ke kterému je sestavována konsolidovaná účetní závěrka. V případě prvního zahrnutí společnosti do konsolidace se také vyčísluje konsolidační rozdíl.

Poté se provedou úpravy v ocenění aktiv a závazků dceřiné společnosti. V případě, že se ocenění aktiv a závazků v účetnictví dceřiných společností významně liší od reálné hodnoty, provede se v souvislosti se stanovováním konsolidačního rozdílu úprava tohoto ocenění tak, aby odpovídali reálným hodnotám těchto aktiv a závazků ke dni akvizice nebo ke dni zvýšení účasti na základním kapitálu. Do konsolidované účetní závěrky se pak zahrnou příslušná aktiva a závazky dceřiných společností.

2. Dále se provede sumarizace údajů z individuálních účetních závěrek dceřiných a mateřských společností. Mateřská společnost sečte přetříděné údaje ze své účetní závěrky a ze závěrek svých mateřských společností
3. Poté se vyloučí vzájemné operace uskutečněné mezi mateřskou a dceřinou společností. Kompletně se vyloučí vzájemné pohledávky a závazky společně s náklady a výnosy v rámci konsolidačního celku, které mají významný vliv na stav majetku a výsledkové položky v konsolidované účetní závěre. Tyto operace přitom nemají vliv na výsledek hospodaření. Mezi operace, které se však již na výsledku hospodaření promítnou, patří vyloučení vzájemných operací jako:
 - prodej a nákup zásob v rámci konsolidačního celku
 - prodej a nákup dlouhodobého majetku v rámci konsolidačního celku
 - přijaté a vyplacené dividendy nebo podíly na zisku v rámci konsolidačního celku

V případě, že se vylučují z výsledku hospodaření realizované nákupy a prodeje zásob v rámci konsolidačního celku, je nutné, aby bylo opraveno v konsolidované rozvaze i výkazu zisku a ztráty ocenění těchto zásob a výnosů z jejich prodeje. Pro úpravu ocenění je možné využít průměrné rentability tržeb vypočítané u dodavatelů z celkového nebo provozního výsledku hospodaření, popřípadě lze využít oborovou nebo výrobkovou výnosovou rentabilitu dodavatele.

V případě vylučování nákupu a prodeje dlouhodobého majetku z výsledku hospodaření se výnosy upraví o rozdíl mezi prodejní a zůstatkovou cenou u dodavatele. Zároveň se upraví oprávky k dlouhodobému majetku v konsolidované účetní závěrce.

O výnosy z přijatých dividend se sníží výnosová položka konsolidovaného výkazu zisku a ztráty oproti zvýšení nerozděleného zisku nebo ztráty minulých let.

4. Dalším krokem je výpočet konsolidačního rozdílu. Přičemž za konsolidační rozdíl považujeme rozdíl mezi pořizovací cenou podílů v dceřiné společnosti a jejich oceněním podle podílové účasti na výši vlastního kapitálu vyjádřeného v reálné hodnotě ke dni akvizice v mateřské společnosti. Takto zjištěný konsolidační rozdíl je možné odepisovat 20 let a je vykázán ve zvláštní položce konsolidovaného výkazu zisku a ztráty. Konsolidační rozdíl může být kladný, pak se přičítá na stranu aktiv, nebo záporný na stranu pasiv.
5. Poté se rozdělí konsolidovaný vlastní kapitál a vyloučí se podílové cenné papíry. Tímto se rozumí vyčlenění většinového podílu, který je tvořen součtem vlastního kapitálu mateřské společnosti a jeho podílů na vlastním kapitálu dceřiných společností. Jde o jejich oddělení od menšinových podílů ostatních akcionářů nebo podílníků
6. Dále dojde k vyloučení menšinových podílů, které jsou pasivními rozvahovými položkami. Jde o vyčlenění podílů na základním kapitálu, kapitálových fondech, fondech ze zisku, nerozděleném hospodářském výsledku minulých let a výsledku hospodaření běžného účetního období.
Posléze se konsolidovaný výsledek hospodaření za běžné účetní období rozdělí v konsolidovaném výkazu zisku a ztráty v příslušném poměru na konsolidovaný výsledek hospodaření za účetní období, který se vztahuje k mateřské společnosti a menšinový VH vztahující se k ostatním akcionářům či společníkům.
7. Posledním krokem je vypořádání podílů se zpětnou vazbou. V případě, že jsou podíly pořízeny za účelem jejich prodeje, vykazují se v aktivech položce krátkodobého finančního majetku. V případě, že jsou pořízeny za účelem jejich držení, sníží se o ně vlastní kapitál v položce základního kapitálu a to ve výši jmenovité hodnoty a případných rozdíl se vypořádá v položce kapitálových fondů. Tyto operace se posléze uvedou v příloze konsolidované účetní závěrky.

Konsolidační rozdíl

Český účetní standard pro podnikatele č. 20 ve výše uvedených bodech postupu plné metody konsolidace uvádí nutnost vyčíslit konsolidační rozdíl. Konsolidační rozdíl se vykazuje k datu akvizice jako rozdíl mezi pořizovacími náklady vynaloženými nabyvatelem za majetkovou účast na nabývané společnosti a jeho podílem na vlastním kapitálu této nabývané jednotky. Pro bližší představu uvádím vzorec výpočtu⁴⁰:

Rovnice 2 - výpočet konsolidačního rozdílu dle českých účetních standardů

$$KR = PN - p \times (VK_{DA})$$

<i>KR – konsolidační rozdíl</i>	<i>DA – datum akvizice</i>
<i>PN – pořizovací náklady</i>	<i>p – podílová účast</i>
<i>VK – vlastní kapitál</i>	

Zdroj: vlastní zpracování

Pokud konsolidační rozdíl vychází kladný, je vykázán na straně aktiv v položce rozšiřující aktiva s názvem kladný konsolidační rozdíl (aktivní). Pokud vychází záporně, bývá označován za záporný konsolidační rozdíl a je vykázán na straně pasiv. Tyto termíny se však v nadnárodně uznávaných standardech nepoužívá, zde se častěji používá termín záporný akviziční rozdíl.⁴¹

Změna podílu při použití plné metody

V průběhu existence společností může docházet k navyšování nebo naopak snižování podílu mateřské společnosti ve společnosti dceřiné a to buď příkoupem cenných papírů či podílů nebo jejich prodejem. Přičemž nás bude zajímat zejména změna vlastnického podílu a její vliv na konsolidaci.

Pořízení vlastnického podílu je spojeno s nákupem cenných papírů za určitou cenu pořízení, která může být odlišná od konkrétní výše podílu na vlastním jmění, která se nákupem získá. Vzniklý rozdíl z dodatečného nákupu cenných papírů je nutné vyjádřit jako nový konsolidační rozdíl, o který se původní konsolidační rozdíl upraví.⁴²

Snížení vlastnického podílu je naopak spojeno s prodejem cenných papírů, dochází tedy ke změně vlastnického podílu, přičemž uvažujeme, že plná metoda konsolidace zůstane zachována. Tato změna bude mít dopad zejména na strukturu položek vlastního kapitálu

⁴⁰ ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů*. 2013. s. 95.

⁴¹ Tamtéž, s. 95.

⁴² HARBA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 95.

a menšinové podíly a to vzhledem ke změně poměru účasti na těchto položkách ze strany mateřské společnosti a menšinových vlastníků.⁴³

Menšinové podíly v případě záporného vlastního kapitálu

Doposud bylo uvažováno pouze o kladné hodnotě vlastního kapitálu. Česká právní úprava umožňuje nezahrnovat do konsolidačního celku společnosti splňující podmínky, které charakterizují předlužení. Toto nařízení však není závazné a společnosti tak i přes to mohou předlužený podnik do konsolidačního celku zahrnout. Pokud se tedy mateřská společnost rozhodne takovou společnost do konsolidačního celku zahrnout, pak by při použití plné metody došlo k tomu, že by byly menšinové podíly vykázány v pasivech v záporné výši, tedy by došlo k jejich přeměně ze závazku na pohledávku za menšinovými vlastníky. Pokud však není dána odpovědnost společníků za úhradu ztráty formou společnosti, nemá vyjádření této pohledávky ekonomické opodstatnění. Z tohoto vyplývá, že pokud je odpovědnost vlastníků jen do výše vkladů, nemůže být celkový menšinový podíl záporný. Postup je tedy takový, že vyjádříme menšinové podíly v kladných složkách vlastního kapitálu a na druhé straně záporné menšinové podíly v ostatních složkách, ale pouze v takové poměrné výši, aby celkový součet roven nejhůře nule.⁴⁴

1.5 Vylučování vzájemných vztahů

Aby pohled na konsolidovanou účetní závěrku jako na celek nezkreslovaly „vnitropodnikové“ vztahy, je nutné jednotlivé operace mezi podniky vyloučit. Je tedy nutné vyloučit všechny vztahy uvnitř skupiny, a to především vztahy mezi mateřskou společností a dceřinými společnostmi a dále pak také mezi dceřinými společnostmi navzájem. Po těchto úpravách pak zůstávají v konsolidované účetní závěre pouze operace, které se uskutečnily v rámci skupiny ke svému okolí mimo konsolidační celek. Vylučují se vztahy, ať už jde o společnost, kde je uplatňován stoprocentní vliv, ale i vliv menší. Menšinové podíly pak mohou být upravovány několika způsoby.⁴⁵

⁴³ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 102.

⁴⁴ Tamtéž, s. 109.

⁴⁵ Tamtéž, s. 111.

Účetní operace vztahující se k vzájemným vztahům můžeme rozčlenit na skupiny podle jejich dopadu na jednotlivé výkazy, a to na⁴⁶:

- Vztahy týkající se pouze bilance
 - vzájemné pohledávky a závazky
 - cenné papíry se zpětnou vazbou
- Vztahy týkající se pouze výkazu zisku a ztráty
 - vzájemné dodávky, které byly u příjemce spotřebovány
- Vztahy týkající se bilančních účtů i hospodářského výsledku
 - vzájemné plně nespotřebované dodávky jako například investice nebo zásoby
 - vyplacené dividendy
 - dary a ostatní vzájemné operace

1.5.1 Vyloučení vzájemných pohledávek a závazků

Jde zejména o pohledávky a závazky z obchodních vztahů za účtované jak na straně odběratelů tak dodavatelů, dále pak poskytnuté zálohy, půjčky, směnky, pohledávky, závazky z nesplacených vkladů, ostatní krátkodobé i dlouhodobé pohledávky a ostatní operace tohoto typu. Vyloučení těchto operací se provádí v jejich plném rozsahu, tak jak byly zaúčtovány na jedné i druhé straně. V případě konsolidované účetní závěrky se tyto operace promítnou ve snížení aktiv a na druhé straně snížení cizích zdrojů. Vyloučení položek typu pohledávek a závazků se však může promítnout i do výsledku hospodaření a to v případech, kdy na jedné straně nejsou pohledávky ve stejné výši jako na druhé straně. To se může přihodit v následujících případech⁴⁷:

- byly zaúčtovány opravné položky nebo byl proveden odpis pohledávek
- nebo se mohou lišit z důvodu kurzových rozdílů

V prvním případě se příslušný rozdíl, který byl zapříčiněn opravnými položkami nebo odpisy vypořádá následujícími způsoby⁴⁸:

⁴⁶ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 111.

⁴⁷ Tamtéž, s. 112.

⁴⁸ Tamtéž, s. 112.

- příslušný náklad se vyloučí v případě, že byl zaúčtován v běžném účetním období. Pokud by takto vyloučený náklad ovlivnil výsledek hospodaření, musela by se vyjádřit také patřičná odložená daň
- pokud by operace byla provedena v minulém účetním období a nebyla dosud vyloučena, musela by být vypořádána oproti hospodářskému výsledku minulého období

Při rozdílu, který vznikne vlivem kurzových rozdílů, by mělo dojít k eliminaci v souladu s účetními metodami a v procesech úprav příslušných individuálních účetních závěrek a to zejména tak, že bude důsledně prosazován soulad s použitým kurzem, kterým by měl být kurz uzávěrkový. V ostatních případech by pak kurzové rozdíly byly zaúčtovány oproti hospodářskému výsledku.⁴⁹

1.5.2 Vyloučení cenných papírů a operací se zpětnou vazbou

Jedná se o cenné papíry, jejichž emitentem je mateřská společnost, a které jsou v držení dceřiné společnosti. Nejedná se však o krátkodobé cenné papíry držené za účelem prodeje, ale o papíry držené dlouhodobě. Tyto cenné papíry pak můžeme vyloučit⁵⁰:

- pomocí snížení aktiv v příslušné položce – finanční investice
- pomocí snížení pasiv v položce – fondy ze zisku

1.5.3 Vyloučení vzájemných spotřebovaných dodávek

V případě, že mezi mateřskou společností a dceřinými společnostmi nebo mezi dceřinými společnostmi navzájem byly poskytnuty vzájemné dodávky, které byly u příjemce plně spotřebované, pak se tyto operace vyloučí na jedné straně z výnosů a na straně druhé z nákladů. Takový způsob vyloučení neovlivňuje ani konsolidovanou bilanci ani výsledek hospodaření, to však platí pouze v případě, že se operace uskuteční v rámci jednoho účetního období. K odchylkám v hodnotě dodávek může dojít

⁴⁹ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 113.

⁵⁰ Tamtéž, s. 113.

z důvodu kurzových rozdílů, kdy se příslušný rozdíl dorovná zaúčtováním do kurzových rozdílů konsolidovaného výkazu zisku a ztráty.⁵¹

1.5.4 Vyloučení nespotřebovaných dodávek

Jde o dodávky, které byly na jedné straně zaúčtované jako výnos a to na straně dodavatele, a na straně odběratele byly zaúčtovány jako zvýšení aktiv, které bude do nákladů zaúčtované až později. Z hlediska konsolidované účetní závěrky je nutné tyto operace považovat za změnu stavu zásob nebo hotových výrobků případně aktiv vnitropodnikových nákupů. Aby byla zabezpečená zásada oceňování těchto aktiv vlastními náklady, musí se dosažený zisk nebo ztráta vyloučit prostřednictvím v konsolidované účetní závěrce v položce hospodářského výsledku. Z toho důvodu je třeba rozlišit dodávky na část dodávek, která již byla odběratelem spotřebovaná, kdy se postupuje jako v předešlém bodě vyloučení spotřebovaných dodávek, a na část dodávek, která ještě spotřebována nebyla a je zaúčtovaná do majetku odběratele. V tomto druhém případě je nutné vyloučit dosažený zisk na straně dodavatele a u odběratele snížit o příslušnou částku aktiva.⁵²

Tento způsob vylučování hospodářského výsledku má však dopad také na menšinové podíly, přičemž existují tři způsoby, jak se mohou do menšinových podílů promítnout⁵³:

- nedojde u menšinových podílníků k vyjádření žádného podílu na vyloučeném zisku – tedy se hodnota aktiv sníží o celý realizovaný zisk za příslušnou dodávku a tato částka sníží konsolidovaný hospodářský výsledek běžného účetního období bez dopadu na menšinové podíly
- dojde pouze k vyjádření odpovídajícího podílu na vylučovaném zisku u menšinových podílníků – tudíž dojde opět ke snížení hodnoty aktiv a celou hodnotu dodávky a na straně pasiv dojde jak ke snížení konsolidovaného výsledku hospodaření, tak ke snížení menšinových podílů
- zisk se vyloučí pouze ve výši podílu bez menšinových podílů – tedy se z aktiv vylučuje pouze zisk ve výši odpovídající podílu skupiny v dceřiné společnosti

⁵¹ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 114.

⁵² Tamtéž, s. 115.

⁵³ Tamtéž, s. 116.

V souvislosti s vyloučením výše uvedených operací a jejich vlivu na hospodářský výsledek běžného účetního období, musíme brát v úvahu, že tento výsledek hospodaření je součástí pro výpočet základu daně z příjmů. V návaznosti na tuto úvahu bychom měli pro dodržení zásady věrného zobrazení skutečnosti vyčíslit vzniklou odloženou daň. To ve skutečnosti znamená, že tuto odloženou daňovou pohledávku vyjádříme oproti příslušnému navýšení hospodářského výsledku. V případě vylučované ztráty půjde o odložený daňový závazek.⁵⁴

Existuje však možnost upuštění od vylučování hospodářského výsledku a to v případech členských států, kdy byly operace provedeny v souladu s běžnými tržními podmínkami nebo by vylučování zisku či ztráty mohlo vyvolat nepřiměřené náklady.⁵⁵

1.5.5 Vyloučení vyplacených dividend

Ve vztahu mateřských a dceřiných podniků není neobvyklou situací výplata dividend nebo podílů na zisku. Z pohledu účetnictví to znamená, že došlo k přesunu hospodářského výsledku minulých let jedné společnosti do hospodářského výsledku běžného účetního období druhé společnosti. Podle příslušného zisku rozlišujeme výplatu dividend na⁵⁶:

- výplatu dividend, která byla realizována v období před zahrnutím vyplácejícího podniku do konsolidačního celku
- nebo výplatu dividend ze zisku vytvořeného v období, kdy už byl vyplácející podnik zahrnut do konsolidačního celku

V prvním případě snižují vyplacená dividendy vlastní kapitál v položce nerozděleného výsledku hospodaření minulých let. Pokud tuto operaci provedeme, pak musíme zpětně navýšit výsledek hospodaření minulých let a vyloučenou výši přijaté dividendy. Tato skutečnost nám zpětně ovlivňuje výši vlastního kapitálu, který je nezbytný pro výpočet konsolidačního rozdílu. V případě, že dochází ke zdanění dividend při jejich výplatě, potom je vylučujeme v jejich brutto výši, tedy v celé nezdaněné částce. Pokud nejsou

⁵⁴ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 117.

⁵⁵ Tamtéž, s. 118.

⁵⁶ Tamtéž, s. 129.

dividendy zdaňovány srážkovou daní, pak je třeba provést příslušnou úpravu výnosů a odložené daně.⁵⁷

Ve druhém případě, tedy v případě zisku, který je realizován již po zařazení společnosti do konsolidačního celku. Provedeme úpravu, kdy dojde ke snížení výsledku hospodaření za běžnou činnost a k nárůstu položky rezervních fondů. I v tomto případě bereme v úvahu dividendy v jejich brutto výši, tedy před zdaněním srážkovou daní.

1.5.6 Vyloučení darů a ostatních operací

Mezi kapitálově propojenými podniky dochází také k poskytování nejrůznějších darů. V těchto případech je nezbytné na jedné straně vyloučit vzniklé náklady a na straně druhé přírůstek kapitálových fondů. Nejčastěji je však možné tuto situaci vyřešit jednoduchou operací a to zvýšením hospodářského výsledku běžného účetního období a snížením položky kapitálových fondů. Mohl by nastat také případ, kdy je darován investiční majetek, který již byl odepisován. V takovém případě je nutné upravit také příslušné položky stálých aktiv.⁵⁸

Mezi ostatní operace můžeme zařadit operace na přechodných účtech aktiv a pasiv. Jedná se především o dohadné účty pasivní, které se vytvářejí na nevyfakturované dodávky. Zde je vhodné před přípravou na konsolidaci zjistit, zda si dodavatel vede k těmto položkám příslušné účetní operace a pokud ano, je nutné tyto položky vyloučit.⁵⁹

Stejně zásady platí pro časové rozlišení, které pro obě strany znamená vyloučení příslušných položek ze vzájemných vztahů.

Další z možných operací je prodej pohledávek mezi podniky. Tento prodej dopadá na jedné straně na hospodářský výsledek a na druhé straně na příslušné snížení historické ceny u prodávajícího. V případě, že byla k prodávané pohledávce vytvořena opravná položka, dochází ke zvýšení hospodářského výsledku.⁶⁰

⁵⁷ HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka komentář*. 2002. s. 130.

⁵⁸ Tamtéž, s. 131.

⁵⁹ Tamtéž, s. 132.

⁶⁰ Tamtéž, s. 132.

2 Analytická část

V této části diplomové práce se zaměřím na analýzu konkrétní společnosti, která souhlasila se zpracováním jejich výkazů v rámci této diplomové práce a zpracováním postupu při sestavování konsolidované účetní závěrky. Jedná se o společnost ENVINET a.s., která má sídlo v Třebíči.

V první části bude představena samotná společnost a posléze budou určeny vztahy mezi spojenými podniky, jejich míra vlivu, vlastnický podíl. Výstupem této části bude určit konsolidační celek a dílčí výpočty pro samotný proces konsolidace.

2.1 Společnost ENVINET a.s.

Společnost ENVINET a.s. je akciovou společností bez veřejné nabídky akcií, jejíž základní kapitál je ve výši 50 000 000 Kč. Společnost ENVINET a.s. je inženýrsko-dodavatelská společnost zajišťující komplexní dodávky a služby pro zákazníky v České republice i v zahraničí. Je tradičním dodavatelem zařízení a služeb pro jadernou energetiku a průmysl, laboratorních technologií, zákaznického software, průmyslové automatizace a systémů pro detekci ionizujícího záření. Společnost je certifikovaná podle mezinárodních standardů ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 20000 a ISO 27001 s registračním osvědčením Českého metrologického institutu pro opravy a montáž měřidel a oprávněním k výkonu úředního měření ionizujícího záření. Společnost díky tomu může nabízet komplexní řešení, vysokou profesionalitu služeb a zajištění trvalé systémové i odborné podpory zákazníka. Společnost ENVINET a.s. má v současnou chvíli 9 divizí.⁶¹

Ačkoli je společnost ENVINET a.s. rozdělena do 9 samostatných divizí, které spolu svým zaměřením ne vždy úplně souvisejí, vykazuje účetní závěrku souhrnně, tedy za celou společnost ENVINET a.s. Zjednodušené účetní výkazy jednotlivých divizí je možné nalézt pouze v interním systému společnosti a nejsou veřejně dostupné. Pro účel této práce není stěžejní vnitřní struktura společnosti, ale fakt, že společnost se účastní na řízení dalších společností.

⁶¹ Úvodní strana [online]. 2012. [cit. 2013- 3-26]. Dostupné z [www : <http://envinet.cz/index.php/cz/uvodni_strana>](http://envinet.cz/index.php/cz/uvodni_strana)

2.2 Kapitálová struktura

Společnost ENVINET a.s. vlastní podíl na třech společnostech. Dne 1. 12. 2007 odkoupila 100% podíl ve společnosti Celostátní služby osobní dozimetrie, s.r.o. (dále jen CSOD, s.r.o.). Dále k 28. 10. 2009 založila dceřinou společnost na Slovensku ENVINET Slovensko s.r.o., kde je také 100% vlastníkem. Základní kapitál založené společnosti činil v roce 2009 10.000,- Eur (250.850,- Kč). V této společnosti však došlo v průběhu let dvakrát k navýšení základního kapitálu. Na základě rozhodnutí valné hromady byl základní kapitál dne 14. 12. 2010 navýšen na 100.000,- Eur (2 515 250,- Kč) a 18. 4. 2012 na 200.000,- Eur (5 066 250,- Kč). Jako poslední koupila společnost ENVINET a.s. dne 27. 4 2011 499,8 ks akcií kanadské společnosti Pico Envirotec Inc. a získala tak 49,98% podíl, který dne 17. 7. 2012 zvýšila koupí dalších akcií společnost Pico Envirotec Inc. na 53,77 % podíl. Jelikož s těmito údaji se bude v diplomové práci dále počítat, uvedu všechny tyto údaje pro přehlednost souhrnně do tabulky. Přepočty Eur na české koruny jsou uvedeny tak, jak je eviduje společnost ENVINET a.s. ve svém účetnictví a jsou přepočítány ke dni uskutečnění transakce.⁶²

ENVINET Slovensko s.r.o.

	Datum	Podíl	výše ZK	Výše ZK v CZK
Založení společnosti	28. 10. 2009	100%	10 000 Eur	250 850 CZK
Navýšení ZK	14. 12. 2010	100%	100 000 Eur	2 515 250 CZK
Navýšení ZK	18. 04. 2012	100%	200 000 Eur	5 066 250 CZK

Tabulka 1 - vývoj podílu ve společnosti ENVINET Slovensko s.r.o.

Zdroj: Příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2013 za ENVINET a.s.

CSOD, s.r.o.

	Datum	Podíl	Cena
Koupě	1. 12. 2007	100%	31 500 000 CZK

Tabulka 2 - vývoj podílu ve společnosti CSOD, s.r.o.

Zdroj: Příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2013 za ENVINET a.s.

⁶²ENVINET a.s., *Příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2013 za ENVINET a.s.*, Třebíč : ENVINET, 2014.

Pico Envirotec Inc.

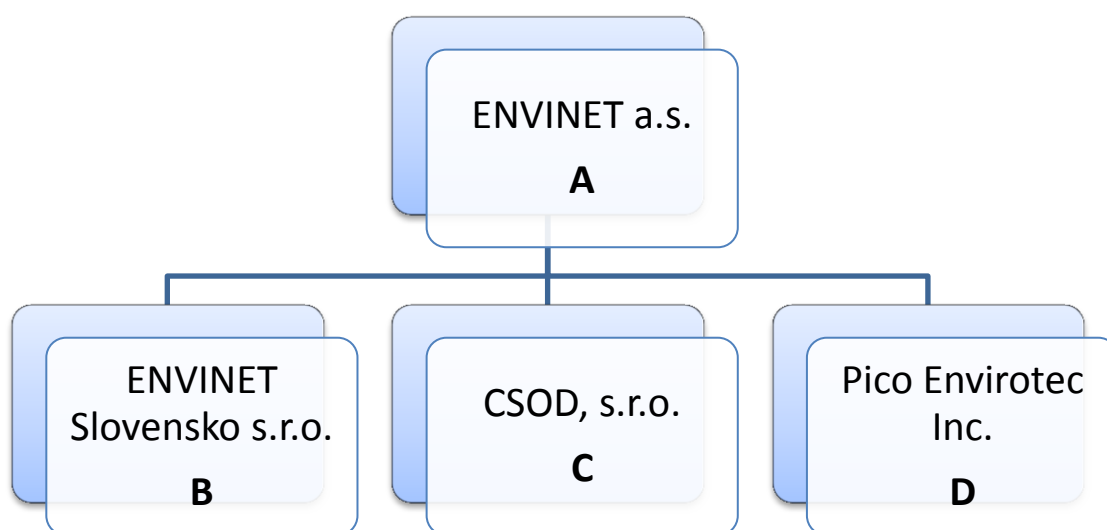
	Datum	podíl	Cena	cena v CZK
Koupě 499,8 ks akcií	27. 04. 2011	49,98%	1 020 000 CAD	19 354 785,6 CZK
Koupě 37,88 ks akcií	17. 12. 2012	53,77%	38 780 CAD	788 591,3 CZK
Transakční podpora při akvizici	2. 09. 2011			49 500 CZK
	4. 6. 20112			49 000 CZK

Tabulka 3 - vývoj podílu ve společnosti Pico Envirotec Inc.

Zdroj: Příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2013 za ENVINET a.s.

Kapitálová struktura skupiny podniků je naznačena ve schématu, které je uvedeno níže. Společnost ENVINET a.s. se účastní řízení na tří výše uvedených společnostech, avšak mezi těmito třemi společnost neexistují žádné vzájemné vazby. Schéma vypadá následovně:

Schéma 1 - Kapitálová struktura

Zdroj: vlastní zpracování

ENVINET Slovensko, s.r.o., je dceřinou společností zastupující aktivity Holdingu ENVINET ve Slovenské republice. Poskytuje obchodní a servisní zázemí pro všechny činnosti holdingu.

CSOD s.r.o. (Celostátní služba osobní dozimetrie) je organizací autorizovanou k úřednímu měření v oboru dozimetrických veličin ionizujícího záření a neutronů. Ve vlastní kalibrační laboratoři provádí standardizaci dávek záření gama a neutronů zejména pro osobní dozimetrie.⁶³

Pico Envirotec Inc. je kanadská společnost zabývající se především vývojem a výrobou moderních přístrojů pro oblast leteckých a pozemních geofyzikálních a radiačních průzkumů. Nabízí klíčové odborné znalosti v oblasti vývoje a výroby senzorů a elektroniky pro dálkové měření radiace, geofyzikálních parametrů. Pozornost věnuje také multiparametrovému zpracování dat v reálném čase a aplikacím přesné satelitní navigace (GPS). Společnost nabízí komplexní řešení v oblasti leteckého, mobilního a terénního monitorování radiace, gamaspektrometrie a geofyzikálních dat. Tyto systémy jsou využívány zejména geologickými průzkumnými společnostmi, vojenskými organizacemi a vládními agenturami v oblasti bezpečnosti a kontroly životního prostředí, těžby, ropného průmyslu a dalších.⁶⁴

Na základě informací z účetní závěrky a přílohy k účetní závěrce, bylo možné zjistit jaké výše podílů vlastní společnost ENVINET a.s. ostatních společností a jaké vztahy jsou mezi jednotlivými společnostmi. Nyní je možné přistoupit u určení míry vlivu a vlastnického podílu na hlasovacích právech v jednotlivých společnostech. Společnosti jsou ve schématu označeny písmeny A, B, C, D, a tyto budou použity pro zjednodušení a přehlednost výpočtu.

1. A -> B	druh vlivu: přímý vliv	
	míra vlivu: 100%	vztah: Matka -> Dcera
	vlastnický podíl: 100%	uplatňovaný vliv: rozhodující
2. A -> C	druh vlivu: přímý vliv	
	míra vlivu: 100%	vztah: Matka -> Dcera
	vlastnický podíl: 100%	uplatňovaný vliv: rozhodující

⁶³ ENVINET a.s.. *Výroční zpráva ENVINET a.s. 2012*. Třebíč : ENVINET, 2013.

⁶⁴ Tamtéž.

3. A -> D	druh vlivu: přímý vliv	
	míra vlivu: 54%	vztah: Matka -> Dcera
	vlastnický podíl: 54%	uplatňovaný vliv: rozhodující

Z výše uvedených výpočtů je patrné, že společnost ENVINET a.s. ve všech třech společnostech uplatňuje rozhodující vliv a můžeme tak mluvit o vztazích mezi mateřskou společností a jejími dceřinými společnostmi. Společnost ENVINET a.s. tedy můžeme nazvat jako konsolidující účetní jednotku a společnosti ENVINET Slovensko s.r.o., CSOD, s.r.o. a Pico Envirotec Inc. jako konsolidované účetní jednotky. Společnosti tedy naplňují všechny zákonem určené prvky pro konsolidační celek. Jedná se o konsolidační celek, který je tvořen mateřskou společností s dceřinými společnostmi.

Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku má účetní jednotka, která je ovládající osobou (konsolidující účetní jednotkou), osobou vykonávající společný vliv nebo osobou vykonávající podstatný vliv. V tomto konkrétním případě je uplatňován podstatný vliv a jedná se o vztah osoby ovládající, představované mateřskou společností ENVINET a.s., a osob ovládaných, tedy dceřiných společností.

2.3 Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku

Jelikož se mateřská společnost pohybuje v českém právním prostředí, vyplývá její povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku z českých právních předpisů. Konsolidující účetní jednotka je povinna sestavit konsolidovanou účetní závěrku, pokud jsou společně s konsolidovanými účetními jednotkami na základě individuálních účetních závěrek splněna aspoň dvě ze tří zákonem stanovených kritérií. Konsolidační celek musí splňovat:

- aktiva celkem musí činit více než 350 000 000 Kč
- roční úhrn čistého obrátu musí činit více než 700 000 000 Kč
- průměrný přepočtený počet zaměstnanců v průběhu účetního období musí činit více než 250

Mateřskou společnost ENVINET a.s. její dceřiné společnosti jsem analyzovala na základě těchto kritérií, abych zjistila reálný stav celé kapitálové struktury.

Tabulka 4 - Zjištění stavu zákonných kritérií pro konsolidaci za skupinu podniků v CZK

Kritérium	ENVINET a.s.	ENVINET Slovensko s.r.o.	CSOD, s.r.o.	Pico Envirotec Inc.	Celkem
Aktiva	446 907 345	8 311 326	7 529 799	50 473 311	513 221 781
Obrat	534 724 229	16 255 713	10 024 017	50 104 133	611 108 092
Zaměstnanci	223	5	7	9	244

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 5 - Analýza zákonných kritérií pro konsolidaci v CZK

	Zákonné limity	Σ Konsolidační celek	Splněno
Aktiva celkem	350 000 000	513 221 781	ANO
Roční čistý obrat	700 000 000	611 108 092	NE
Zaměstnanci	250	244	NE

Zdroj: vlastní zpracování

Údaje v tabulkách jsou zpracované na základě individuálních účetních závěrek jednotlivých společností k 31. 12. 2013. Společnost ENVINET Slovensko s.r.o. má účetní závěrku vyčíslenou v eurech a pro přepočtení byl použitý kurz vyhlášený Českou národní bankou ke dni 31. 12. 2013 ve výši 27,425 EUR/CZK⁶⁵. Společnost Pico Envirotec Inc. vede účetnictví také v odlišné měně a to v kanadských dolarech, pro přepočtení byl rovněž použitý kurz vyhlášený Českou národní bankou ke dni 31. 12. 2013, který činil 18,707 CAD/CZK⁶⁶. Společnost Pico Envirotec Inc. přešla v loňském roce od koncepce účtování v hospodářském roce na systém účtování v roce kalendářním. Účetní závěrka této společnosti za rok 2013 je proto vyhotovena za období 1. 4. 2013 až 31. 12. 2013. Zákon však říká, že délka účetního období musí být u všech konsolidovaných společností stejná. Pokud však účetní jednotka zahrne do

⁶⁵ČNB. Kurzy devizového trhu. [online]. [cit. 2014-05-20]. Dostupné z: http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp.

⁶⁶ Tamtéž.

konsolidované účetní závěrky účetní jednotku s odlišným rozvahovým dnem, zohlední skutečnosti, které nastaly v této účetní jednotce pouze, jsou-li významné. Tuto skutečnost je však možné zohlednit pouze v případě, že tento odlišný rozvahový den, musí předcházet rozvahový den o méně než tři měsíce. V takovém případě je pak konsolidující účetní jednotka povinna uvést tyto informace v příloze ke konsolidované účetní závěrce.

Pro větší přesnost výpočtů a přehledu stavů jednotlivých společností bylo nutné přepočítat individuální účetní závěrku společnosti Pico Envirotec Inc. tak, aby délka účetního období byla u všech společností zahrnutých do konsolidačního celku shodná. Údaje v individuální účetní závěrce společnosti byly vyděleny počtem měsíců, za který byla závěrka sestavena, aby bylo možné zjistit průměrný stav jednotlivých položek účetních výkazů za jeden měsíc. Poté byly tyto průměrné údaje jednotlivých položek za jeden měsíc vynásobeny chybějícím počtem měsíců tak, aby délka účetního období společnosti Pico Envirotec Inc. byla shodná s ostatními společnostmi v konsolidačním celku, tedy v tomto případě třemi. Tento přepočet individuální účetní závěrky společnosti Pico Envirotec Inc. bude dále používán v celé diplomové práci.

Z tabulky 4 – Analýza zákonných kritérií pro konsolidaci v CZK je patrné, že celek dosud nesplňuje dvě ze tří zákonných podmínek, od kterých se odvíjí povinnost sestavovat konsolidovanou účetní závěrku. Výsledné hodnoty se však zákonným požadavkům velmi blíží a proto bude dále v návrhové části diplomové práce nastíněn postup pro konsolidaci tohoto konsolidačního celku. Tedy postup, jak by měla konsolidující účetní jednotka postupovat v případě reálné konsolidace.

Takto vymezený konsolidační celek neobsahuje žádné případy, kdy by mohlo dojít k osvobození nebo vyloučení některé účetní jednotky z konsolidačního celku. Společnost ENVINET a.s. uplatňuje ve všech svých dceřiných společnostech rozhodující vliv a uplatňuje svá hlasovací práva ve výši jejich vlastnického podílu. Mateřská společnost přímo uplatňuje svoji politiku a kontrolu ve všech výše zmíněných dcerách. Pro tento typ mezipodnikových vztahů se podle zákona o účetnictví použije plná metoda konsolidace. Postup pro konsolidaci plnou pro mateřskou společnost ENVINET a.s. a její dceřiné společnosti bude podrobně popsán v návrhové části diplomové práce.

3 Návrhová část

V návrhové části bude podrobně popsán postup konsolidace pro konsolidační celek, který byl vymezený v analytické části práce. Po analýze skupiny podniků bylo zjištěno, že konsolidační celek sestává ze čtyř společností a to mateřské společnosti ENVINET a.s. a dceřiných společností ENVINET Slovensko s.r.o., CSOD, s.r.o. a Pico Envirotec Inc. V analytické části byly rovněž stanoveny míry uplatňovaného vlivu a vztahy mezi společnostmi, na jejichž základě byla učena metoda pro konsolidaci a jejichž hodnoty budou použity pro případné výpočty v návrhové části práce. Na základě zhodnocení všech zákonných kritérií bude v práci dále zpracovávána pouze plná metoda konsolidace, která se uplatní u všech podniků ve skupině.

Jelikož konsolidační celek se skládá ze čtyř společností, z nichž dvě účtují podle českých účetních standardů (ENVINET a.s. a CSOD, s.r.o.), dceřiná společnost ENVINET Slovensko s.r.o. účtuje podle slovenských účetních standardů a kanadská společnost Pico Envirotec Inc. podle mezinárodních standardů US GAAP, je nutné, aby mateřská společnost v rámci konsolidace a konsolidačních pravidel sjednotila účetní standardy všech jednotek zahrnutých do konsolidace. V konsolidačním celku, v jehož čele stojí mateřská společnost ENVINET a.s., je možné vycházet ze dvou standardů. Mateřská společnost může po dceřiných společnostech požadovat, aby vedly své účetnictví podle českých účetních standardů, nebo může využít mezinárodní účetní standardy IFRS či US GAAP.

Po konzultaci s vedením společnosti a zhodnocení budoucích plánů mateřské společnosti ENVINET a.s. jsem zjistila, že tato mateřská společnost nehodlá v brzké budoucnosti (výhledově 5 let) snížit svůj podíl nebo se úplně vzdát podílu ve své kanadské dceřiné společnosti Pico Envirotec Inc.. Mateřská společnost zde uplatňuje 53,77% rozhodující vliv, při jehož výši je plně schopná prosadit svoji politiku a tento podíl mateřská společnost nemá v úmyslu v následujících 5 letech ani navyšovat. Po zvážení stávající situace jsme se s vedením společnosti shodli na tom, že pro sestavení konsolidované účetní závěrky bude vhodné použít mezinárodní účetní standardy IFRS. Společnost s tímto řešením souhlasila, i když tato změna standardů bude vyžadovat změnu účetních standardů ve všech společnostech zahrnutých do konsolidovaného

celku. O implementaci mezinárodních účetních standardů musí rozhodnout valná hromada mateřské společnosti. Pokud valná hromada implementaci schválí a zavede IFRS jako povinné pro všechny společnosti ve skupině, zvýší tím odborné nároky a nároky na jazykovou kvalifikaci účetních a finančních pracovníků. Plošné zavedení sebou také přináší jednorázové náklady, což je rovněž ku prospěchu společnosti. Takto sestavená konsolidovaná účetní závěrka s sebou přináší rovněž vysokou kvalitu a transparentnost vykazovaných dat, která budou mezinárodně srozumitelná a srovnatelná. Konsolidační reporting, který musí dceřiné společnosti pro mateřskou společnost povinně zpracovávat, zjednoduší komunikaci v rámci skupiny podniků a ušetří čas. Účetní závěrka sestavená dle mezinárodních účetních standardů s sebou přináší mnohá pozitiva. Takto sestavená konsolidovaná účetní závěrka může být do budoucna přínosná rovněž tím, že může přilákat zahraničního investora, který bude mít jasnou představu o stavu majetku a závazků konsolidačního celku. V diplomové práci bude proto dále popsána metodika zpracování konsolidované účetní závěrky pouze podle mezinárodních účetních standardů.

3.1 Kroky směřující ke konsolidaci

V první řadě je nutné, aby mateřská společnost provedla analýzu pro zjištění, zda již splňuje kritéria pro konsolidaci či nikoli. Tato analýza byla pro konkrétní konsolidační celek v čele se společností ENVINET a.s. provedena v analytické části diplomové práce, kde bylo zjištěno, že kritéria dosud splněna nejsou, ale vzhledem k výši zjištěných hodnot, které se velmi těsně blíží zákonným kritériím, v nejbližších letech pravděpodobně splněna budou. V této situaci, kdy mateřská společnost ví, že povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku v budoucnu nastane, je vhodné se na tuto skutečnost připravit předem. To znamená, že mateřská společnost by již nyní měla podnikat kroky směřující zejména k harmonizaci účetních standardů v jednotlivých společnostech. Přičemž tato skutečnost je o to podstatnější v případě, že se mateřská společnost rozhodla sestavovat konsolidovanou účetní závěrku dle mezinárodních účetních standardů IFRS a tím změnit své účetní standardy i standardy všech dceřiných společností.

3.1.1 Vyrozumění o zahrnutí dceřiné společnosti do konsolidačního celku

Prvním krokem v přípravné fázi konsolidace by mělo být oznámení dceřiným společností, že budou zahrnuty do konsolidačního celku. Toto oznámení, by mělo být učiněno minimálně s ročním předstihem, aby dceřiné společnosti byly schopny přizpůsobit požadavkům mateřské společnosti své účetní standardy.

Po úvaze a zhodnocení výše celkových aktiv, čistého obratu a průměrného přepočteného počtu zaměstnanců, s přihlédnutím k dlouhodobému plánu mateřské společnosti a plánovaného zvyšování počtu zaměstnanců, kdy mateřská společnost počítá s průměrným nárůstem zaměstnanců v rámci celé skupiny o 5 zaměstnanců za kalendářní rok, lze předpokládat, že konsolidovaná účetní závěrka bude poprvé sestavována za rok 2015.

V první řadě by měla zasednout valná hromada mateřské společnosti a odsouhlasit plán přípravy pro budoucí konsolidaci a schválit zavedení mezinárodních účetních standardů ve všech svých dceřiných společnostech. Poté by mateřská společnost měla schválená rozhodnutí oznámit svým dceřiným společnostem a dále by měly všechny jednotky postupovat dle stanoveného plánu. V návrhové části diplomové práce se pokusím vytvořit právě tento plán budoucí konsolidace.

V prvním kroku by mateřská společnost měla informovat své dceřiné společnosti o tom, že budou součástí konsolidovaného celku. Přičemž toto oznámení by bylo proběhnout nejpozději do 30. 9. 2014. Datum jsem stanovila na konec třetího čtvrtletí proto, že všechny společnosti budou přecházet ze svých stávajících účetních standardů na mezinárodní účetní standardy IFRS a je proto nutné ponechat si určitý čas na přípravu pro změnu standardů a zaškolení pracovníků jednotlivých společností. Mateřská společnost by rovněž do tohoto data měla stanovit všechny formální a právní dokumenty nutné pro konsolidaci. Formálními a právními dokumenty je myšleno, sestavení konsolidačních pravidel, formální určení podoby účetních výkazů, sestavení reportu pro dceřiné společnosti a vypracování harmonogramu pro konsolidaci.

3.1.2 Sestavní konsolidačních pravidel a jejich představení dceřiným společností

Mateřská společnost by měla společně s oznámením o zahrnutí účetní jednotky do konsolidačního celku oznámit dceřiným společností, k jakým úpravám v rámci jejich individuálních účetních závěrek musí dojít, aby vykazovaná účetní data byla u všech společností stejná. V tomto konkrétním případě byl pro plynulý přechod účetních jednotek na mezinárodní účetní standardy ponechán prostor v podobě tří měsíců, kdy se dceřiné účetní jednotky podrobně seznámí s konsolidačními pravidly, které sestaví mateřská společnost, a od 1. 1. 2015 budou všechny společnosti v rámci konsolidačního celku schopny tato pravidla aplikovat v rámci svých účetních postupů.

Povinností mateřské společnosti tedy je sestavit konsolidační pravidla pro celou skupinu podniků, seznámit s těmi pravidly své dceřiné společnosti a vypracovat report, který budou dceřiné společnosti každoročně zpracovávat a posílat své mateřské společnosti ENVINET a.s. tak, aby na jeho základě mohla mateřská společnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku.

Nyní se budou zabývat konsolidačními pravidly a reportem, který je stěžejní pro celý proces konsolidace. Jelikož konsolidovaná účetní závěrka bude sestavena k datu řádné účetní závěrky za kalendářní rok tedy k 31. 12. 2015, měly by dceřiné společnosti své reporty a účetní závěrky odeslat mateřské společnosti hned po konci kalendářního roku, a to nejpozději do 28. 2. 2016. Nově stanovená pravidla se však budou uplatňovat již od prvního dle účetního období, za které je sestavována konsolidovaná účetní závěra.

S přihlédnutím k reálnému stavu konsolidačního celku by mateřská společnost měla již v současné chvíli pracovat na vypracování konsolidačních pravidel. Věřím proto, že diplomové práce bude v této souvislosti cenou pomůckou při jejich sestavování.

Účetní období a datum účetní závěrky

Účetní jednotky zahrnuté do konsolidačního celku by měly mít stejnou délku účetního období. V tomto konkrétním případě se za účetní období pro skupiny podniků v čele s mateřskou společností ENVINET a.s. považuje kalendářní rok. Tři ze čtyř podniků ve

skupině tuto podmínku již splňují. Dceřiná společnost Pico Envirotec Inc. však v ještě v roce 2012 používala jako účetní období hospodářský rok. V roce 2013 již společnost přechází na rok kalendářní a účetní závěrka této společnosti byla sestavena k období 1. 4. 2013 až 31. 12. 2013. Dceřiná společnost Pico Envirotec Inc. bude tedy již v roce 2014 vykazovat své účetní výkazy za kalendářní rok, tedy za období 1. 1. do 31. 12. 2014, a účetní závěrka bude sestavována k datu 31. 12. 2014, stejně jako ve všech ostatních podnicích ve skupině. Pro účel sestavení konsolidované účetní závěrky tak budou všechny společnosti ve skupině splňovat podmínku shodné délky účetního období.

Způsob ocenění majetku a závazků, odepisování, tvorba opravných položek a rezerv

Dlouhodobý hmotný majetek – dlouhodobý hmotný majetek je majetek, který není klasifikován jako krátkodobý. Přičemž za krátkodobý majetek je považováno aktivum, které bude realizováno nebo je určeno k prodeji nebo spotřebě během obvyklého provozního cyklu, dále aktivum, jehož realizace se předpokládá do 12 měsíců po skončení účetního období. Dále jde o peníze či jejich ekvivalenty, kde není omezena jejich směna či použití. Mezi dlouhodobý hmotný majetek tedy patří pozemky, budovy a zařízení, přičemž tato aktiva musí splňovat následující podmínky:

- je pravděpodobné, že budoucí ekonomický prospěch spojený s daným aktivem poplyne do společnosti
- pořizovací cena aktiva je spolehlivě určitelná

Jelikož všechny účetní jednotky daného konsolidačního celku budou přecházet na mezinárodní účetní standardy a české a slovenské účetní jednotky vykazují dlouhodobý majetek v historických cenách, které neodpovídají reálné hodnotě majetku, je nutné k 1. 1. 2015 přecenit položky dlouhodobého majetku na jejich reálnou hodnotu. Toto přecenění se promítne do změny výše jednotlivých položek dlouhodobého majetku a rozdíl mezi původní historickou hodnotu sníženou o odpisy a reálnou hodnotou vykáže účetní jednotka na pasivní straně rozvahy jako rozdíly z přecenění majetku. Toto přecenění se rovněž promítne do hodnoty odložené daně.

Mateřská společnost pak musí určit nový odpisový plán pro dlouhodobý majetek. Přičemž hodnota pozemků se v rámci IFRS rovněž neodepisuje. Odpisy ostatních aktiv se vypočtou metodou rovnoměrných odpisů za účelem alokace jejich pořizovací ceny

nebo přeceněných částek po dobu jejich odhadované doby životnosti. Odpisy pak mohou být pro celou skupinu podniků nastaveny následovně:

- Stavby – lineárně 30 let
- Stroje a zařízení - lineárně 8 let
- Dopravní prostředky – lineárně 3 roky
- Inventář - lineárně 3 roky

Nově pořízený dlouhodobý majetek se oceňuje pořizovací cenou, která zahrnuje náklady, které se přímo vztahují k pořízení příslušných aktiv. Náklady zahrnují také převody zisků a ztrát z vlastního kapitálu, vzniklých v důsledku zajištění peněžních toků v souvislosti s nákupem dlouhodobého hmotného majetku v cizích měnách. Následné výdaje, tedy technické zhodnocení, budou zahrnuty do účetní hodnoty příslušného aktiva nebo budou vykázány jako samostatné aktivum, a to pouze tehdy, pokud je pravděpodobné, že budoucí ekonomický prospěch spojený s danou položkou bude kladný a že pořizovací cena položky je spolehlivě měřitelná. Veškeré opravy a údržby dlouhodobého majetku se zaúčtují do výkazu zisku a ztráty v rámci účetního období, ve kterém vzniknou.

Pro následné ocenění dlouhodobého hmotného majetku se použije model pořizovací hodnoty, kdy je DHM veden v pořizovací ceně snížené o opravy a ztráty ze snížení hodnoty. Ke snížení hodnoty DHM může dojít v případech, kdy existuje konkrétní důkaz o zastarání nebo fyzickém poškození aktiva, operativní evidence naznačuje horší výkonnost aktiva nebo je čistá hodnota aktiva vyšší než jeho tržní hodnota. Ke snížení hodnoty dojde v případě, pokud se vykáže kladný rozdíl mezi účetní hodnotou a zpětně získatelnou hodnotou. Zpětně získatelná hodnota je reálná hodnota snížená o odhadované náklady prodeje. Snížení hodnoty je účtováno výsledkově do položky Ostatní zisky/ztráty – čisté. Při prodeji přeceněných aktiv se částky zahrnuté v ostatních fondech převádějí do nerozděleného zisku.

Pokud je výsledkem přecenění pozemků zvýšení jejich účetní hodnoty, účtuje se toto zvýšení přímo ve prospěch Ostatního úplného výsledku a vykazuje se do Ostatních fondů v rámci vlastního kapitálu. Snížení, která kompenzují předchozí zvýšení téhož aktiva, se pak zaúčtují na vrub Ostatního úplného výsledku a odečtou se od Ostatních fondů přímo do vlastního kapitálu. Jakékoliv jiné snížení se účtuje na vrub do výkazu zisku a ztráty.

Dlouhodobý nehmotný majetek – za dlouhodobý nehmotný majetek se považují zejména obchodní značky a licence. Samostatně pořízené obchodní značky a licence se vykazují v historických cenách. Obchodní značky a licence nabyté v podnikové kombinaci se vykazují v reálné hodnotě k datu akvizice. Obchodní značky a licence, které mají pevně stanovenou životnost, se vykazují v pořizovací ceně po odečtení oprávek. Oprávky se vypočítávají metodou rovnoměrných odpisů za účelem přiřazení pořizovací ceny obchodních značek a licencí předpokládané době životnosti, která se pohybuje v rozsahu 15-20 let. Licence pořízené k počítačovému softwaru jsou aktivovány na základě výdajů vynaložených na pořízení konkrétního softwaru a jeho uvedení do používání. Tyto náklady jsou součástí pořizovací ceny a licence k počítačovým softwarům následně odpisovány po dobu jejich předpokládané životnosti, která činí 3 roky.

Rámci IFRS jsou součástí nehmotných aktiv také smluvní zákaznické vztahy. Smluvní zákaznické vztahy nabyté v podnikové kombinaci, musejí být evidovány na příslušných analytických účtech a vykazují se v reálné hodnotě k datu akvizice. Smluvní zákaznické vztahy, které mají pevně stanovenou životnost, se vykazují v pořizovací ceně po odečtení oprávek. Oprávky se vypočítávají metodou rovnoměrných odpisů po předpokládanou dobu životnosti zákaznického vztahu.

Jelikož jedním z předmětů podnikání mateřské společnosti ENVINET a.s. je vývoj a prodej počítačového softwaru, musí být v rámci konsolidačních pravidel důsledně definován a popsán způsob jeho ocenění. Počítačový software je nedílnou součástí nehmotných aktiv. Výdaje spojené s údržbou počítačových softwarových programů jsou vykázány jako náklady v okamžiku jejich vynaložení. Výdaje spojené s vývojem, které přímo souvisejí s vytvářením atestováním přesně definovaných a jedinečných softwarových produktů, se vykazují jako nehmotná aktiva při splnění následujících kritérií:

- je technicky proveditelné dokončit softwarový produkt tak, aby bylo možné ho používat
- záměrem vedení účetní jednotky je dokončit softwarový produkt a používat ho nebo prodat
- je možné prokázat způsob, jakým bude softwarový produkt vytvářet pravděpodobné budoucí ekonomické užitky, jsou dostupné odpovídající technické,

finanční a ostatní zdroje pro dokončení vývoje a pro použití nebo prodej softwarového produktu

- lze spolehlivě oceňovat výdaje přiřaditelné softwarovému produktu během jeho vývoje

Software vytvořený vlastní činností, který splňuje výše uvedená kritéria, je oceněn přímo přiřaditelnými náklady, které jsou aktivované jako část softwarového produktu a zahrnují osobní náklady pracovníků podílejících se na vývoji softwaru a odpovídající podíl příslušné režie. Ostatní výdaje na vývoj, které nesplňují tato kritéria, jsou vykazovány jako náklady v době jejich vzniku. Náklady na vývoj vykázané v nákladech předchozích období nejsou vykazovány jako aktivum v období následujícím. Náklady na vývoj počítačového softwaru uznané jako aktiva se odpisují po dobu jejich předpokládané životnosti, nejvýše však po dobu 3 let.

Nehmotná aktiva s neomezenou dobou životnosti, kam patří goodwill nebo nehmotná aktiva, která nejsou ještě používána, nejsou odpisována a jsou každý rok předmětem testu na snížení hodnoty. Aktiva, která jsou odpisována, jsou posuzována z hlediska snížení hodnoty, kdykoli určité události nebo změny okolností naznačují, že jejich účetní hodnota nemusí být realizovatelná. Ztráta ze snížení hodnoty je zaúčtována ve výši částky, o kterou účetní hodnota aktiva převyšuje jeho realizovatelnou hodnotu. Realizovatelná hodnota představuje buď reálnou hodnotu sníženou o náklady prodeje, nebo hodnotu z užívání podle toho, která z obou těchto částek je vyšší. Nefinanční aktiva s výjimkou goodwillu, jejichž hodnota byla snížena, jsou ke každému datu vykazování posuzována z hlediska možného zrušení tohoto snížení.

Dlouhodobá aktiva držená za účelem prodeje. Dlouhodobá aktiva či skupiny aktiv jsou klasifikována jako aktiva držená za účelem prodeje, jejichž účetní hodnota bude realizována prostřednictvím prodejní transakce a prodej je považován za vysoce pravděpodobný. Tato aktiva jsou vykazována buď v účetní hodnotě, nebo v reálné hodnotě snížené o náklady prodeje a to podle toho, která z těchto hodnot je nižší. Ztráty vyplývající ze snížení ceny z titulu tohoto přecenění se zachycují výsledkově. Aktiva určená k prodeji se neodepisují.

Finanční aktiva. Mateřská společnost by měla důsledně specifikovat a určit způsoby oceňování finančních aktiv a to zejména z toho důvodu, že dceřiná společnost Pico

Envirotec Inc. se pohybuje na rozvinutém americkém burzovním trhu a různorodá finanční aktiva jsou nedílnou součástí jejich účetních výkazů. Každá účetní jednotka zahrnutá do konsolidačního celku tak musí klasifikovat svá finanční aktiva, přičemž jsou rozlišovány následující kategorie těchto aktiv - finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti výkazu zisku a ztráty, půjčky a pohledávky, realizovatelná finanční aktiva. Klasifikace záleží na účelu, pro který byla finanční aktiva pořízena. Vedení společnosti rozhodne o klasifikaci finančních aktiv při jejich prvotním zaúčtování.

Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti výkazu zisku a ztráty – do této skupiny finančních aktiv jsou zařazeny finanční aktiva k obchodování, která jsou oceňována reálnou hodnotou proti výkazu zisku a ztráty. Finanční aktivum se zařadí do této kategorie, pokud bylo pořízeno především za účelem prodeje v blízké budoucnosti. Do kategorie aktiv k obchodování jsou také zařazeny finanční deriváty a to za předpokladu, že nejsou určeny k zajištění. Aktiva v této kategorii jsou klasifikována jako krátkodobá, pokud lze očekávat, že budou uhrazena do 12 měsíců, jinak jsou klasifikována jako dlouhodobá. V rozvaze je tak nutné, podle délky jejich životnosti zahrnout tato aktiva na do kategorie dlouhodobých nebo krátkodobých aktiv.

Půjčky a pohledávky - půjčky a pohledávky jsou nederivátová finanční aktiva s danými nebo předem definovatelnými platbami, která nejsou kótována na aktivním trhu. Tato aktiva se zahrnují do krátkodobých aktiv, s výjimkou těch, jejichž doba splatnosti je delší než 12 měsíců po konci účetního období - tato aktiva jsou pak klasifikována jako dlouhodobá. Půjčky a pohledávky skupiny jsou vykázány v rozvaze v položce obchodní a ostatní pohledávky a peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty. Přičemž je nutné evidovat tyto transakce na specifických analytických účtech tak, aby bylo možné rozeznat, které transakce proběhly v rámci skupiny a které mimo ni, aby bylo posléze možné tyto transakce v rámci konsolidované účetní závěrky vyloučit.

Realizovatelná finanční aktiva - realizovatelná finanční aktiva jsou nederivátové nástroje, které jsou buď zařazeny do této kategorie, nebo nejsou zařazeny do žádné jiné kategorie. Realizovatelná finanční aktiva jsou zahrnutá do krátkodobých aktiv za předpokladu, že splatnost investice nenastane nebo vedení investici nezamýšlí prodat do 12 měsíců od konce účetního období. Tato aktiva jsou rovněž oceněna reálnou hodnotou.

Oceňování a účtování finančních aktiv. Koupě a prodeje finančních aktiv se vykazují k datu sjednání obchodu, tedy k datu, ve kterém se účetní jednotka zaváže dané aktivum koupit nebo prodat. Prvotní zaúčtování investice se provede v reálné hodnotě, ke které se přičítají transakční náklady a to v případě všech finančních aktiv, která nejsou klasifikována jako aktiva oceňována reálnou hodnotou proti výkazu zisku a ztráty. Prvotní zaúčtování finančních aktiv oceňovaných reálnou hodnotou proti výkazu zisku a ztráty se provede v reálné hodnotě a transakční náklady se zaúčtují do nákladů ve výkazu zisku a ztráty. Realizovatelná finanční aktiva a finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou proti výkazu zisku a ztráty jsou v následujících letech oceňována reálnou hodnotou. Půjčky a pohledávky jsou následně vykazovány v zůstatkové hodnotě za použití metody efektivní úrokové sazby. Zisky a ztráty vyplývající ze změn reálné hodnoty finančních aktiv oceňovaných reálnou hodnotou proti výkazu zisku a ztráty se účtují do položky Ostatní zisky/ztráty v období, v němž nastanou. Dividendový výnos z finančních aktiv oceňovaných reálnou hodnotou proti výkazu zisku a ztráty je vykázán v položce Ostatních výnosů a to tehdy, kdy účetní jednotce vznikne právo na přijetí platby. Změny reálné hodnoty peněžních a nepeněžních cenných papírů klasifikovaných jako realizovatelné se vykazují v položce Ostatního úplného výsledku ve výkazu o úplném výsledku. V případě, že cenné papíry klasifikované jako realizovatelné jsou prodány nebo dojde ke snížení jejich hodnoty, jsou kumulované nerealizované zisky a ztráty vyplývající ze změn reálné hodnoty vykázané ve vlastním kapitálu převedeny do výkazu zisku a ztráty do položky Zisky a ztráty z cenných papírů. Úrok z realizovatelných cenných papírů vypočtený metodou efektivní úrokové sazby se vykazuje ve výkazu zisku a ztráty v položce Ostatních výnosů.

Snížení hodnoty finančních aktiv

Aktiva vedená v zůstatkové hodnotě - účetní jednotka vždy k rozvahovému dni posoudí, zda existují objektivní důkazy o tom, že došlo ke snížení hodnoty finančního aktiva nebo skupiny aktiv. Ke snížení hodnoty pohledávky nebo skupiny pohledávek a ke vzniku ztráty dochází vždy pouze v tom případě, že existuje objektivní důkaz snížení hodnoty jako důsledek jedné nebo více událostí, které nastaly po prvotním zaúčtování pohledávky, tedy události vyvolávající ztrátu, a že tato událost či události mají dopad na očekávané budoucí peněžní toky pohledávky nebo skupiny pohledávek, které se dají spolehlivě odhadnout. Kritéria při určování objektivních důkazů o tom, že došlo ke snížení hodnoty, jsou:

- významné finanční problémy emitenta nebo dlužníka
- pravděpodobnost konkurzu či jiné finanční restrukturalizace dlužníka
- porušení smlouvy, např. prodlení s platbami úroků nebo jistiny či jejich nezaplacení
- úlevy udělené účetní jednotkou dlužníkovi z ekonomických či jiných právních důvodů souvisejících s finančními obtížemi dlužníka, kterou by jinak věřitel neudělil
- zánik aktivního trhu pro dané finanční aktivum z důvodu finančních potíží
- pozorovatelné údaje naznačující, že došlo k měřitelnému snížení očekávaných budoucích peněžních toků z portfolia finančních aktiv po okamžiku prvotního zaúčtování těchto aktiv, přestože zatím není možné toto snížení identifikovat u jednotlivých finančních aktiv v portfoliu, včetně nepříznivých změn v platební situaci dlužníků v portfoliu

Účetní jednotka nejprve posoudí, zda se tyto objektivní důkazy o snížení hodnoty u finančních aktiv vyskytují či nikoli. U kategorie půjček a pohledávek je výše ztráty rovna rozdílu mezi účetní hodnotou aktiva a současnou hodnotou odhadovaných budoucích peněžních toků diskontovaných původní efektivní úrokovou mírou finančního aktiva. Účetní hodnota aktiva se sníží a ztráta se vykáže ve výkazu zisku a ztráty. Pokud má půjčka nebo investice do splatnosti proměnlivou úrokovou míru, použije se jako diskontní sazba pro ocenění jakékoli ztráty ze snížení hodnoty stávající efektivní úroková míra stanovená podle dané smlouvy. Účetní jednotka rovněž může snížení hodnoty ocenit na základě reálné hodnoty nástroje založené na dostupných tržních cenách. Pokud v následujícím účetním období ztráta ze snížení hodnoty poklesne a tento pokles je možné objektivně vztáhnout k události, která nastala po zaúčtování snížení hodnoty, například při zvýšení úvěrového ratingu dlužníka, bude ve výkazu zisku a ztráty vykázáno zrušení tohoto dříve zaúčtovaného snížení hodnoty.

Aktiva klasifikovaná jako realizovatelná – i v tomto případě účetní jednotka vždy k rozvahovému dni posoudí, zda neexistují objektivní důkazy o tom, že došlo ke snížení hodnoty finančního aktiva nebo skupiny aktiv. Pro dluhové cenné papíry se použijí kritéria uvedená u aktiv vedených v zůstatkové hodnotě. Pokud existují důkazy o významném nebo dlouhotrvajícím poklesu reálné hodnoty cenného papíru pod jeho pořizovací cenu u realizovatelných finančních aktiv, je kumulovaná ztráta vykázána jako rozdíl mezi pořizovací cenou a současnou reálnou hodnotou po odečtení ztráty ze

snížení hodnoty tohoto finančního aktiva, původně vykázaného na účtech nákladů nebo výnosů, vyjmuto z vlastního kapitálu a následně vykázána v samostatném konsolidovaném výkazu zisku a ztráty. Pokud v následujícím období vzroste reálná hodnota realizovatelného dluhového finančního nástroje a tento nárůst lze objektivně vztáhnout k události, k níž došlo po vykázání ztráty ze snížení hodnoty na účtech nákladů a výnosů, zruší se tato ztráta ze snížení hodnoty v samostatném výkazu zisku a ztráty.

Derivátové finanční nástroje a zajišťovací činnosti - derivátové finanční nástroje sloužící k zajištění jsou prvotně vykázány v reálné hodnotě k datu uzavření smlouvy o tomto finančním nástroji a v následujících letech jsou rovněž vykazovány v reálné hodnotě. Metoda vykazování výsledného zisku nebo ztráty závisí na tom, zda je příslušný derivát označen jako zajišťovací nástroj, přičemž za zajišťovací derivát se považuje:

- zajištění konkrétních rizik spojených s aktivem nebo závazkem nebo s vysoce pravděpodobnou očekávanou transakcí (zajištění peněžních toků)
- zajištění reálné hodnoty vykázaných aktiv, závazků nebo podmíněných závazků (zajištění reálné hodnoty)
- zajištění čisté investice do účastí v cizí měně (zajištění čisté investice)

Již při prvotním zaúčtování musí účetní jednotka doložit vztah mezi zajišťovacími nástroji a zajišťovanými položkami, stejně tak cíle řízení rizik a strategii provádění různých zajišťovacích transakcí. Reálná hodnota zajišťovacích derivátů je klasifikována jako dlouhodobé aktivum nebo závazek, pokud je doba zbývajících do splatnosti zajišťované položky delší než 12 měsíců, a jako krátkodobé aktivum nebo závazek, pokud je doba zbývajících do splatnosti zajišťované položky kratší než 12 měsíců. Deriváty určené k obchodování jsou klasifikovány jako krátkodobá aktiva nebo závazky.

Zajištění reálné hodnoty - oceňovací rozdíly finančních derivátů, které jsou vymezeny jako zajišťovací, se vykazují ve výkazu zisku a ztráty společně s veškerými změnami reálné hodnoty zajištěných aktiv nebo závazků, které lze přiřadit k zajišťovanému riziku. Změny reálné hodnoty zajištěných půjček s fixní úrokovou sazbou, které odpovídají úrokovému riziku, se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce Finanční

náklady. Pokud již zajišťovací nástroj nesplňuje kritéria zajišťovacího účetnictví, odpisuje se jeho účetní hodnoty do výnosů nebo nákladů po zbývajících dobu splatnosti.

Zajištění peněžních toků - změny reálné hodnoty derivátů, které jsou vymezeny a splňují požadavky efektivního zajištění peněžních toků, se vykazují v Ostatním úplném výsledku. Zisk nebo ztráta z neefektivního zajištění se vykáže ve výkazu zisku a ztráty v položce Ostatní zisky/ztráty. Související zisky nebo ztráty ve vlastním kapitálu jsou přeúčtovány na účty nákladů nebo výnosů v obdobích, ve kterých bude mít zajištěná položka dopad na zisk nebo ztrátu. Pokud má zajištěná očekávaná transakce za následek vykázání nefinančního aktiva, například zásob nebo dlouhodobých aktiv, jsou zisky a ztráty, které byly v předcházejícím období vykázány ve vlastním kapitálu, převedeny do prvotního ocenění daného aktiva. Odložené částky jsou následně vykázány v položce Náklady na prodané zboží v případě zásob nebo a v položce Odpisy v případě dlouhodobých aktiv. Když uplyne doba platnosti zajišťovacího nástroje nebo je tento zajišťovací nástroj prodán, popřípadě pokud již nesplňuje kritéria zajišťovacího účetnictví, kumulovaný zisk nebo ztráta ve vlastním kapitálu je z vlastního kapitálu převeden do výkazu zisku a ztráty do položky Ostatní zisky/ztráty.

Zajištění čisté investice – o zajištění čistých investic do účastí s cizí měnou se účtuje obdobně jako o zajištění peněžních toků. Zisk nebo ztráta ze zajišťovacího nástroje z efektivní části zajištění se vykáže v Ostatním úplném výsledku. Zisk nebo ztráta z neefektivní části se vykáže ve výkazu zisku a ztráty v položce Ostatní zisky/ztráty. Kumulovaný zisk nebo ztráta vykazovaná ve vlastním kapitálu je převedena do výkazu zisku a ztráty v okamžiku částečného nebo úplného prodeje účasti v cizí měně.

Zásoby – nakupované zásoby se vykazují v buď pořizovacích cenách, nebo v čisté realizovatelné hodnotě, přičemž se použije ta hodnota, která je nižší. Následná cena se stanoví metodou individuálního ocenění u položek, které jsou nezaměnitelné nebo přímo přiřaditelné ke konkrétní zakázce, v ostatních případech se použije metoda FIFO (first in first out). Ceny hotových výrobků a nedokončené výroby zahrnují vlastní náklady účetní jednotky, do kterých patří náklady na návrh produktů, suroviny, přímé osobní náklady, ostatní přímé náklady a příslušnou výrobní režii (určenou na základě běžné provozní kapacity), do pořizovací ceny se však nezahrnou výpůjční náklady. Do pořizovací ceny zásob se rovněž zahrnují převody zisků a ztrát z vlastního kapitálu

vzniklých ze zajištění peněžních toků, vztahujících se k nákupům surovin. Čistá realizovatelná hodnota se rovná odhadnuté prodejní ceně v běžném podnikání, snížené o odhadované variabilní prodejní náklady.

V případě, že jsou zásoby zastaralé nebo poškozené je třeba účtovat o snížení jejich hodnoty. Snížení bude zaúčtováno ve výši rozdílu mezi pořizovací cenou a čistou realizovatelnou cenou daného zboží, přičemž toto snížení se projeví jako náklad daného období.

Obchodní pohledávky - jsou částky za prodané zboží nebo poskytnuté služby v rámci běžné podnikatelské činnosti splatné od zákazníků. Je-li doba splatnosti kratší než jeden rok, pak jsou klasifikovány jako krátkodobá aktiva. Pokud je doba splatnosti delší než jeden rok, vykazují se jako dlouhodobá aktiva. Obchodní pohledávky se prvotně vykazují v reálné hodnotě a následně jsou oceňovány naběhlou hodnotou s použitím metody efektivní úrokové sazby zahrnující opravné položky.

Peněžní prostředky a peněžní ekvivalenty – zahrnují finanční hotovost, bankovní vklady, ostatní vysoce likvidní krátkodobé investice a debetní zůstatky na bankovních účtech, tzv. kontokorentní účty. V rozvaze jsou debetní zůstatky na bankovních účtech vykázány v položce Krátkodobé půjčky v rámci krátkodobých závazků.

Základní kapitál – je dle mezinárodních standardů IFRS klasifikován na základě hodnoty kmenových akcií. Povinně umořitelné prioritní akcie se klasifikují jako závazky. Dodatečné náklady, které se přímo vztahují k emisi nových kmenových akcií nebo opcí, se vykazují jako snížení vlastního kapitálu, a to v čisté výši po snížení o související daň.

Obchodní závazky - jsou závazky zaplatit zboží nebo služby odebrané v rámci běžného podnikání od dodavatelů. Závazky jsou klasifikovány jako krátkodobé závazky v případě, že jsou splatné do jednoho roku. Pokud délka jejich platnosti přesahuje jeden rok, vykazují se jako dlouhodobé závazky. Obchodní závazky se prvotně vykazují v reálné hodnotě a následně jsou oceňovány naběhlou hodnotou na základě metody efektivní úrokové sazby.

Půjčky - při prvotním zachycení se půjčky účtují v reálné hodnotě snížené o transakční náklady. Následně se půjčky vykazují v zůstatkové hodnotě. Veškeré rozdíly mezi příjmy (po odpočtu transakčních nákladů) a hodnotou splátek se vykazují ve výkazu zisku a ztráty postupně po celou dobu trvání půjčky s použitím metody efektivní úrokové sazby. Poplatky hrazené při pořízení úvěrů se vykazují jako transakční náklady úvěru v poměru, v jakém je pravděpodobné, že bude příslušný nástroj částečně nebo zcela vyčerpán. Pokud není prokazatelné, že příslušný nástroj bude zčásti nebo zcela čerpán, je tento poplatek vykázán jako předplacení dostupnosti likvidity a časově rozlišován po dobu trvání finančního nástroje, ke kterému se vztahuje. Prioritní akcie, které se povinně umořují ke konkrétnímu datu, se klasifikují jako závazky. Dividendy z těchto prioritních akcií se vykazují ve výkazu zisku a ztráty jako Úrokové náklady.

Složené finanční nástroje - složené finanční nástroje je rovněž nutné specifikovat. Jejich klasifikace je důležitá zejména pro akciovou společnost ENVINET a.s a dceřinou společnost Pico Envirotec Inc. jejíž akcie jsou upsané na aktivním burzovním trhu. Složené finanční nástroje, jsou nástroje vydané účetní jednotkou a zahrnují převoditelné cenné papíry, které lze převést na akciový kapitál a to podle volby držitele. Počet převáděných akcií se nemění podle změn jejich reálné hodnoty. Složka závazku složeného finančního nástroje se při prvotním zaúčtování ocení reálnou hodnotou obdobného závazku, se kterým není spojeno právo výměny za vlastní kapitál. Složka vlastního kapitálu se při prvotním zaúčtování ocení jako rozdíl mezi reálnou hodnotou složeného finančního nástroje jako celku a reálnou hodnotou složky závazku. Všechny přímo související transakční náklady se přidělí ke složkám závazků a vlastního kapitálu v poměru podle jejich výchozí účetní hodnoty. Po prvotním zaúčtování se složka závazku složeného finančního nástroje oceňuje zůstatkovou hodnotou při použití metody efektivní úrokové sazby. Závazky jsou klasifikovány jako krátkodobé, pokud účetní jednotka má omezené právo odložit vypořádání závazku alespoň o 12 měsíců po konci účetního období.

Splatná a odložená daň z příjmů - daňové náklady za účetní období zahrnují splatnou a odloženou daň. Daň se vykazuje ve výkazu zisku a ztráty. Splatná daň z příjmů se vypočte na základě daňových zákonů, které byly platné k rozvahovému dni v dané zemi, kde účetní jednotka působí a vytváří zdanitelný zisk. Vedení dané společnosti pravidelně vyhodnocuje postupy uplatňované při sestavování daňového přiznání a v

případě potřeby může vytvářet rezervu na základě předpokládané částky, která bude splatná daňovému orgánu. Odložená daň z příjmů vychází z přechodných rozdílů mezi daňovou a účetní hodnotou aktiv a závazků v účetní závěrce. Odložená daň se nevykazuje, pokud vyplývá z prvotního zachycení goodwillu nebo z prvotního zachycení aktiva nebo závazku v transakcích jiných než je podniková kombinace, které v době vzniku nemají dopad na účetní ani na daňový zisk nebo ztrátu. Odložená daň se stanoví za použití daňových zákonů dané země.

Zaměstnanecké požitky

Penzijní závazky – společnosti, zahrnuté do konsolidačního celku, spravují různé plány penzijních požitků. Tyto plány jsou obvykle financovány příspěvky odváděnými pojišťovnám nebo samostatným penzijním fondům. Tyto příspěvky jsou stanoveny na základě kalkulací pojistných matematiků prováděných v pravidelných intervalech. Účetní jednotka tak má k dispozici jak plány předem definovaných požitků, tak i plány předem definovaných příspěvků. Plán definovaných příspěvků je penzijní plán, na jehož základě účetní jednotka platí pevně stanovené příspěvky samostatnému subjektu. Plán požitků definuje částku penzijního požitku, kterou zaměstnanec obdrží při odchodu do důchodu. Závazek vykázaný v rozvaze v souvislosti s plány předem definovaných požitků představuje současnou hodnotu závazku z definovaných požitků ke konci účetního období po odečtení reálné hodnoty aktiv plánu, očištěnou o nevykázané náklady na minulé služby. Tato současná hodnota závazku se stanoví diskontováním odhadovaných budoucích peněžních toků za použití úrokových sazeb vysoce kvalitních podnikových dluhopisů, které jsou vyjádřeny v měně, v níž budou požitky vypláceny, a jejichž termíny splatnosti se blíží termínu splatnosti příslušného penzijního závazku. Tuto metodu je možné využít u kanadské společnosti Pico Envirotec Inc., kde je plně rozvinutý trh dluhopisů. V České a Slovenské republice je možné použít tržní sazby státních dluhopisů. Zisky nebo ztráty vyplývající z úprav a změn pojistně-matematických odhadů jsou vykazovány na vrub nebo ve prospěch Vlastního kapitálu v Ostatním úplném výsledku v období, ve kterém vzniknou. Závazek z předem definovaných příspěvků vypočítávají jednou ročně nezávislí pojistní matematici za použití metody plánovaného ročního zhodnocení požitků. V případě plánů definovaných příspěvků skupina platí příspěvky do samostatných penzijních pojistných fondů spravovaných veřejnými nebo soukromými subjekty, a to na povinné, smluvní nebo dobrovolné bázi. Jakmile jsou příspěvky uhrazeny, nemá účetní jednotka žádné

další platební závazky. Příspěvky se vykazují jako náklad na zaměstnanecké požitky v okamžiku, kdy jsou splatné.

Požitky při ukončení pracovního poměru - požitky při ukončení pracovního poměru se vyplácejí v případě, že je pracovní poměr ukončen před normálním odchodem do důchodu nebo v případě, kdy zaměstnanec přijme nabídku požitku při ukončení pracovního poměru pro nadbytečnost. Účetní jednotka vykazuje požitky z předčasného ukončení pracovního poměru, pokud je prokazatelně zavázána k ukončení pracovního poměru současných zaměstnanců. Při ocenění těchto požitků se přihlédne k počtu zaměstnanců, u nichž se přijetí nabídky očekává. Požitky splatné více než 12 měsíců po konci účetního období jsou diskontovány na současnou hodnotu.

Plány podílů na zisku a prémiech - skupina vykazuje závazek a náklad z titulu plánu podílů na zisku a prémiech na základě vzorce, který zohledňuje zisk připadající akcionářům společnosti. Účetní jednotka může vytvářet rezervu na toto plnění, pokud je k vyplacení smluvně vázána nebo pokud na základě zkušenosti z minulosti existuje mimosmluvní závazek.

Rezervy – rezervy se tvoří na ekologickou obnovu, restrukturalizační náklady a právní nároky. Rezervy se vykazují, v případě, že nastanou následující kritéria:

- účetní jednotka má současný smluvní nebo mimosmluvní závazek, který je výsledkem minulých událostí
- je pravděpodobné, že k vypořádání závazku bude nezbytné vynaložení prostředků
- může být proveden spolehlivý odhad výše těchto závazku

Rezervy na restrukturalizaci zahrnují pokuty za předčasné ukončení nájmu a odstupné zaměstnancům. Na budoucí provozní ztráty se rezerva netvoří. Rezervy jsou oceněny současnou hodnotou předpokládaných výdajů, které budou nezbytné pro vypořádání závazku, s použitím sazby před zdaněním, která odráží současné tržní stanovení časové hodnoty peněz a specifická rizika daného závazku. Zvýšení rezervy v důsledku toku času se vykazuje jako úrokový náklad.

Vykazování výnosů – výnosy představují reálnou hodnotu, která byla získána nebo nárokována za prodej zboží a poskytnutí služeb v rámci běžných činností. Výnosy se vykazují po odečtení daně z přidané hodnoty, vrácených výrobků, slev a skont.

V případě prodeje zboží se výnosy vykazují v okamžiku prodeje na základě ceny specifikované v prodejní smlouvě snížené o případné množstevní či prodejní slevy. Množstevní sleva se určí na základě předpokládaného ročního odběru. Výnosy z poskytnutých služeb se odvíjejí od času a spotřebovaného materiálu nebo jsou smluvně dohodnuty za pevnou cenu, Výnosy ze smluv uzavřených na určité období nebo na dodávku se vykazují metodou procenta dokončenosti. Stav rozpracovanosti se měří na základě procenta již odpracovaných hodin z celkového počtu hodin, které mají být dle smlouvy odpracovány. U smluv uzavřených na dodávku se stav rozpracovanosti měří na základě procenta již vynaložených přímých nákladů z celkového objemu nákladů, které mají být vynaloženy. Výnosy ze smluv s pevnou cenou na dodávku služeb se rovněž vykazují metodou procenta dokončenosti. Výnosy ze smluv s pevnou cenou se vykazují v období, v němž byly služby poskytnuty, a to rovnoměrně po dobu trvání smlouvy. Pokud nastanou okolnosti, které by mohly vést ke změně původních odhadů výnosů, nákladů nebo procenta dokončenosti, odhady se přehodnotí. V důsledku tohoto přehodnocení se mohou odhadované výnosy nebo náklady zvýšit nebo snížit, což je zohledněno ve výsledku za období, ve kterém došlo k tomuto přehodnocení.

Úrokový výnos - Úrokové výnosy se vykazují s použitím metody efektivní úrokové sazby. Pokud dojde ke snížení hodnoty půjčky nebo pohledávky, sníží účetní jednotka účetní hodnotu na hodnotu realizovatelnou, která představuje očekávaný budoucí peněžní tok diskontovaný původní efektivní úrokovou sazbou daného nástroje, a pokračuje v rozpouštění diskontu do úrokových výnosů.

Výnos z licenčních poplatků - výnosy z licenčních poplatků se vykazují v době, kdy nastaly v souladu s příslušnými smlouvami.

Výnos z dividend - výnos z dividend se vyazuje v okamžiku, kdy vznikne právo na přijetí platby.

Výplata dividend - výplata dividend akcionářům společnosti se vyazuje v účetní závěrce skupiny jako závazek v období, ve kterém jsou dividendy schváleny akcionáři společnosti.

Leasing – je možné rozlišovat dva druhy leasingu a to operativní a finanční leasing. Leasing je klasifikován jako operativní leasing, jestliže podstatná část rizik a prospěchů vyplývajících z vlastnictví zůstává pronajímateli. Splátky uhrazené na základě operativního leasingu jsou v tomto případě účtovány rovnoměrně po dobu trvání leasingu do výkazu zisku a ztráty, jako náklady daného období. Finanční leasing je klasifikován jako pronájem dlouhodobého hmotného majetku, při kterém účetní jednotka nese v podstatné míře všechna rizika a přijímá všechny užitky vyplývající z vlastnictví. Majetek pronajatý formou finančního leasingu je v okamžiku zahájení nájmu aktivován do majetku účetní jednotky v reálné hodnotě najatého majetku nebo v současné hodnotě minimálních budoucích leasingových splátek, a to v té hodnotě, která je nižší. Minimální leasingová splátka zahrnuje platby v průběhu leasingu, zaručenou zbytkovou hodnotu a případnou výhodnou kupní opci a je snižena o podmíněné nájemné a refundaci nákladů placených pronajímatelem. Každá leasingová splátka je rozdělena na část umořující závazek a část finančního poplatku. Odpovídající částka celkového závazku z nájmu po odečtení finančních poplatků je zahrnuta do položky Ostatní dlouhodobé závazky. Úrokový prvek finančních nákladů je účtován do výkazu zisku a ztráty po dobu leasingu tak, aby úroková míra byla konstantní po celou dobu leasingového závazku. Dlouhodobý hmotný majetek pořízený v rámci finančního leasingu je zařazen do kategorie dlouhodobého majetku a je rovnoměrně odpisován po dobu životnosti aktiva nebo po dobu trvání smlouvy o finančním leasingu, podle toho, která s těchto dob je kratší.

Časové rozlišení - pojem časové rozlišení IFRS nezná. Společnosti, které účtují podle českých nebo slovenských standardů, tedy konkrétně společnosti ENVINET a.s., ENVINET Slovensko s.r.o. a CSOD, s.r.o. položku časové rozlišení v rámci svých výkazů vykazují. Tyto účty mohou zahrnovat částky za drobný hmotný majetek nebo výzkum a vývoj, který není odepisován, ale je rozpouštěn do nákladů v průběhu několika let. Jelikož IFRS pojem časové rozlišení nezná, je nutné takový majetek bud’:

- v případě drobného hmotného majetku vykázat dle standardu IAS 16 jako pozemky, budovy a zařízení, pokud splňuje příslušná kritéria,
- v případě výzkumu a vývoje vykázat podle standardu IAS 38 - Nehmotná aktiva, pokud splňuje kritéria
- jednorázově rozpustit do nákladů

Přepočty cizích měn – důležitou otázkou v mnou analyzovaném konsolidačním celku a přepočet a používání cizích měn a směnných kurzů. Mateřská společnost musí stanovit pravidla pro používání těchto měn a důsledně vyžadovat jejich dodržování, aby předešla chybám v důsledku kurzových rozdílů při sestavování konsolidované účetní závěrky. Položky, které jsou součástí účetní závěrky každé z jednotek ve skupině, jsou oceňovány za použití měny primárního ekonomického prostředí, ve kterém jednotka působí v tzv. funkční měně. Transakce v cizí měně se přepočítávají do funkční měny na základě směnných kurzů platných k datům transakcí nebo ocenění při přehodnocení položek. Kurzové zisky nebo ztráty vyplývající z těchto transakcí a z přepočtu peněžních aktiv a závazků vyjádřených v cizích měnách směnným kurzem platným ke konci účetního období se vykazují ve výkazu zisku a ztráty, pokud nejsou odloženy do ostatního úplného výsledku jako zajištění peněžních toků nebo jako zajištění čistých investic. Kurzové zisky nebo ztráty vztahující se k půjčkám, peněžním prostředkům a peněžním ekvivalentům se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce Finanční výnosy nebo náklady. Všechny ostatní kurzové zisky nebo ztráty se vykazují ve výkazu zisku a ztráty v položce Ostatní zisky/ztráty – čisté. Změny reálné hodnoty peněžních cenných papírů denominovaných v cizí měně, které jsou klasifikované jako realizovatelné, se analyzují na rozdíly z přepočtu cizích měn vyplývajících ze změn zůstatkové hodnoty daného cenného papíru a dalších změn jeho účetní hodnoty. Rozdíly z kurzového přecenění, které jsou dány změnami zůstatkové hodnoty, se vykazují do nákladů nebo výnosů a jiné změny účetní hodnoty se vykazují do Ostatního úplného výsledku. Kurzové rozdíly z přepočtu nepeněžních finančních aktiv a závazků, například majetkových cenných papírů oceněných v reálné hodnotě proti výkazu zisku a ztráty, jsou vykazovány v účtech nákladů a výnosů v rámci zisku nebo ztráty z reálné hodnoty.

Společnosti ve skupině - Konsolidovaná účetní závěrka v roce 2015 bude prezentována v českých korunách, tedy ve funkční měně mateřské společnosti, která bude pro skupinu měnou vykazování. Výsledky a finanční pozice všech společností ve skupině, z nichž žádná nepoužívá měnu hyperinflační ekonomiky, které mají funkční měnu odlišnou od měny vykazování, v tomto případě se jedná konkrétně o euro a kanadský dolar, se převádějí na měnu vykazování, tedy českou korunu následujícím způsobem:

- aktiva a závazky pro každou prezentovanou rozvahu budou přepočítány směnným kurzem platným k rozvahovému dni
- výnosy a náklady pro každý výkaz zisku a ztráty budou přepočítávány aritmetickým průměrem směnných kurzů (mimo případů, kdy tento průměr není

přiměřenou přibližnou hodnotou kumulativního efektu kurzů platných ke dni transakce; v takovém případě jsou výnosy a náklady přepočítávány kurzem ke dni transakce), a výsledné kurzové rozdíly jsou vykazovány do Ostatního úplného výsledku

Kurzové rozdíly vzniklé při konsolidaci přepočtem čisté investice do zahraničních společností, půjček a jiných měnových nástrojů určených k zajištění takové investice se zahrnují do Ostatního úplného výsledku. V případě částečného pozbytí nebo prodeje zahraničního subjektu se kurzové rozdíly, které byly vykázány do vlastního kapitálu, vykazují ve výkazu zisku a ztráty jako součást Zisku nebo ztráty z prodeje. Goodwill a úpravy reálné hodnoty vzniklé při akvizici zahraničního subjektu se účtují jako aktiva a závazky zahraničního subjektu a přepočítávají se kurzem k rozvahovému dni.

Mateřská společnost by ve svých konsolidačních pravidlech pro oceňování měla rovněž stanovit definice pro jednotlivé oceňovací základny. Jelikož jsou jako výchozí účetní standardy zvoleny standardy IFRS, jsou definice pro oceňovací základy převzaté z těchto účetních standardů.

Historická cena (historical cost) – aktiva jsou vykazována v částce zaplacených peněz nebo peněžních ekvivalentů nebo v reálné hodnotě majetku použitého v jeho pořízení v době pořízení aktiva. Závazky jsou vykazovány v částkách přínosu, který byl získán při směně za závazek nebo v částkách peněz, které jsou potřeba na zaplacení závazku za standartních okolností.⁶⁷

Pořizovací cena (current cost) – aktiva jsou vykazována v částkách peněz nebo peněžních ekvivalentů, které by bylo nutné zaplatit, pokud by se dané aktivum pořizovalo v současnosti. Závazky jsou vykázány v nediskontované částce peněz, která by byla zapotřebí k vypořádání závazku v současnosti.⁶⁸

Reálná cena (fair value) – částka, za kterou může být aktivum směněno mezi znalými ochotnými stranami v nespřízněné transakci za obvyklých podmínek.⁶⁹

⁶⁷ KRUPOVÁ, L. *IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 2009. s. 16.

⁶⁸ Tamtéž, s. 16.

⁶⁹ Tamtéž, s. 16.

Čistá realizovatelná hodnota (net realisable value) – odhadovaná prodejní cena při běžném obchodování snižená o odhadované náklady na dokončení a odhadované náklady nezbytné k uskutečnění prodeje.⁷⁰

Hodnota z užívání (value in use) - současná hodnota odhadovaných peněžních toků, které se očekávají z aktiva nebo peněžotvorné jednotky.⁷¹

Zůstatková hodnota (amortized cost) – zůstatková hodnota aktiva je částka, ve které je aktivum oceňováno při prvotním vykázání snižená či zvýšená o kumulovanou hodnotu amortizace. U finančních aktiv je tato prvotní částka snižená o splacenou část jistiny a kumulovanou amortizaci rozdílu mezi částkou při prvotním vykázání a částkou při splatnosti při použití metody efektivní úrokové sazby, po odečtení snížení z důvodu snížení hodnoty nebo nesplatnosti.⁷²

Metoda efektivní úrokové sazby – vykazuje úrokový náklad nebo výnos ve výši konstantního procenta z účetní hodnoty závazku nebo pohledávky. Úrokový náklad či výnos za období se pak určí vynásobením účetní hodnoty závazku či pohledávky efektivní úrokovou mírou.⁷³

Efektivní úroková míra (i) – se vypočte jako podíl budoucí hodnoty (BH) a současné hodnoty (SH) závazku či pohledávky, který se odmocní počtem období (n) a celý výsledek se poté sníží o jedna.

$$i = \sqrt[n]{BH/SH} - 1$$

Rovnice 3 - efektivní úroková míra

Zdroj: KRUPOVÁ, L. *Výnosy podle IFRS* [online][cit. 2014-5-20]. Dostupné z : <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d35241v44931-vynosy-podle-ifrs-praktikum-3-cast/>.

V příloze této diplomové práce bude uveden souhrnný přehled oceňování jednotlivých položek aktiv, závazů, výnosů a nákladů, který může sloužit jako stručný přehled metod

⁷⁰ KRUPOVÁ, L. *IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. 2009. s. 17.

⁷¹ Tamtéž, s. 17.

⁷² Tamtéž, s. 17.

⁷³ KRUPOVÁ, L. *Výnosy podle IFRS*. [online]. [cit. 2014-5-20]. Dostupné z : <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d35241v44931-vynosy-podle-ifrs-praktikum-3-cast/>

oceňování a způsobu odepisování. Podrobnější popis jednotlivých položek a definice jednotlivých oceňovacích základů jsou zpracovány výše v diplomové práci.

Tyto oceňovací standardy a metody vykazování musí dodržovat všechny podniky zahrnuté do konsolidačního celku. V Evropě je používání účetních standardů IFRS značně rozšířené. V posledních letech rovněž dochází ke sblížování standardů IFRS a amerických US GAAP, v budoucnu tak budou tyto standardy sjednocené a informace z nich transparentní jak pro uživatele IFRS tak pro uživatele US GAAP. Účetní jednotky se dnes již mohou samy rozhodnout, který z účetních standardů budou využívat při vedení vlastního účetnictví. Přejít dceřiné společnosti Pico Envirotec Inc. by pak neměl být velkou překážkou.

3.1.3 Stanovení formální podoby účetních výkazů

Mateřská účetní jednotka v rámci konsolidačních pravidel rovněž stanoví formální úpravu jednotlivých účetních výkazů. Jelikož standardy IFRS nestanoví striktně podobu jednotlivých výkazů, musí jejich podobu stanovit mateřská společnost tak, aby všechny účetní jednotky zahrnuté do konsolidačního celku dodržovaly stejnou formální stránku všech výkazů. Dle IFRS mohou účetní jednotky zveřejňovat všechny položky výnosů a nákladů za dané účetní období buď v samostatném výkazu o úplném výsledku, nebo ve dvou výkazech a to výkaze o úplném výsledku, který zobrazuje komponenty ostatního úplného výsledku, a samostatném výkazu zisku a ztráty, který zobrazuje komponenty výsledku hospodaření. Pro mnou analyzovaný konsolidační celek bych volila metodu dvou výkazů, jelikož je tato metoda pro přechod na mezinárodní účetní standardy dle mého názoru jednodušší. Výkaz zisku a ztráty dle českých standardů je členěn podobně jako výkaz zisku a ztráty dle IFRS a je vodítkem pro sestavení výkazu o úplném výsledku. Další součástí sady výkazů dle mezinárodních standardů je rozvaha a výkaz změn vlastního kapitálu. Všechny společnosti zahrnuté do konsolidačního celku mají rovněž povinnost sestavovat přílohu k účetní závěrce. Všechny účetní výkazy v rámci celé skupiny budou sestaveny za kalendářní rok a vykázaný vždy ke konci účetního období tedy k 31. 12. 20XX.

Tabulka 6 - formální podoba rozvahy dle IFRS závazná pro všechny podniky ve skupině

AKTIVA	2014	2015
Dlouhodobá aktiva		
Dlouhodobý hmotný majetek	0	0
Nehmotná aktiva	0	0
Investice do přidružených společností	0	0
Odložená daňová pohledávka	0	0
Realizovatelná finanční aktiva	0	0
Derivátové a finanční nástroje	0	0
Obchodní a jiné pohledávky	0	0
Σ Dlouhodobá aktiva	0	0
Krátkodobá aktiva		
Zásoby	0	0
Obchodní a jiné pohledávky	0	0
Realizovatelná finanční aktiva	0	0
Derivátové a finanční nástroje	0	0
Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou oproti výkazu zisku a ztráty	0	0
Peněžní prostředky a jiné peněžní ekvivalenty	0	0
Σ Krátkodobá aktiva	0	0
Aktiv celkem	0	0
PASIVA		
Vlastní kapitál		
Kmenové akcie	0	0
Emisní ážio	0	0
Ostatní fondy	0	0
Nerozdělený zisk	0	0
Σ Vlastní kapitál	0	0
Dlouhodobé závazky		
Půjčky	0	0
Derivátové finanční nástroje	0	0
Odložený daňový závazek	0	0
Penzijní závazky	0	0
Rezervy	0	0
Σ Dlouhodobé závazky	0	0
Krátkodobé závazky		
Obchodní a jiné závazky	0	0
Splatná daň z příjmů	0	0
Derivátové finanční nástroje	0	0
Půjčky	0	0
Závazky klasifikované jako držené prodeji	0	0
Σ Krátkodobé závazky	0	0
Pasiva celkem	0	0

Tabulka 7 - formální podoba výkazu zisku a ztráty dle IFRS závazná pro všechny podniky ve skupině

	2014	2015
Tržby	0	0
Náklady vynaložené na prodej zboží	0	0
Hrubý zisk	0	0
Distribuční náklady	0	0
Správní náklady	0	0
Ostatní výnosy	0	0
Ostatní ztráty/zisky – čisté	0	0
Ztráta z vyvlastnění pozemku		
Provozní zisk	0	0
Finanční náklady	0	0
Finanční výnosy	0	0
Finanční náklady – čisté		
podíl na zisku nebo ztrátě přidružených podniků	0	0
Zisk před zdaněním	0	0
Daň z příjmů	0	0
Čistý zisk za období	0	0
Zisk na akcii	0	0

Tabulka 8 - formální podoba výkazu o úplném výsledku dle IFRS závazná pro všechny podniky ve skupině

	2014	2015
Čistý zisk za období	0	0
Ostatní úplný výsledek:		
Zisk z přecenění pozemků a staveb	0	0
Realizovatelná finanční aktiva	0	0
Podíl ostatního úplného výsledku přidružených společností	0	0
Pojistně matematická ztráta ze závazků v souvislosti s požitky		
po ukončení pracovního poměru	0	0
Dopad změn daňové sazby na odloženou daň	0	0
Zajištění peněžních toků	0	0
Zajištění čisté investice	0	0
Kurzové rozdíly	0	0
Zvýšení reálné hodnoty poměrného podílu skupiny	0	0
Ostatní úplný výsledek za rok po zdanění	0	0
Úplný výsledek za rok celkem	0	0

Tabulka 9 - formální podoba výkazu o změnách vlastního kapitálu dle IFRS závazná pro všechny podniky ve skupině

	Základní kapitál	Emisní ážio	Ostatní fondy	Neroz. zisk min. let	Vl. kapitál celkem
Zůstatek k 31. 12. 2014	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období					
Ostatní úplný výsledek					
Zisk z přecenění pozemků a staveb					
Realizovatelná finanční aktiva					
Podíl na ostatním úplném výsledku přidružených spol.					
Pojistně-matematická ztráta ze závazků v souvislosti s požitky po ukončení pracovního poměru					
Zajištění peněžních toků po zdanění					
Zajištění čisté investice					
Kurzové rozdíly					
Ostatní úplný výsledek celkem	0	0	0	0	0
Úplný výsledek celkem	0	0	0	0	0
Zůstatek k 31. 12. 2015	0	0	0	0	0

Oficiální zdroj, ze kterého pocházejí všechny výše uvedené vzory účetních výkazů je následující:

Zdroj: PriceWaterhouseCoopers: Vzorová konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS 2010. Dostupné z: <http://www.pwc.com/cz/cs/ucetnictvi/ifrs-publikace/Illustrative-IFRS-consolidated-FS-CZ.pdf>

Mateřská společnost by měla po všech svých dceřiných společnostech požadovat dodržování stejné formální podoby účetních výkazů. Výhodou je přehlednost a orientace mateřské společnosti v účetních výkazech, rovněž jejich transparentnost a srovnatelnost. Výkazy pak mohou sloužit jako podklad pro transparentní finanční analýzu, tvorbu plánů a řízení rizik napříč všemi společnostmi. Takto předložené účetní výkaz by však měly sloužit především pro sestavení konsolidované účetní závěrky.

3.1.4 Sestavní pravidla pro vykazování vzájemných transakcí

Vyloučení vzájemných operací mezi subjekty konsolidace je podstatou základní myšlenky konsolidace spočívající v pojetí vlastnického seskupení jako jednoho celku. Po vyloučení vzájemných operací jsou v konsolidované účetní závěrce zachyceny operace, které se uskutečnily pouze vůči okolí. Předpokladem pro vyloučení těchto operací je jejich přesná evidence. Mateřská společnost ENVINET a.s. určí způsob vykazování, evidence a následný postup vylučování těchto operací v rámci konsolidačních pravidel pro daný konsolidační celek.

Vzájemné pohledávky a závazky

Dceřiné společnosti jsou povinny evidovat na analytických účtech pohledávky a závazky uskutečněné v rámci konsolidované skupiny podniků. Jedná se o pohledávky a závazky z obchodního styku, poskytnuté zálohy, půjčky, směnky aj. Dceřiné společnosti jsou povinny v rámci reportu uvést v jaké výši a vůči které společnosti ve skupině evidují své pohledávky. Jelikož společnosti v rámci individuálních rozvah evidují splacené a nesplacené pohledávky či závazky, je rovněž nutné evidovat tyto rozlišovat v rámci skupiny.

Pohledávky se vyloučí v rámci konsolidované účetní závěrky jako snížení pohledávek na jedné straně a snížení závazků na straně druhé. Tyto operace mají vliv pouze na konsolidovanou rozvahu. Pro příklad můžeme použít hodnotu vzájemných závazků a pohledávek, které eviduje mateřská společnost v rámci celku za rok 2013.

Tabulka 10 - přehled vzájemných transakcí za rok 2013

2013	ENVINET a.s.				
	Faktury		Půjčky		Dividendy
	Závazky	Pohledávky	Náklady	Výnosy	
CSOD, s.r.o.	560 000	288 496	96 552	45	0
ENVINET Slovensko s.r.o.	1 288 340	7 461 300	0	0	0
Pico Envirotec Inc.	3 914 444	362 517	0	0	0
Σ vzájemných operací	5 762 784	8 112 313	96 552	45	0

Zdroj: vnitropodniková evidence společnosti ENVINET a.s.

V konsolidované rozvaze se pak od sumy agregovaných pohledávek odečte – 8 112 313 Kč a zároveň -5 762 784 Kč. Stejně tak tomu bude u položky agregovaných závazků. Dosavadní evidence vzájemných operací není přesná, není proto možné zjistit, zda došlo k vytvoření opravných položek k pohledávkám či nikoli. Pokud by k jejich tvorbě došlo, vyloučí se pohledávky v původní zaúčtované částce a o příslušný rozdíl se sníží náklady v konsolidovaném zisku a ztráty. V případě, že operace proběhly v minulém účetním období, sníží se o příslušný rozdíl výsledek hospodaření minulých let.

Vzájemné spotřebované dodávky

V současnou chvíli společnosti neevidují, zda byly vzájemné dodávky spotřebovány či nikoli. Jednotlivé dodávky v rámci skupiny je proto nutné evidovat na analytických účtech. Jde o případ, kdy například dceřiná společnost prodá mateřské společnosti zboží za cenu 300 tis. Kč a mateřská společnost toto zboží v průběhu účetního období dále prodá. Jde vlastně o předfakturaci zboží se ziskem vůči třetí straně. Hodnotu zboží, které prodala dceřiná společnost mateřské společnosti, je rovněž nutné vyloučit v rámci konsolidace a to jako vyloučení výnosů -300 tis. Kč na straně dcery a vyloučení nákladů na straně matky rovněž v částce -300 tis. Kč. Tato dodávka je považována za spotřebovanou.

V reportu je nutné uvést, kdo komu poskytl dodávku a v jaké výši. Zda byla dodávka poskytnuta od dcery k matce nebo naopak od matky k dceři nebo mezi dcerami. V report pak budou tyto položky vyplněny v řádku „Hodnota spotřebovaných dodávek získaných od (Re-billed services other expences)“ v případě, kdy jednotka obdržela dodávku od podniku ve skupině, kterou vzápětí přeprodala jinému podniku mimo tuto skupinu, a řádek „Hodnota poskytnuté dodávky (Sub-contracting)“ v případě, že účetní jednotka poskytla dodávku podniku ve skupině.

Vzájemné nespotebované dodávky

Situace u nespotebovaných dodávek je podobná avšak s tím rozdílem, že poskytnutá dodávka nebyla ve druhém podniku spotřebována. Podniky ve skupině, tak musí na konci účetního období v reportu uvést, zda byla poskytnutá dodávka spotřebována či nikoli, jelikož tato skutečnost má zásadní vliv na vylučování této operace. Dodávka je ve společnosti, která ji poskytla zaúčtovaná ve výnosech, a tyto výnosy jsou zahrnuty ve výsledku hospodaření, který však není realizován. Tento mezipodnikový výnos pak

účetní jednotka vykáže v položce „Zisk z poskytnuté mezipodnikové dodávky (Revenue – intercompany sub-contracting)“. U společnosti, která dodávku přijala, je dodávka zaúčtovaná v aktivech jako příslušná majetková položka.

Příklad: Jelikož tyto dodávky nebyly u analyzovaného podniku dosud evidovány, uvedu pro představu řešení fiktivní příklad. Dceřiná společnost prodala zboží mateřské společnosti za cenu 300 tis. a cena pořízení byla 250 tis.. Mateřská společnost zboží neprodala. V konsolidované rozvaze dojde k vyloučení zisku z prodeje zboží ve výši 50 tis. a o stejnou částku se sníží hodnota zásob.

Vylučování nespotřebovaných dodávek může mít vliv na výši menšinových podílů. Jelikož menšinové podíly jsou vykazovány pouze u společnosti Pico Envirotec Inc., doporučuji jednodušší ze dvou metod a to tu, při které se žádný podíl na vylučovaném vnitropodnikovém zisku či ztrátě u menšinových podílů nevyjádří.

Výplata dividend

K výplatě dividend mezi podniky v průběhu let docházelo, rok 2013 byl po dlouhé době první, kdy k výplatě dividend nedošlo. Pokud dojde k výplatě dividend v následujících letech, účetní jednotka, která dividendy vyplácí, musí na analytickém účtu evidovat vyplacené dividendy ke společnosti ve skupině. Naopak společnost, která dividendy přijímá, musí rovněž tento příjem evidovat pod analytikou příslušné společnosti ve skupině a v reportu je následně vyjádřit jako finanční výnosy z dané dceřiné společnosti. Obě společnosti pak v reportu vykáží dividendy v řádku „Hodnota vyplacených dividend (Shares of profit of associate expences)“ nebo „Hodnota přijatých dividend od (Shares of profit of associates incomes)“. V konsolidované rozvaze se pak sníží zisk za období o přijaté dividendy a zároveň se o tuto částku zvýší nerozdělený zisk minulých let. Ve výkazu zisku a ztráty se pak o tuto částku sníží finanční výnosy.

Vzájemné půjčky

Společnosti musí rovněž evidovat vzájemné půjčky a náklady a výnosy z nich plynoucí. Náklady a výnosy ze vzájemných půjček se vyloučí ve výkazu zisku a ztráty. A hodnota půjčky se vyloučí na jedné straně jako pohledávka a na straně druhé jako závazek tento dluh splatit.

Pro konkrétní případ lze uvést situaci konsolidačního celku z roku 2013, kdy mateřská společnost poskytla půjčku své dceřiné společnosti CSOD, s.r.o. Tato operace by v konsolidované rozvaze byla uvedena jako snížení pohledávek o 96 552 Kč a zároveň snížení závazku o tuto částku. Současně s tím by byly sníženy finanční výnosy i náklady o hodnotu úroků plynoucí z této částky.

Všechny tyto vzájemné operace musí být zachyceny v reportu, který vypracuje mateřská společnost a ve stanovený termín jej zašle svým dceřiným společnostem. Jednotlivé společnosti pak mají povinnost tento report vyplnit a zaslat zpět do data určeného mateřskou společností.

3.1.5 Sestavení reportu

Mateřská společnost vypracuje a zašle dceřiným společnostem report, který jsou dceřiné společnosti povinny vyplnit, a který může obsahovat buď pouze informace o transakcích, které se uskutečnily v rámci konsolidačního celku, nebo může být report komplexní. Mateřská společnost ENVINET a.s. může pro reálnou implementaci využít již zpracovaný report, který je součástí přílohy této diplomové práce, který je sestaven v souladu s mezinárodními účetními standardy. V jednotlivých řádcích tohoto reportu jsou podrobně uvedeny složky majetku a závazků, výnosů a nákladů. Pro názornou představu uvedu příklad. V reportu určeném pro vykázání položek rozvahy je položka budovy (Buildings), dále položka kumulované odpisy (Amortization-Buildings) a opravné položky k budovám (Provisions-Buildings). Přičemž se uvádí vždy stav na počátku účetního období (Opening balance), tedy v tomto konkrétním případě k 1. 1. 2015 a ke konci účetního období (Closing balance), tedy k 31. 12. 2015. V tomto duchu jsou vykazovány všechny položky rozvahy (Balance sheet) a výsledovky (Income statement balance). Tento report rovněž zahrnuje položky, ve kterých je nutné rozlišit, zda byly dané transakce uskutečněny v rámci skupiny či mimo ni. Mateřská společnost však může vytvořit zvláštní report, který bude zachycovat pouze mezispodnikové transakce. Podrobný report je součástí příloh diplomové práce. Dceřiné společnosti by měly zpracovaný report společně s individuálními účetními výkazy zaslat konsolidující společnosti ENVINET a.s. do konce druhého měsíce po skončení účetního období, tedy v tomto konkrétním případě do 28. 2. 2016.

Tabulka 11 - vzor reportu vzájemných transakcí mezi podniky v rámci konsolidačního celku

Transakce \ Vůči společnosti	ENVINE T a.s.	ENVINET Slovensko Inc.	CSOD, s.r.o.	Pico Envirote c Inc.
Hodnota pohledávek za (Receivables invoiced)				
Hodnota nesplacených pohledávek za (Receivables not yet invoiced)				
Hodnota opravných položek k pohledávkám za (Receivables retentions)				
Hodnota splacených závazků ke (Sub-contractors invoices issued)				
Hodnota nesplacených závazků ke (Sub-contractors invoices not recived)				
Hodnota spotřebovaných dodávek získaných od (Re-biltted other expences)				
Hodnota poskytnutých dodávek (Sub-contracting)				
Zisk z poskytnutých dodávek (Revenue intercompany sub-contracting)				
Hodnota vyplacených dividend (Shares of profit of associate expences)				
Hodnota přijatých dividend od (Shares of profit of associates incomes)				
Hodnota poskytnuté půjčky komu (Intercompany receivables)				
Hodnota přijaté půjčky od (Intercompany liabilities)				
Přijaté úroky od (Intercompany financial incomes)				
Zaplacené úroky komu (Intercompany fiancial expences)				

Zdroj: vlastní zpracování

Tento report slouží pouze jako návod k vytvoření skutečného reportu zachycujícího vzájemné transakce mezi podniky. Jednotlivé položky tohoto reportu musejí být rozčleněny podle toho o jaký druh pohledávek, závazků či dodávek se jedná. Například zda jde o poskytnuté či přijaté dodávky zboží, výrobků, materiálu aj. Zda se jedná o pohledávky či závazky z obchodního styku, poskytnutých či přijatých záloh, vzniklé z titulu finančních aktiv apod.

3.2 Postup konsolidace

Po řádném předložení dokumentů, které mateřská společnost požaduje po svých dceřiných společnostech, aby mohla sestavit konsolidovanou účetní závěrku, konkrétně se jedná o přeložení kompletních dokumentů účetní závěrky sestavených podle konsolidačních pravidel a zaslání vyplněného reportu, který obsahuje podrobné členění vzájemných transakcí, může mateřská společnost přistoupit k samotnému procesu konsolidace.

3.2.1 Agregace údajů z individuálních účetních závěrek

Standardy IFRS stanoví, že se při postupu plnou metodou agregují jednotlivé položky individuálních účetních závěrek řádek po řádku v plné výši. Sčítají se hodnoty čistých aktiv dceřiných společností s hodnotami mateřské společnosti. Z pravidel pro konsolidaci stanovených IFRS však vyplývá, že do agregace nelze zahrnout majetkovou účast dceřiné společnosti, kterou mateřská společnost vykazuje ve svých aktivech. Tato majetková účast (hodnota akcií) se eliminuje jak v mateřské společnosti, tak ve společnosti dceřiné ve vlastním kapitálu.

Do konsolidované rozvahy jsou zahrnovány také položky, které účetní jednotka ve své individuální rozvaze nevykazuje, ale které byly shledány k datu akvizice jako součást konsolidované rozvahy. Může se jednat o majetek, který společnost nesměla vykazovat ve své individuální účetní závěrce, například nehmotný majetek. Tyto nové položky jsou pro účely konsolidace oceněny ve fair value a na základě tohoto přecenění musí dojít ke zvýšení či snížení odloženého daňového závazku, který plyne z rozdílu mezi účetními hodnotami – hodnotou v konsolidované a individuální rozvaze.

3.2.2 Goodwill

Po agregaci údajů je možné přistoupit k výpočtu konsolidačního rozdílu, který je v mezinárodních standardech označován jako Goodwill. Podle novelizovaného IFRS 3 se majetková účast na dceřiné společnosti vyjadřuje ve fair value mateřskou společností poskytnuté protihodnoty. Všechny majetkové účasti v rámci mnou analyzované skupiny

podniků byly uhrazeny penězi. Do výpočtu goodwillu se podle IFRS nezapočítávají přímo vedlejší náklady akvizice, tyto náklady se nepovažují za součást majetkové účasti pro účely zachycení podnikové kombinace. Tato podmínka v přímém důsledku pro analyzovaný konsolidační celek znamená, že není možné do hodnoty majetkové účasti společnosti Pico Envirotec Inc. zahrnout náklady spojené s transakční podporou při akvizici v hodnotě 98 500 Kč. Tato částka se v konsolidované účetní závěrce zahrne do konsolidovaných nákladů běžného období k datu akvizice. Vypočtený goodwill se vyjádří na straně aktiv v konsolidované účetní závěrce. Hodnota goodwillu se vyjadřuje k datu akvizice a vypočte se následovně:

Rovnice 4 - výpočet goodwillu CSOD, s.r.o.

$$GW = MU_{PN} - p \times I\check{C}A_{FV/DA}$$

IČA – identifikovatelná čistá aktiva

MU – majetková účast FV – fair value

PN – pořizovací náklady DA – datum akvizice

Zdroj: ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. Konsolidace účetních výkazů : principy a praktické aplikace. 2013. s. 95

Tento vzorec pro výpočet konsolidačního rozdílu se použije pouze pro společnost CSOD, s.r.o., kterou mateřská společnost pořídila v roce 2007, a ve které vlastní 100% podíl. U společnosti ENVINET Slovensko s.r.o. se konsolidační rozdíl nepočítá, jelikož tato dceřiná společnost byla založena mateřskou společností a hodnota jejího identifikovatelných čistých aktiv v době jejího založení byla rovna hodnotě vložených prostředků do společnosti. Pro společnost Pico Envirotec Inc. se použije trochu odlišný vzorec výpočtu, jelikož rozhodujícího vlivu bylo dosaženo v několika etapách.

Pravidla pro situaci, kdy kontrolního vlivu není dosaženo hned, ale až postupně v několika etapách stanovuje rovněž IFRS 3. Tento případ nastal u společnosti Pico Envirotec Inc., kde mateřská společnost postupně přikupovala majetkové účastni, až dosáhla rozhodujícího vlivu ve výši 53.77%. V tomto případě se ke kupní ceně navíc připočte částka představující podíly, které mateřská společnost pořídila ještě před datem akvizice oceněné ve fair value k datu akvizice. Jakýkoli rozdíl mezi těmito hodnotami se vykáže jako náklad či výnos k datu akvizice. Výpočet goodwillu pro společnost Pico Envirotec Inc. je následovný:

Rovnice 5 - výpočet goodwillu Pico Envirotec Inc.

$$GW = (MUA_{KC} + MUM_{FV/DA} + NP_{FV/DA}) - I\check{C}A_{FV/DA/ADT}$$

MUA – majetkové účasti pořízená k datu akvizice

MUM – majetková účast pořízená před datem akvizice

NP – nekontrolní podíly ADT – po odložené dani

KC – kupní cena

FV – fair value

Zdroj: ZELENKA, V., ZELENKOVÁ, M. Konsolidace účetních výkazů : principy a praktické aplikace. s. 97

Jelikož individuální účetní závěrky společností zahrnutých do konsolidačního celku v čele se společností ENVINET a.s. nejsou sestaveny podle mezinárodních účetních standardů a jejich data nejsou oceněn ve fair value. Není možné vypočítat přesné hodnoty goodwillu jednotlivých společností. Mateřská společnost však může využít možnost odepisovat vypočtený goodwill po dobu 10 let, jelikož standardy IFRS tuto možnost pro malé a střední podniky umožňují. Všechny dceřiné společnosti mají počet zaměstnanců do 10, tudíž je můžeme považovat za malé podniky.

3.2.3 Konsolidace vlastního kapitálu

V konsolidované rozvaze rozlišujeme podíl vlastního kapitálu připadající akcionářům mateřské společnosti a podíl náležející ostatním akcionářům stojících mimo skupinu. K datu sestavování konsolidované účetní závěrky musí mateřská společnost rozlišit menšinové podíly, označované dle IFRS jako nekontrolní podíly. Nekontrolní podíly jsou podíly, které mateřská společnost není schopna kontrolovat, jde tedy o sumu hlasovacích práv ostatních akcionářů. Standardy IFRS neuvádějí výslovný požadavek na striktní rozdělení jednotlivých položek vlastního kapitálu na nekontrolní podíly. V rozvaze se tedy vykáže jen jedna položka nekontrolních podílů. Bližší rozdělení se uvede v konsolidovaném výkazu o úplném výsledku. Nekontrolní podíly jsou vykazovány jako zvláštní součást vlastního kapitálu skupiny, která je přesně oddělena od ostatních složek vlastního kapitálu. Vzhledem k tomu, že dle aktuálního znění standardů IFRS jsou nekontrolní podíly považovány za součást celkového vlastního kapitálu konsolidované skupiny, platí, že mateřská společnost ENVINET a.s. bude

vykazovat celkový vlastní kapitál jako vlastní kapitál mateřské společnosti a nekontrolní podíly na vlastním kapitálu.

V případě konsolidovaného celku v čele se společností ENVINET a.s. budou nekontrolní podíly vyjádřeny pouze u společnosti Pico Envirotec Inc., jelikož u ostatních dceřiných společností je mateřská společnost ENVINET a.s. sto procentním vlastníkem. Má tedy kontrolu nad celou společností a plně zde uplatňuje svoji politiku. V případě dceřiné společnosti Pico Envirotec Inc. budou nekontrolní podíly vykázány ve výši 46,23 %, jelikož mateřská společnost zde vlastní 53,77 % podíl na hlasovacích právech.

3.2.4 Konsolidace výkazu zisku a ztráty

Při konsolidaci výkazu zisku a ztráty je nutné v prvním kroku položky individuálních výkazů nejdříve agregovat, a to v plné výši. Všechny dceřiné společnosti budou v roce 2015 do konsolidačního celku zahrnuty poprvé, jelikož konsolidovaná účetní závěrka bude sestavena poprvé právě za toto období. Pokud hodnota goodwillu některé dceřiné společnosti vyjde záporně, vykáže se tento záporný akviziční rozdíl ve výnosech k datu akvizice a vedlejší pořizovací náklady, které nelze započíst do pořizovací ceny podílu dceřiné společnosti, se vykáží jako náklad běžného období. Pokud vznikne rozdíl mezi fair value a účetní hodnotou akcií dceřiné společnosti, které mateřská společnost pořídila před datem akvizice, pak se tento rozdíl zaúčtuje jako výnos či náklad běžného období v konsolidované účetní závěrce.

Změny goodwillu mají vliv na výkaz o úplném výsledku. Mateřské společnosti ENVINET a.s. bych doporučila využít možnost postupného odepisování goodwillu, tím se vyhne povinnosti testovat goodwill na snížení hodnoty. Suma odpisů pak v konsolidované účetní závěrce sníží výsledek hospodaření.

Jelikož mateřská společnost ve svých konsolidačních pravidlech stanovila metody oceňování jednotlivých složek majetku, nemělo by docházet k rozdílům v ocenění a tím nutnosti upravit výkaz o úplném výsledku o tyto změny v důsledku přecenění.

Celkový konsolidovaný výsledek zahrnuje výsledek mateřské společnosti a výsledky dceřiných společností ve výši odpovídající podílům všech jejich akcionářům. Tento výsledek se rozděluje na část, která odpovídá podílu mateřské společnosti a část, která

připadá ostatním akcionářům. Nekontrolní úplný výsledek je třeba rozdělit na nekontrolní výsledek hospodaření a nekontrolní podíl na složkách úplného výsledku. Postup výpočtu je poté následující. Položky výkazu o úplném výsledku se vyjádří v plném rozsahu, tak jak je mateřská a dceřiné společnosti vykázaly ve svých individuálních závěrkách. Z těchto agregovaných částek se poté vypočte celkový konsolidovaný výsledek a z této veličiny se poté vyloučí výše nekontrolních podílů v dceřiných společnostech. Tento vypočtený konsolidovaný výsledek pak zahrnuje pouze výsledek připadající na akcionáře mateřské společnosti. Přičemž nekontrolní podíly eviduje mateřská společnost pouze u dceřiné společnosti Pico Envirotec Inc. a to ve výši 46,23%.

3.2.5 Vyloučení vnitropodnikových zůstatků a transakcí

Jedním z posledních kroků při sestavování konsolidovaných účetních výkazů je vyloučení mezipodnikových transakcí tak, aby nedošlo ke zkreslení účetních údajů. Konsolidovaná účetní závěrka by měla zachycovat pouze transakce se podniky mimo konsolidovanou skupinu podniků. Přičemž je nutné důsledně evidovat (nejlépe na analytických účtech) k jakým transakcím mezi podniky dochází. Pravidla pro evidování těchto transakcí a způsob jejich vylučování stanovila konsolidující účetní jednotka v konsolidačních pravidlech. Postup vylučování tudíž proběhne přesně podle těchto pravidel. Jelikož jednotky v rámci analyzovaného účetní celku dosud důsledně neevidují vzájemné transakce, není možné v rámci této diplomové práce tento výpočet provést. Názorné příklady pro jednotlivé druhy vylučovaných transakcí a způsoby evidence mezipodnikových transakcí byly uvedeny výše v diplomové práci.

Mezi konsolidovanými podniky je nutné vyloučit vzájemná aktiva a závazky či pohledávky. Na jedné straně je transakce vykázána jako závazek a na druhé jako pohledávka, přičemž k vyloučení musí dojít na obou stranách. Pokud došlo k vzájemným výnosům nebo nákladům, situace je srovnatelná. Náklad na jedné straně musí být vyloučen rovněž na straně druhé, kde je vykázován jako výnos. Nesoulad výše nákladů a výnosů se řeší podobně jako v případě nesouladu výše pohledávek a závazků, nejprve je nutné opravit zřejmé chyby a pak postupovat podle pravidla přednosti výnosu (pohledávky) před nákladem (závazkem). Poté je možné v rámci konsolidovaného výkazu zisku a ztráty vyloučit vzájemný obrát.

Mezi podniky je dále nutné vyloučit vzájemné peněžní toky. Jde zejména o platby z obchodního styku, z úvěrů, dividend nebo emitovaných dluhopisů aj., které se rovněž vyloučí na obou stranách. K nejobtížnějším vylučovacím procesům však patří vylučování výsledků hospodaření, které byly realizovány mezi podniky navzájem. V případě, že účetní jednotka prodá jiné účetní jednotce, zahrnuté do téhož konsolidačního celku, aktivum (zboží, materiál, dlouhodobá aktiva, cenné papíry apod.) se ziskem, nelze do konsolidovaného výsledku hospodaření zahrnout zisk z prodeje tohoto aktiva. Vyloučí se tedy na jedné straně výnosy a na druhé straně náklady spojené s tímto prodejem a o výši zisku se sníží výsledek hospodaření.

3.3. Shrnutí jednotlivých postupových kroků konsolidace

Všechny etapy, které byly představeny v přecházejícím textu diplomové práce, jsou nezbytné pro sestavení budoucí konsolidované účetní závěrky. Mateřská společnost by tyto jednotlivé kroky měla zaznamenat a vypracovat podrobný harmonogram prací s pevně stanovenými termíny pro jednotlivé fáze a určit odpovědné osoby za splnění jednotlivých bodů harmonogramu. Výsledný harmonogram musí schválit vedení mateřské společnosti ENVINET a.s. a jeho důsledné dodržování musí být striktně vyžadováno od všech společností zahrnutých do konsolidačního celku.

Jak již dříve bylo zmíněno v diplomové práci, dá se předpokládat, že konsolidovaná účetní závěrka bude poprvé sestavována za rok 2015. Jelikož se mateřská společnost ENVINET a.s. rozhodla sestavovat konsolidovanou účetní závěrku dle mezinárodních účetních standardů, musí začít s přípravnými fázemi konsolidaci v nejbližších dnech. Valná hromada musí na svém zasedání, které se každoročně koná 30. 6., by měla již letos projednat možnost reálné domněnky, že bude muset sestavovat konsolidovanou účetní závěrku. Následně by měla vypracovat a schválit harmonogram prací vedoucích k úspěšnému sestavení této závěrky za dané období. Harmonogram těchto prací pak může mít následující podobu.

Tabulka 12 - harmonogram prací pro sestavení konsolidované účetní závěrky

		Termín plnění	
		od	do
1.	Zasedání valné hromady mateřské společnosti ENVINET a.s. a schválení harmonogramu pro budoucí konsolidaci		30.6.2014
2	Sestavení konsolidační pravidel mateřskou společností ENVINET a.s.	30.6.2014	30.9.2014
3	Oznámení od konsolidující účetní jednotky ENVINET a.s. o zahrnutí do konsolidačního celku dceřiným společnostem a představení konsolidačních pravidel		30.9.2014
4	Zaškolení účetních a finančních pracovníků všech společností zahrnutých do konsolidačního celku	1.10.2014	31.12.2014
5	Implementace konsolidačních pravidel	1.1.2015	
6	Vypracování reportu pro vykazování vzájemných operací mezi podniky (nebo celkového reportu)		30.11.2015
7	Zaslání reportu k vyplnění všem dceřiným společnostem		1.12.2015
8	Odeslání reportu a účetních výkazů za rok 2015 dceřinými společnostmi konsolidující účetní jednotce		28.2.2016
9	Sestavení konsolidované účetní závěrky mateřskou společností ENVINET a.s.		30.3.2016
10	Schválení konsolidované účetní závěrky vedením mateřské společnosti ENVINET a.s.		30.4.2016
11	Ověření konsolidované účetní závěrky a výroční zprávy auditorem		30.5.2016
12	Zveřejnění konsolidované účetní závěrky a výroční zprávy		30.6.2016

Zdroj: vlastní zpracování

Všechny body tohoto harmonogramu byly podrobně rozpracovány v předešlých částech diplomové práce. Po sestavení konsolidované účetní závěrky má mateřská společnost povinnost nechat tuto účetní závěrku ověřit auditorem a poté do 30 dnů uveřejnit, tedy předat rejstříkovému soudu. Obdobný harmonogram pak bude platit pro všechna následující účetní období.

Součástí příloh této diplomové práce jsou vzory jednotlivých konsolidovaných účetních výkazů dle IFRS.

Závěr

Cílem práce bylo vypracovat metodiku pro sestavení konsolidované účetní závěrky pro skupinu podniků, která sice ještě nesplňuje zákonná kritéria pro sestavení konsolidované účetní závěrky, avšak se těmito kritériím velmi blíží. Diplomová práce by měla soužit jako návod pro sestavení reálné konsolidované účetní závěrky sestavované mateřskou společností ENVINET a.s., jelikož tato společnost již brzké době bude mít povinnost tuto závěrku sama sestavit. V diplomové práci jsem pracovala s údaji, které mi poskytla mateřská společnost ENVINET a.s., a která souhlasila se zpracováním této práce.

V první části práce byl vymezen teoretický základ, na jehož základě byly posléze vypracovány další části práce. V analytické části jsem se již zabírala konkrétní mateřskou společností a jejími dcerami. Na základě informací z Výroční zprávy 2013 mateřské společnosti, ve které uvádí své dlouhodobé finanční investice do skupiny podniků, byly vypočteny hodnoty vlastnického podílu, určen uplatňovaný vliv a vymezeny vztahy mezi společnostmi. Díky těmto výpočtům mohl být posléze stanoven konsolidační celek. Tento zahrnuje čtyři společnosti a to mateřskou společnost ENVINET a.s. a dceřiné společnosti ENVINET Slovensko s.r.o., CSOD, s.r.o. a kanadskou společnost Pico Envirotec Inc. Praktická část práce, již navrhuje konkrétní řešení a postup při konsolidaci toho konsolidačního celku.

Postup praktické části byl konzultován s mateřskou společností ENVINET a.s., která souhlasila se zpracováním metodiky postupu konsolidované účetní závěrky dle mezinárodních účetních standardů IFRS. Společnost použití těchto standardů sama vyhodnotila jako nejlepší řešení pro konsolidační celek, jehož dceřiné společnosti pocházejí z různých zemí světa. V návrhové části byly podrobně rozpracovány dílčí etapy přípravy konsolidovaného celku na proces konsolidace. V první řadě šlo o sestavení konsolidačních pravidel, tedy zejména stanovení metod oceňování majetku a závazků a způsoby jejich odepisování, přičemž byl vypracován podrobný přehled toho ocenění, který je zahrnutý v přílohách této diplomové práce. Dále byly stanoveny formální podoby jednotlivých výkazů a sestaven report pro vykazování vzájemných operací mezi podniky. Po určení konsolidačních pravidel a pravidel pro vykazování vzájemných operací byl následně zpracován postup při samotné konsolidaci.

Závěrečným výstupem návrhové části je harmonogram, který komplexně shrnuje všechny kroky popsané v této části. Harmonogram vychází z dlouhodobého plánu mateřské společnosti ENVINET a.s., kdy je vzhledem ke stavu sumy aktiv, čistého obratu a počtu zaměstnanců za všechny podniky ve skupině pravděpodobné, že mateřská společnost bude mít povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku již za účetní období roku 2015. Harmonogram stanovuje pro jednotlivé kroky reálné termíny tak, aby je mohla mateřská společnost reálně využít v praxi.

Zpracované metodické postupy konsolidace účetní závěrky za konsolidační celek v čele s mateřskou společností ENVINET a.s. mají hodnotu zejména pro pracovníky a vedení společnosti, kteří na jejich základě mohou v budoucnu vyhotovit reálnou konsolidovanou účetní závěrku za skupinu podniků. Věřím, že práce bude cenným pomocníkem pro mateřskou společnost a bude využita v praxi.

Seznam literatury

1. CSOD, S.R.O. *Účetní závěrka k 31. 12. 2013*. Praha : CSOD, s.r.o., 2014.
2. Český účetní standard pro podnikatele č. 20 – Konsolidovaná účetní závěrka
3. Český účetní standard pro podnikatele č. 10 – Operace s podnikem
4. Český účetní standard pro podnikatele č. 03 – Odložená daň
5. ČNB. *Kurzy devizového trhu* [online]. [cit. 2014-05-20]. Dostupné z : http://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/denni_kurz.jsp.
6. ENVINET A.S.. *Příloha k účetní závěrce k 31. 12. 2013 za ENVINET a.s.*. Třebíč : ENVINET a.s., 2014.
7. ENVINET A.S.. *Účetní závěrka k 31. 12. 2013*. Třebíč : ENVINET a.s., 2014.
8. ENVINET A.S.. *Výroční zpráva ENVINET a.s. 2012*. Třebíč : ENVINET a.s., 2013.
9. ENVINET SLOVENSKO S.R.O.. *Účetní závěrka k 31. 12. 2013*. Trnava Slovensko : ENVINET Slovensko s.r.o., 2014.
10. FARKAŠ, F. *Konsolidovaná účtovná závierka v Slovenskej republike*. Bratislava: Iura Edition, 2013. ISBN 978-80-8078-527-7.
11. HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka* . 1 vyd. Praha : Bilance, 1996. 205 s.
12. HARNA, L. *Konsolidovaná účetní závěrka - komentář*. Praha : Bilance, 2002. 105 s. ISBN 80-86371-31-X.
13. HARNA, L. *Současná problematika konsolidace : účetnictví, daně, pojištění*. Praha : Svaz účetních, 2006. 64 s. ISBN 80-239-7411-4.
14. HVOŽDAROVÁ, J. a kol. *Konsolidácia účtovnej závierky a jej analýza*. Bratislava: Ekonóm, 2009. ISBN 978-80-225-2804-7.

15. HVOŽDAROVÁ, J., J. SAPARA a J. UŽÍK. *Konsolidovaná účtovná závierka: zostavenie a analýza*. Bratislava: Ekonóm, 2012. ISBN 978-80-225-3509-0.
16. LOJA, R. *Konsolidovaná účetní závěrka – příručka*. 1 vyd. Praha : Bilance, 2002. 139 s. ISBN 80-86371-30-1.
17. KOVANDOVÁ, D a kol. *Finanční účetnictví světový koncept*. Praha : Polygon, 2002. 532 s. ISBN 80-7273-062-2.
18. KOVANDOVÁ, D a kol. *Finanční účetnictví světový koncept IFRS/IAS*. Praha : Polygon, 2005. 663 s. ISBN 80-7273-129-7.
19. KRUPOVÁ, L. *IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví*. Praha : VOX a.s., 2009. 804 s. ISBN 978-80-86324-76-0.
20. KRUPOVÁ, L. *Výnosy podle IFRS* [online]. [cit. 2014-5-20]. Dostupné z <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d35241v44931-vynosy-podle-ifrs-praktikum-3-cast/>.
21. MUNZŮR, V. a ČUHLOVÁ, J. *Slovník základních pojmů z účetnictví*. 1.vyd. Praha : Fortuna, 1997. 154 s. ISBN 80-7168-505-4.
22. PICO ENVITOTEC INC. *Účetní závěrka k 31. 12. 2013*. Pico Envirotec Inc., 2014.
23. PRICEWATERHOUSECOOPERS. *Vzorová konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS za rok 2010* [online]. 2011 [cit. 2014-05-20]. ISBN 978-1-84798-337-4. Dostupné z : <http://www.pwc.com/cz/cs/ucetnictvi/ifrs-publikace/Illustrative-IFRS-consolidated-FS-CZ.pdf>.
24. *Úvodní strana* [online]. 2012. [cit. 2013- 3-26]. Dostupné z www : http://envinet.cz/index.php/cz/uvodni_strana.
25. VOMÁČKOVÁ, H. *Účetnictví akvizicí, fúzí a jiných vlastnických transakcí*. Praha : Polygon, 2002. 360 s. ISBN 80-7273-065-7.
26. Vyhláška 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ze dne 13. prosince 2001.
27. ZELENKA, V. *Goodwill*. 1 vyd. Praha : Ekopress, 2006. ISBN 80-86929-22-1.

28. ZELENKA, V. *Konsolidační celek podle naší úpravy účetnictví*. Finanční řízení & controlling v praxi, 2011, č. 6, s. 29-33. ISSN 1801-6251.
29. ZELENKA, V. *Typologie koncepcí konsolidovaných účetních výkazů*. Český finanční a účetní časopis, 2012, č. 1, s. 52-63. ISSN: 1802-2200.
30. ZELENKA, V. a ZELENKOVÁ, M. *Nové a novelizované IFRS týkající se konsolidace a ekvivalenční metody*. Finanční řízení & controlling v praxi, 2011, č. ř, s. 21-27. ISSN 1801-6251.
31. ZELENKA, V a ZELENKOVÁ, M. *Konsolidace účetních výkazů : Principy a praktické aplikace*. Praha : Ekopress, 2013. 434 s. ISBN 978-80-86929-95-8.
32. Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník ze dne 5. listopadu 1991.
33. Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ze dne 12. prosince 1991.

Seznam tabulek, schémat a rovnic

Seznam rovnic

Rovnice 1 – výpočet goodwillu dle IFRS	27
Rovnice 2 - výpočet konsolidačního rozdílu dle českých účetních standardů	41
Rovnice 3 - efektivní úroková míra	76
Rovnice 4 - výpočet goodwillu CSOD, s.r.o.	87
Rovnice 5 - výpočet goodwillu Pico Envirotec Inc.	88

Seznam schémat

Schéma 1 - kapitálová struktura.....	50
--------------------------------------	----

Seznam tabulek

Tabulka 1 - vývoj podílu ve společnosti ENVINET Slovensko s.r.o.	49
Tabulka 2 - vývoj podílu ve společnosti CSOD, s.r.o.	49
Tabulka 3 - vývoj podílu ve společnosti Pico Envirotec Inc.	50
Tabulka 4 - zjištění stavu zákonných kritérií pro konsolidaci za skupinu podniků.....	53
Tabulka 5 - analýza zákonných kritérií pro konsolidaci v CZK.....	53
Tabulka 6 - formální podoba rozvahy dle IFRS	78
Tabulka 7 - formální podoba výkazu zisku a ztráty dle IFRS	79
Tabulka 8 - formální podoba výkazu o úplném výsledku dle IFRS	79
Tabulka 9 - formální podoba výkazu o změnách vlastního kapitálu dle IFRS.....	80
Tabulka 10 - přehled vzájemných transakcí za rok 2013	81
Tabulka 11 - vzor reportu vzájemných transakcí mezi podniky.....	85
Tabulka 12 - harmonogram prací pro sestavení konsolidované účetní závěrky.....	92

Seznam použitých zkratk

a.s.	Akciová společnost
ČR	Česká republika
DM	Dlouhodobý majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
EU	Evropská unie
GW	Goodwill
IAS	International Reporting Standards
IFRIC	International Financial Reporting Interpretations Committee
IFRS	International Financial Reporting Standards
KR	Konsolidační rozdíl
MU	Majetková účast
PC	Požizovací cena
SIC	Standing Interpretation Committee
SR	Slovenská republika
s.r.o.	Společnost s ručením omezeným
US GAAP	Generally Accepted Accounting Principles

Seznam příloh

- Příloha č. 1 Přehled oceňování jednotlivých položek majetku a závazků a způsob jejich odepisování
Zdroj: vlastní zpracování
- Příloha č. 2 VZOR – Konsolidovaná rozvaha dle IFRS
Zdroj: PRICEWATERHOUSECOOPERS. Vzorová konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS za rok 2010.
- Příloha č. 3 VZOR – Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty dle IFRS
Zdroj: PRICEWATERHOUSECOOPERS. Vzorová konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS za rok 2010.
- Příloha č. 4 VZOR – Konsolidovaný výkaz o úplném výsledku dle IFRS
Zdroj: PRICEWATERHOUSECOOPERS. Vzorová konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS za rok 2010.
- Příloha č. 5 VZOR – Konsolidovaný výkaz o změnách vlastního kapitálu dle IFRS
Zdroj: PRICEWATERHOUSECOOPERS. Vzorová konsolidovaná účetní závěrka podle IFRS za rok 2010.
- Příloha č. 6 IFRS v roce 2009 a jejich účinnost - zahrnutý novely v rámci konsolidace k 1. 1. 2013
Zdroj: KRUPOVÁ, L. IFRS Mezinárodní standardy účetního výkaznictví. Praha. 2009.
- Příloha č. 7 Report Balance Sheet IFRS
Zdroj: interní dokument společnosti ENVINET a.s.
- Příloha č. 8 Report Income Statement Balance IFRS
Zdroj: interní dokument společnosti ENVINET a.s.

Příloha č. 1 – Přehled oceňování jednotlivých položek majetku a závazků a způsob jejich odepisování

	Prvotní ocenění	Odpisy	Doba odepisování	Následné ocenění
Pozemky	pořizovací cena	neodepisuje se	-	model pořizovací ceny
Budovy	pořizovací cena	rovnoměrné odepisování	30 let	model pořizovací ceny
Stroje a zařízení	pořizovací cena	rovnoměrné odepisování	8 let	model pořizovací ceny
Dopravní prostředky	pořizovací cena	rovnoměrné odepisování	3 roky	model pořizovací ceny
Inventář	pořizovací cena	rovnoměrné odepisování	3 roky	model pořizovací ceny
DNM vytvořená v podnikové kombinaci	reálna hodnota	neodepisuje se	-	model přecenění
DNM s neomezenou životností	reálná hodnota	neodepisuje se	-	model přecenění
DNM s pevně stanovenou dobou životnosti	pořizovací cena	rovnoměrné odepisování	dle stanovené délky životnosti	model pořizovací ceny
Nakoupeny počítačový software	pořizovací cena	rovnoměrné odepisování	3 roky	model pořizovací ceny
Software vytvořený vlastní činností	vlastní náklady	rovnoměrné odepisování	3 roky	model pořizovací ceny
Goodwill	reálná hodnota	neodepisuje se	-	model přecenění
Smluvní zákaznické vztahy v rámci podnikové kombinace	reálná hodnota	neodepisuje se	-	model přecenění
Smluvní zákaznické vztahy se stanovenou délkou životnosti	pořizovací cena	rovnoměrné odepisování	dle stanovené délky životnosti	model pořizovací ceny
Dlouhodobá aktiva držená za účelem prodeje	reálná hodnota nebo účetní hodnota, podle toho, která je nižší	neodepisuje se	-	model reálné hodnoty
Finanční aktiva a derivátové finanční nástroje	reálná hodnota	neodepisuje se	-	model reálné hodnoty
Nakupované zásoby	pořizovací cena	neodepisuje se	-	
Zásoby vytvořené vlastní činností	vlastní náklady	neodepisuje se	-	
Obchodní pohledávky	reálná hodnota	neodepisuje se	-	model reálné hodnoty
Obchodní závazky	reálná hodnota	neodepisuje se	-	model reálné hodnoty
Půjčky	reálná hodnota	neodepisuje se	-	zůstatková hodnota
Rezervy	současná hodnota	neodepisuje se	-	model přecenění

Příloha č. 2 - VZOR – Konsolidovaná rozvaha dle IFRS

AKTIVA	2014	2015
Dlouhodobá aktiva		
Dlouhodobý hmotný majetek	0	0
Nehmotná aktiva	0	0
Investice do přidružených společností	0	0
Odložená daňová pohledávka	0	0
Realizovatelná finanční aktiva	0	0
derivátové a finanční nástroje	0	0
Obchodní a jiné pohledávky	0	0
Σ Dlouhodobá aktiva	0	0
Krátkodobá aktiva		
Zásoby	0	0
Obchodní a jiné pohledávky	0	0
Realizovatelná finanční aktiva	0	0
Derivátové a finanční nástroje	0	0
Finanční aktiva oceňovaná reálnou hodnotou oproti výkazu zisku a ztráty	0	0
Peněžní prostředky a jiné peněžní ekvivalenty	0	0
Σ Krátkodobá aktiva	0	0
Aktiv celkem	0	0

PASIVA		
Vlastní kapitál připadající vlastníkům mateřské společnosti		
Kmenové akcie	0	0
Emisní ážio	0	0
ostatní fondy	0	0
Nerozdělený zisk	0	0
Nekontrolní podíly	0	0
Σ Vlastní kapitál	0	0
Dlouhodobé závazky		
Půjčky	0	0
Derivátové finanční nástroje	0	0
Odložený daňový závazek	0	0
Penzijní závazky	0	0
Rezervy	0	0
Σ Dlouhodobé závazky	0	0
Krátkodobé závazky		
Obchodní a jiné závazky	0	0
Splatná daň z příjmů	0	0
Derivátové finanční nástroje	0	0
Půjčky	0	0
Závazky klasifikované jako držené prodeji	0	0
Σ Krátkodobé závazky	0	0
Pasiva celkem	0	0

Příloha č. 3 - VZOR – Konsolidovaný výkaz zisku a ztráty dle IFRS

	2014	2015
Tržby	0	0
Náklady vynaložené na prodej zboží	0	0
Hrubý zisk	0	0
Distribuční náklady	0	0
Správní náklady	0	0
Ostatní výnosy	0	0
Ostatní ztráty/zisky – čisté	0	0
Ztráta z vyvlastnění pozemku	0	0
Provozní zisk	0	0
Finanční náklady	0	0
Finanční výnosy	0	0
Finanční náklady – čisté	0	0
podíl na zisku nebo ztrátě přidružených podniků	0	0
Zisk před zdaněním	0	0
Daň z příjmů	0	0
Čistý zisk za období	0	0
Čistý zisk připadající na:		
Vlastníky mateřské společnosti	0	0
Nekontrolní podíly	0	0
Zisk na akcii	0	0

Příloha č. 4 - VZOR – Konsolidovaný výkaz o úplném výsledku dle IFRS

	2014	2015
Čistý zisk za období	0	0
Ostatní úplný výsledek:		
Zisk z přecenění pozemků a staveb	0	0
Realizovatelná finanční aktiva	0	0
Podíl ostatního úplného výsledku přidružených společností	0	0
Pojistně matematická ztráta ze závazků v souvislosti s požitky po ukončení pracovního poměru	0	0
Dopad změn daňové sazby na odloženou daň	0	0
Zajištění peněžních toků	0	0
Zajištění čisté investice	0	0
Kurzové rozdíly	0	0
Zvýšení reálné hodnoty poměrného podílu skupiny	0	0
Ostatní úplný výsledek za rok po zdanění	0	0
Úplný výsledek za rok celkem	0	0
Připadající na:		
vlastníky mateřské společnosti	0	0
nekontrolní podíly	0	0
Úplný výsledek za rok celkem	0	0

Příloha č. 5 – VZOR – Konsolidovaný výkaz o změnách vlastního kapitálu dle IFRS

	Základní kapitál	Emisní ážio	Ostatní fondy	Nerozdělený zisk min. let	Celkem	Nekontrolní podíly	VI. kapitál celkem
Stav k 31. 12. 2014	0	0	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období							
Ostatní úplný výsledek							
Zisk z přecenění pozemků a staveb							
Převod odpisů z pozemků a staveb po zdanění							
Realizovatelná finanční aktiva							
Podíl na ostatním úplném výsledku přidružených spol.							
Pojistně-matematická ztráta ze závazků v souvislosti s požitky po ukončení pracovního poměru							
Zajištění peněžních toků po zdanění							
Zajištění čisté investice							
Kurzové rozdíly							
Ostatní úplný výsledek celkem	0	0	0	0	0	0	0
Úplný výsledek celkem	0	0	0	0	0	0	0
Transakce s vlastníky:							
- hodnota služeb zaměstnanců							
- výnosy z vydaných akcií							
Vydání kmenových akcií ve vztahu k podnikové kombinaci							
Nákup vlastních akcií							
Dividendy za rok 2013							
Vklady a výplaty vlastníkům celkem							
Změny vlastnických podílů v dceřiných společnostech, které nevedou ke ztrátě ovládnání							
Transakce s vlastníky celkem	0	0		0	0	0	0
Stav k 31. 12. 2015	0	0		0	0	0	0

Příloha č. 6 - IFRS v roce 2009 a jejich účinnost (zahrnuty novely v rámci konsolidace k 1. 1. 2013)

	Koncepční rámec pro sestavování a předkládání účetní závěrky	1.7.1989
Mezinárodní standardy účetního výkaznictví		
IFRS 1	První přijetí Mezinárodních standardů účetního výkaznictví	1.1.2004
IFRS 2	Platby akcemi	1.1.2005
IFRS 3	Podnikové kombinace	1.8.2009
IFRS 4	Pojistné smlouvy	1.1.2005
IFRS 5	Dlouhodobá aktiva držená k prodeji a ukončené činnosti	1.1.2005
IFRS 6	Průzkum a hodnocení nerostných zdrojů	1.1.2006
IFRS 7	Finanční nástroje: zveřejnění	1.1.2007
IFRS 8	Provozní segmenty	1.1.2009
IFRS 10	Konsolidovaná účetní závěrka	1.1.2013
IFRS 11	Společná uspořádání	1.1.2013
IFRS 12	Zveřejnění účastí na jiných jednotkách	1.1.2013
Mezinárodní účetní standardy		
IAS 1	Prezentace účetní závěrky	1.1.2005
IAS 2	Zásoby	1.1.2005
IAS 7	Výkazy peněžních toků	1.1.1994
IAS 8	Účetní politiky, změny v účetních odhadech a chyby	1.1.2005
IAS 10	Události po rozvahovém dni	1.1.2005
IAS 11	Stavební smlouvy	1.1.2005
IAS 12	Daně ze zisku	1.1.1998
IAS 14	Vykazování podle segmentů	1.7.1998
IAS 16	Pozemky, budovy a zařízení	1.1.2005
IAS 17	Leasingy	1.1.2005
IAS 18	Výnosy	1.1.1995
IAS 19	Zaměstnanecké požitky	1.1.1999
IAS 20	Účtování státních dotací a zveřejnění státní podpory	1.1.1984
IAS 21	Důsledky změn směnných kurzů cizích měn	1.1.2005
IAS 23	Výpůjční náklady	1.1.1995
IAS 24	Zveřejnění spřízněných stran	1.1.2005
IAS 26	Penzijní plány	1.1.1988
IAS 27	Separátní účetní závěrka	1.1.2013
IAS 28	Investice do přidružených jednotek	1.1.2005
IAS 29	Vykazování v hyperinflačních ekonomikách	1.1.1990
IAS 32	Finanční nástroje: zveřejňování a prezentace	1.1.2005
IAS 33	Zisk na akcii	1.1.2005
IAS 34	Mezitímní účetní výkaznictví	31.3.2004
IAS 36	Snížení hodnoty aktiv	31.3.2004
IAS 37	Rezervy, podmíněné závazky a podmíněná aktiva	1.7.1999
IAS 38	Nehmotná aktiva	31.3.2005
IAS 39	Finanční nástroje: účtování a oceňování	1.1.2005
IAS 40	Investice do nemovitostí	1.1.2005
IAS 41	Zemědělství	1.1.2003

SIC 7	Zavedení Eura	IAS 21	1.6.1998
SIC 10	Státní podpora bez specifické vazby k provozním činnostem	IAS 20	1.8.1998
SIC 12	Konsolidace - jednotky zvláštního určení	IAS 27	1.7.1998
SIC 13	Spoluovládané jednotky - nepeněžní vklady spoluvlastníků	IAS 31	1.1.1999
SIC 15	Operativní leasing - pobídky	IAS 17	1.1.1999
SIC 21	Daně ze zisku - zpětná ziskatelnost přeceněných aktiv	IAS 12	15.7.2000
SIC 25	Daně ze zisku - změny v daňovém statutu podniku nebo akcionářů	IAS 12	15.7.2000
SIC 27	Vyhodnocování podstaty transakcí uzavřených právní formou leasingu	IAS 1, IAS 17, IAS 18	31.12.2001
SIC 29	Zveřejňování - ujednání o poskytování licencovaných služeb	IAS 1	31.12.2001
SIC 31	Výnosy - barterové transakce zahrnující reklamní služby	IAS 18	31.12.2001
SIC 32	Nehmotná aktiva – náklady na webové stránky	IAS 38	25.3.2002
IFRIC 1	Změny v existujících závazcích souvisejících s vyřazením a rekultivací	IAS 37	1.9.2004
IFRIC 2	Členské podíly v družstvu a podobné nástroje	IAS 32	1.1.2005
IFRIC 4	Určení zda smlouva obsahuje leasing	IAS 17	1.6.2006
IFRIC 5	Práva na podíly ve fondech pro vyřazení rekultivaci a životní prostředí	IAS 8, 27, 28, 31, 37, 39, SIC 12	1.1.2006
IFRIC 6	Závazky z účasti na specifickém trhu - odpad elektrických zařízení	IAS 37	1.12.2005
IFRIC 7	Aplikace přístupu přepracovaná podle IAS 29 - vykazování v hyperinflačních ekonomikách	IAS 29	1.3.2006
IFRIC 8	Rozsah IFRS 2	IFRS 2	1.5.2006
IFRIC 9	Přehodnocení vložených derivátů	IAS 39	1.6.2006
IFRIC 10	Mezitímní účetní výkaznictví a snížení	IAS 34, 36, 39	1.11.2006
IFRIC 11	IFRS 2 Transakce s vlastními akciemi v rámci skupiny	IAS 8, 32, IFRS 2	1.3.2007
IFRIC 12	Smlouvy o poskytování licencovaných služeb	IFRS 1, 7 IAS 8, 11, 12, 17, 18, 20, 23, 32, 36, 37, 38, 39 IFRIC 4	1.1.2008
IFRIC 13	Programy loajality zákazníků	IAS 8, 18, 37	1.7.2008
IFRIC 14	Hranice pro vykazování aktiv z programů zaměstnaneckých požitků	IAS 19	1.1.2008
IFRIC 15	Smlouvy o výstavbě nemovitostí	IAS 1, 8, 11, 18, 37 IFRIC 12, 13	1.1.2009
IFRIC 16	Zajištění čisté investice v zahraniční jednotce	IAS 8, 21, 39	1.10.2008
IFRIC 17	Rozdělování nepeněžních aktiv vlastníkům	IFRS 3, 5, 7 IAS 1, 10, 27	1.7.2009
IFRIC 18	Transfery aktiv od zákazníků	IFRS 1 IAS 8, 16, 18, 20 IFRIC 12	1.7.2009

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)		Opening balance	Closing balance
Currency : Thousands of Czech crowns			
Audit ID : Local report package data			
A1010	Development costs		
A10108	Amortisation - Development costs		
A10109	Provisions - Development costs		
A1015	Patents, licences and similar assets		
A10158	Amortisation - Patents, licences and similar assets		
A10159	Provisions - Patents, licences and similar assets		
A1020	Softwares		
A10208	Amort. - Softwares		
A10209	Prov. - Softwares		
A1025	Quarrying rights		
A10258	Amort. - Quarrying rights		
A10259	Prov. - Quarrying rights		
A1030	Other intangible fixed assets		
A10308	Amortisation - Other intangible fixed assets		
A10309	Provisions - Other intangible fixed assets		
A1510	Goodwill - Gross value - only for external sub conso.		
A15109	Provisions - Goodwill - only for external sub conso.		
A1515	Goodwill arising on mergers and acquisitions		
A15159	Amortisation - Goodwill arising on mergers and acquisitions		
A2110	Concession intangible fixed assets		
A21108	Amortisation - Concession intangible fixed assets		
A21109	Provisions - Concession intangible fixed assets		
A2115	Concession intangible fixed assets in progress		
A21159	Provisions - Concession intangible fixed assets in progress		
A2120	Finance lease for concession intangible fixed assets		
A21208	Amortisation on finance lease for concession intangible fixed assets		
A21209	Provisions - Finance lease for concession intangible fixed assets		
A21999	Concession intangible investment grants		
A2210	Concession tangible fixed assets		
A22108	Amortisation - Concession tangible fixed assets		
A22109	Provisions - Concession tangible fixed assets		
A2215	Concession tangible fixed assets in progress		
A22159	Provisions - Concession tangible fixed assets in progress		
A2220	Finance lease for concession tangible assets		
A22208	Amortisation - Finance lease for concession tangible fixed assets		
A22209	Provisions - Finance lease for concession fixed assets		
A22999	Concession tangible investment grants		
A2505	Quarries		
A25058	Amortisation - Quarries		
A25059	Provisions - Quarries		
A2510	Land		
A25108	Amortisation - Land		
A25109	Provisions - Land		
A2515	Buildings		
A25158	Amortisation - Buildings		
A25159	Provisions - Buildings		
A2520	Plant, equipment and machinery		
A25208	Amortisation - Plant, equipment and machinery		

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)		Opening balance	Closing balance
Currency : Thousands of Czech crowns			
Audit ID : Local report package data			
A25209	Provisions - Plant, equipment and machinery		
A2525	Vehicles		
A25258	Amortisation- Vehicles		
A25259	Provisions - Vehicles		
A2530	Office furniture and equipment / Computer systems / Fixtures		
A25308	Amortisation - Office furniture and equipment / Computer systems / Fixtures		
A25309	Provisions - Office furniture and equipment / Computer systems / Fixtures		
A2535	Property, plant and equipment in progress		
A25359	Provisions - Property, plant and equipment in progress		
A2547	Listed equipment (specific for Soletanche)		
A25478	Amortisation - Listed equipment		
A25479	Provisions - Listed equipment		
A2550	Finance Lease for Land		
A25509	Provisions on Land Finance Lease		
A2555	Finance Lease for Building		
A25558	Amortisation on Building Finance Lease		
A25559	Provisions on Building Finance Lease		
A2560	Finance lease for Plant, Equipment and Machinery		
A25608	Amortisation on Finance Lease for Plant, Equipment and Machinery		
A25609	Provisions on Finance Lease for Plant, Equipment and Machinery		
A2565	Finance Lease for Vehicles		
A25658	Amortisation on Finance Lease for Vehicles		
A25659	Provisions on Finance Lease for Vehicles		
A2570	Finance Lease for computer equipment		
A25708	Amortisation on Finance Lease for computer equipment		
A25709	Provisions on Finance Lease for computer equipment		
A25999	Other Investment grants		
A3010	Investment property		
A30108	Amortisation - Investment property		
A30109	Provisions - Investment property		
A3510	Goodwill in associates - Gross value - only for external sub conso.		
A35109	Impairment losses - Goodwill in associates - only for external sub conso.		
A3515	Investments accounted for by the equity method - only for external sub conso.		
A3700	Financial assets- PPP/PFI (> 1 year)		
A37009	Provision on financial assets- PPP/PFI (> 1 year)		
A4010	Non quoted available-for-sale financial assets		
A40109	Prov. - Non quoted available-for-sale assets		
A4015	Quoted available-for-sale financial assets		
A40159	Prov. - Quoted available-for-sale assets		
A4020	Equity value of deconsolidated companies - only for external sub conso.		
A40209	Provisions - Equity value of deconsolidated companies - only for external sub conso.		
A4030	Loans and collateralised financial receivables (>1 year)		
A4035	Long Term (receivable) loans on consolidated companies (including part < 1 year)		
A4036	Accrued interests on long term (receivable) Loans on consolidated subsidiaries		
A4050	Other non current Financial Assets (>1 year)		
A40509	Provisions on other non current financial assets (> 1 year)		
A4055	Capitalisable advance to consolidated companies		
A40559	Provisions on capitalisable advance to consolidated companies		
A4060	Discounting of non current financial assets		
A4065	Pension funds - net surplus financial asset		
A4070	International Castor plan - shares / employer contribution		
A4510	Derivatives at fair value - non-current assets - interest rate instruments - FVH		

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)		Opening balance	Closing balance
Currency : Thousands of Czech crowns			
Audit ID : Local report package data			
A4511	Derivatives at fair value - non-current assets - interest rate instruments - CFH		
A4514	Derivatives at fair value - non-current assets - foreign currency exchange rate instruments - FVH		
A4515	Derivatives at fair value - non-current assets - foreign currency exchange rate instruments - CFH		
A4516	Derivatives at fair value - non-current assets - foreign currency exchange rate instruments - NIH		
A4520	Derivatives at fair value - non current assets - other instruments		
A5510	Deferred tax assets (non current)		
A55109	Capping- Deferred tax assets (non current)		
A6110	Raw materials and other supplies		
A61109	Provisions - Raw materials and other supplies		
A6120	Work in progress		
A61209	Provisions - Work in progress		
A6130	Finished products		
A61309	Provisions - Finished products		
A6210	Suppliers / sub-contractors - Advances paid		
A62109	Provisions - Suppliers / sub-contractors - Advances paid		
A6220	Other Trade receivables - Goods invoiced		
A62209	Provisions - Other Trade receivables - Goods invoiced		
A6225	Trade bodies and local government - Revenue invoiced		
A62259	Provisions - Trade bodies and local government - Revenue invoiced		
A6230	Trade receivables - Retentions		
A62309	Provisions - Trade receivables - Retentions		
A6240	Trade receivables - Revenue not yet invoiced		
A6250	Asset - Affiliates - Operating current accounts		
A62509	Provisions - Affiliates - Operating current accounts		
A6260	Other taxable and social benefit receivables		
A62609	Provisions - Other tax and social benefit receivables		
A6270	Other operating receivables		
A62709	Provisions - Other operating receivables		
A6310	Receivables from disposals of operating non-current assets		
A63109	Provisions - Receivables from disposals of operating non-current assets		
A6320	Receivables from disposals of concession fixed assets		
A63209	Provisions on receivables from disposals of concession fixed assets		
A6330	Receivables from disposals of non-current financial assets		
A63309	Provisions on receivables from disposals of non-current financial assets		
A6410	Other non current Financial Assets inc. accrued interests (<1 year)		
A64109	Provisions on other non current assets (< 1 year)		
A6420	Prepaid expenses		
A6430	Derivatives at fair value assets - WCR on operating cash flows (foreign exchange rate and others)		
A6510	Asset - Affiliates - Tax consolidation current accounts		
A6515	Receivables from Government bodies - Corporate income tax		
A65159	Provisions - Receivables from Government bodies - Corporate income tax		
A7010	Deferred tax assets (current assets)		
A70109	Capping - Deferred tax assets (current assets)		
A7100	Financial assets- PPP/PFI (< 1 year)		
A71009	Provision on financial assets- PPP/PFI (< 1 year)		
A7510	Loans and collateralised financial receivables (<1 year)		
A7515	Accrued interests on collateral loans and receivables		
A7550	Other current financial assets including accrued interests		
A75509	Provisions - Other current financial assets		
A8010	Accrued interests on asset derivatives		

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)		Opening balance	Closing balance
Currency : Thousands of Czech crowns			
Audit ID : Local report package data			
A8015	Derivatives at fair value - current assets - interest rate instruments - FVH		
A8016	Derivatives at fair value - current assets - interest rate instruments - CFH		
A8017	Derivatives at fair value - current assets - interest rate instruments - NH		
A8020	Derivatives at fair value - current assets - foreign currency exchange rate instruments - CFH		
A8021	Derivatives at fair value - current assets - foreign currency exchange rate instruments - NIH		
A8022	Derivatives at fair value - current assets - foreign currency exchange rate instruments - NH		
A8023	Derivatives at fair value - current assets - foreign currency exchange rate instruments - FVH		
A8025	Derivatives at fair value assets - current assets - other instruments / CVA (negative assets)		
A8510	Asset - Affiliates - Cash management current accounts incl. Accrued interests		
A85109	Provisions - Affiliates - Cash management current accounts		
A8515	Cash Management financial assets - non cash equivalents		
A8520	Accrued interests on current financial assets (included in Fin. debt)		
A8525	Intragroup suspense accounts - asset (accounting entities)		
A9015	Cash equivalents		
A9016	Unmatured accrued interest on cash equivalents		
A9020	Cash		
TOTAL ASSETS			
P1000	Share capital		
P1005	Share premiums		
P1010	Treasury shares		
P1020	Reserves on other equity instruments		
P1030	Reserves and retained earnings		
P1040	Translation adjustment - Attributable to equity holders of the parent - only for external sub conso.		
P1050	Profit or loss		
P1060	Reserves - Fair value adjustments on interest rate derivatives qualified as CFH (cancelled derivatives)		
P1061	Reserves - Fair value adjustments on interest rate derivatives qualified as CFH (not cancelled derivatives)		
P1062	Reserves - Fair value adjustment of available-for-sale assets		
P1063	Reserves - Fair value adj. on CFH or NIH foreign currency exchange rate derivatives (cancelled derivatives)		
P1064	Reserves - Fair value adj. on CFH or NIH foreign currency exchange rate derivatives (not cancelled derivatives)		
P1065	Reserves - Fair value adjustment on foreign currency exchange rate derivatives and others - WCR		
P1069	Reserves - deferred tax recognised directly in equity		
P1070	Reserves - Actuarial gains and losses		
P1079	Reserves - Taxes on actuarial gains and losses		
P1520	Others instruments of equity instruments - Minority interest - only for external sub conso.		
P1530	Consolidation reserves - Minority interest - only for external sub conso.		
P1540	Translation adjustment - Minority interest - only for external sub conso.		
P1550	Minority interest in profit or loss - only for external sub conso.		
P1560	Reserves - Fair value adj. on CFH interest rate derivatives (cancelled derivatives) - Minority interest - only for external sub conso.		
P1561	Reserves - Fair value adj. on CFH interest rate derivatives qualified (not cancelled derivatives) - Minority interest - only for external sub conso.		
P1562	Reserves - Fair value adjustment of assets available for sale - Minority interest - only for external sub conso.		
P1563	Reserves - Fair value adj. on CFH or NIH int. foreign cur. exch. rate derivatives (cancelled) - Minority interest - only for external sub conso.		
P1564	Reserves - Fair value adj. on CFH or NIH int. foreign cur. Exch. rate derivatives (not cancelled) - Minority interest - only for external sub conso.		
P1565	Reserves - Fair value adjustment on foreign currency exchange rate derivatives and others - WCR - Minority interest - only for external sub conso.		

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)		Opening balance	Closing balance
Currency : Thousands of Czech crowns			
Audit ID : Local report package data			
P1569	Reserves - deferred tax recognised directly in equity - Minority interest - only for external sub conso.		
P1570	Reserves - Actuarial gains and losses - Minority interest - only for external sub conso.		
P1579	Reserves - Taxes on actuarial gains and losses - Minority interest - only for external sub conso.		
P2010	Provisions for retirement benefit obligations		
P2020	Provisions for other employee benefits		
P2510	Provisions for other operating liabilities - (non-current)		
P2515	Provisions for liabilities in respect of subsidiaries		
P2518	Reclassification of negative values of associates consolidated under the equity method		
P2520	Provisions for corporate liabilities		
P2580	Discounting of non-current provisions		
P3010	Bond issues, participating loans and subordinated debt of indefinite maturity		
P3015	Accrued interests on long-term (debts) bond issues and participating loans		
P3510	Bank loans and other financial debt		
P3515	Long-term (debt) loans on consolidated subsidiaries (including part < 1 year)		
P3516	Accrued interests on long-term (debts) Loans on consolidated subsidiaries		
P3520	Finance lease debt restated		
P3560	Drawings on credit facilities with term of more than 1 year		
P3561	Set-up costs on credit facilities with term of more than 1 year		
P4510	Derivatives at fair value - non-current liabilities - interest rate instruments - FVH		
P4511	Derivatives at fair value - non-current liabilities - interest rate instruments CFH		
P4514	Derivatives at fair value - non-current liabilities - foreign currency exchange rate instruments - FVH		
P4515	Derivatives at fair value - non-current liabilities - foreign currency exchange rate instruments - CFH		
P4516	Derivatives at fair value - non-current liabilities - foreign currency exchange rate instruments - NIH		
P4520	Derivatives at fair value - non current liabilities - other instruments		
P5010	Other non-current debt (> 1 year)		
P5015	Discounting of other non current debts		
P5020	Capitalisable debt in consolidated subsidiaries		
P5025	Performance shares plan debt		
P5026	International Castor debts (bonus shares)		
P5030	Debt related to put option accorded to minority interests (put)		
P5510	Deferred tax liabilities (non current)		
P6010	Provisions for site restoration costs and construction site clean-up and clearing operations		
P6015	Provision for after-sales service expenses		
P6020	Provisions for work remaining to be completed		
P6025	Provisions for losses on completion		
P6030	Provisions for current litigation		
P6035	Provisions for other current liabilities		
P6040	Provisions for restructuring		
P6045	Discounting of current provisions		
P6050	Provisions for obligation of maintaining in the state of the concession intangible asset		
P6210	Suppliers / sub-contractors - Invoices issued		
P6220	Suppliers / sub-contractors - Retentions		
P6230	Suppliers / sub-contractors - Invoices not received		
P6310	Debts related to operating non-current assets		
P6320	Payables related to concession fixed assets		
P6330	Payables on non-current financial assets		
P6410	Advances received from customers		
P6415	Deferred income		
P6420	Liability - Affiliates - Operating current accounts		

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)

Balance sheet - Trial balance (Opening & Closing)		Opening balance	Closing balance
Currency : Thousands of Czech crowns			
Audit ID : Local report package data			
P6425	Other taxable and social benefit liabilities		
P6430	Other current liabilities		
P6435	Derivatives at fair value liabilities - WCR on operating cash flows (foreign exchange rate and others)		
P6450	Other non current debt incl. accrued interests- (< 1 year)		
P6510	Liability - Affiliates - Tax consolidation current accounts		
P6515	Payables due to Government bodies - Income tax		
P7010	Deferred tax liabilities (current liabilities)		
P7510	Bond issues, participating loans and subordinated debt of indefinite maturity (< 1 year)		
P7515	Bank loans and other financial debt (< 1 year)		
P7520	Finance lease debt restated (< 1 year)		
P7525	Accrued interest on bonds and participating loans		
P7530	Accrued interest on long-term financial debts		
P7535	Accrued interests on finance leases		
P7536	Accrued interests on non matured drawings		
P7540	Liability - Affiliates - Cash management current accounts incl. accrued interests		
P7545	Intragroup suspense accounts - liability (accounting entities)		
P7550	Other current financial liabilities		
P7555	Accrued interests on current financial debts		
P7560	Drawings on credit facilities with term within a 1 year		
P7561	Set-up costs on credit facilities with term within a 1 year		
P8010	Accrued interests on derivatives - Liabilities		
P8015	Derivatives at fair value – current liabilities – interest rate instruments FVH (Fair value Hedge)		
P8016	Derivatives at fair value – current liabilities – interest rate instruments CFH (Cash Flow Hedge)		
P8017	Derivatives at fair value – current liabilities – interest rate instruments NH (Non Hedge)		
P8020	Derivatives at fair value – current liabilities – foreign currency exchange rate instruments CFH (Cash Flow Hedge)		
P8021	Derivatives at fair value – current liabilities – foreign currency exchange rate instruments NIH (Net Investment Hedge)		
P8022	Derivatives at fair value – current liabilities – foreign currency exchange rate instruments NH (Non Hedge)		
P8023	Derivatives at fair value – current liabilities – foreign currency exchange rate instruments FVH (Fair Value Hedge)		
P8025	Derivatives at fair value - current liabilities - other instruments / DVA (negative liabilities)		
P9015	Bank overdrafts		
EQUITY AND LIABILITIES			
Difference Assets - Liabilities			

Income statement balance

Income statement balance

Opening balance

Closing balance

Currency : Thousands of Czech crowns
Audit ID : Local report package data

R1010	Revenue		
R1015	Revenue (intercompany sub-contracting)		
	Revenue		
R1090	Revenue "Construction" of concession operators and PPP project companies		
R2490	Buildings charges for the concession operators and PPP project companies		
	Net Revenue "Construction" of concession operators and PPP project companies		
R1510	Sale of equipment, material and goods		
R1515	Sale of studies, engineering and management fees		
R1520	Patent and License fees (excluding concession operating companies)		
R1525	Income : rent of property		
R1530	Income : rent of movable items		
	Revenue from ancillary activities		
R1610	Financial income from financial assets- PPP/PFI		
	Financial income from financial assets- ppp/pfi		
R20LA	ICS Intragroup local adjustment - december Y-1		
R2110	Purchases (raw materials, supplies, goods)		
R2210	Production in inventory (variation)		
R2215	Capitalised production		
R2220	Operating grants & insurance indemnities received		
R2222	Tax credit comparable to a grant (research, apprenticeship, family-friendly policy)		
R2225	Re-billed services employment costs		
R2230	Re-billed services other expenses		
R2231	Inter-agency services (seller)		
R2232	Inter-agency services (buyer)		
R2235	Rent of land and buildings		
R2240	Rent of vehicles		
R2245	Rent of site equipment		
R2250	Rent of other equipment		
R2260	Other outside services and other operating expenses		
R2310	External employees to the company		
R2410	Sub-contracting		
R2415	Sub-contracting (intercompany)		
R2510	Taxes and levies		
R2610	Salaries, wages and benefits		
R2615	Other social security contributions		
R2620	Retirement benefit social expenses on defined contribution plan (includ contributory insurance company fees of pension)		
R2625	employee profit sharing schemes		

Income statement balance

Income statement balance

Opening balance

Closing balance

Currency : Thousands of Czech crowns

Audit ID : Local report package data

R2630	Employer's contribution - Group savings plan
R2631	Charges on performance shares & International Castor (Net of re-billed)
R2633	Accrued expenses on performance shares plan
R2634	Employer contribution to Castor International (bonus shares)
R2635	Incentive schemes and related benefits
R2640	Group savings plan elimination & charges on shares (Net of re-billed)
R2645	Restructuring charges
R2650	Tax credit regarding competitiveness and employment
R2710	Realised losses / gains on operating cash flows (foreign exchange and others)
R2712	Latent foreign exchange losses / gains on operating cash flows
R2715	Variation of fair value on operating cash flows (foreign exchange and others)
R2720	Gains or losses on disposal of intangible and tangible fixed assets
R2725	Optionnal share of earnings of joint operations
R2750	Badwill
R2810	Amortisation charge on intangible fixed assets, property, plant and equipment
R2910	Net impairment losses on intangible fixed assets, property, plant and equipment and fin.assets PPP/PFI
R2915	Net depreciation charges on current assets
R2950	Net provision charges for current liabilities
R2952	Net provision charges on the obligation of maintenance in the state of the conceded intangible assets
R2955	Net provision charges for retirement benefit obligations and other employee benefits
R2960	Net provision charges on non current risk
R2980	Goodwill impairment expense (O.P.O.A.)

Operating expenses

Operating profit from ordinary activities

Recall operating income on activity by function

Variance operating income between income statement by function and income statement by nature

R3010	Share based payment expense	Share-based payment expense
R4015	Goodwill impairment expense	Goodwill impairment expense
R3210	Goodwill amortisation and impairment expense on investments in associates	

Income statement balance

Income statement balance		Opening balance	Closing balance
Currency : Thousands of Czech crowns			
Audit ID : Local report package data			
R3215	Share of profit/loss of associates		
	Share of profit / loss of associates		
Operating income			
R5011	External financial expenses on financial debt LT		
R5012	External financial expenses on financial debt ST		
R5099	Intercompany financial expenses on financial debt (LT/ST)		
R5015	Income and expenses on interest rate hedges		
R5020	Amortised cost of financial debts		
R5022	Set-up costs (excluding interest) on credit facilities		
R5025	Change in fair value ineffectiveness of derivatives designated as FVH		
R5030	Change in fair value ineffectiveness of derivatives designated as CFH not cancelled		
R5035	Reversal of reserves on cancelled CFH derivatives		
R5040	Change in fair value of derivatives not designated as hedges for accounting purposes		
	Total cost of gross financial debt		
R5510	Gains and losses on financial instruments held for trading		
R5516	External financial incomes on financial asset LT		
R5517	External financial incomes on ST assets		
R5599	Intercompany financial incomes on financial asset (LT/ST)		
R5520	Change in fair values of trading operation		
R5525	Net impairment of cash management financial assets and current accounts		
	Financial income from cash management investments		
Cost of net financial debt			
R6110	Financial expenses in inventory		
R6115	Financial expenses capitalised		
R3420	Final and interim dividends and share of financial gains and losses		
R6310	Realised foreign exchange gains		
R6315	Unrealised foreign exchange gains (except foreign currency exchange rate hedges)		
R6320	Realised foreign exchange losses		
R6325	Unrealised foreign exchange losses (except foreign currency exchange rate hedges)		
R6330	Gains and losses on foreign currency exchange rate hedges		
R6335	Change in fair value of foreign currency exchange rate hedges		
R4200	Lasting loss (AFS) and / or change in security values (acquired by step)		
R4202	Gains or losses on disposal of securities		

Income statement balance

Income statement balance

Opening balance

Closing balance

Currency : Thousands of Czech crowns

Audit ID : Local report package data

R4204	Impact of legal operations (mergers, demergers)
R4206	Impact of outflows of consolidated reserves - Only for external sub-consos
R6510	Effect of discounting non-current receivables and payables
R6514	Effect of discounting non current provisions
R6515	Effect of discounting current provisions
R6520	Effect of discounting provisions for retirement benefit obligations and other employee benefits
R6525	Effect of discounting provisions on the obligation of maintenance in the state of the conceded intangible assets
R3440	Other financial income
R3442	Other financial expenses
R3444	Gains and losses on other hedges
R3446	Change in fair value of other hedges
R3462	Net provision for non-current financial liabilities
R3464	Impairment losses on current and non-current financial assets
Other financial income and expenses	
R7110	Income tax (local) excluding impact of employee savings plan
R7112	Tax saving for the period connected with employee savings plan
R7113	Adjustment current tax - french cnies in tax group
R7115	Income tax (foreign)
R7120	Income tax - Regularizations Y-1
R7125	Income tax - Tax adjustments
R7150	Income tax expense restated through equity
R7210	Deferred taxes
R7215	Additional deferred taxes of the year (Fast Close) (yearly)
R7220	Deferred taxes - Regularizations Y-1
R7310	Net provision charge / reversal for tax liabilities

Income tax expense

Net profit for the period (including minority interest)

R9910	Minority interest in profit or loss - Only for external sub-conso
-------	---

Minority interest

NET PROFIT ATTRIBUTABLE TO EQUITY HOLDERS OF THE PARENT